

Center for European Studies geopend

DEETMAN WIL BIJDAGEN AAN INTERNATIONALISERING RL

De Rijksuniversiteit Limburg kan zich veel meer dan andere Nederlandse universiteiten een internationaal karakter aanmeten. Haar ligging op een drielandenpunt, in een gebied waar op korte afstand drie talen worden gesproken, geeft daar aanleiding toe. Misschien is het mogelijk dat zij zelfs zal uitgroeien tot een meertalige Nederlandse universiteit, die ook op buitenlandse studenten aantrekkingskracht kan uitoefenen. Als de universiteit goede plannen indient is Deetman bereid financiële ondersteuning te geven.

Minister Deetman geflankeerd door zijn beschermheer, collegevoorzitter Vredevoogd

(foto Franco Gori)

Dat was de boodschap die minister Deetman van onderwijs en wetenschappen afgelopen dinsdag bij de opening van het Center for European Studies (CES) in het oud-gouvernement achterliet. Internationalisering, zo betoogde de minister, is een van de sleutelbegrippen in het beleid van het departement, naast profilering. Bij de RL kunnen de twee gecombineerd worden: het unieke profiel van deze universiteit zou zij kunnen zoeken in een internationale oriëntatie. Immers, het onderwijsmodel is tot nu toe wel geïnteressant, maar dat kan door andere universiteiten worden overgenomen. Concreet betekent een internationale aanpak: uitwisseling van studenten en wetenschappers en het ontwikkelen van grensoverschrijdende researchprogramma's. Ook de Europese gemeenschap hecht belang aan internationaal geschoold wetenschappelijk kader en samenwerking op onderzoekgebied. De stimuleringsprogramma's die de EG daarvoor in het leven heeft geroepen zoals Esprit en Erasmus, wil Deetman aanvullen met eigen initiatieven. Daarvoor heeft hij een fonds gecreëerd. Een concrete bestemming heeft hij daar echter tot op heden nog niet aan gegeven, en ook in Maastricht vol-

stond hij slechts met een verwijzing naar zijn beleidsnotitie over internationalisering. Geen harde financiële toezeggingen voor de RL dus, maar de bereidheid tot steun in de toekomst was overduidelijk aanwezig. "Als deze instelling in het voorjaar met een goed onderbouwd ontwikkelingsplan komt, is het de plicht van de rijksoverheid om dat te steunen" verklaarde Deetman in een toelichting na de officiële opening van het CES. "Men moet ook naar de jaren negentig kijken. Als dan in absolute zin de studentenaantallen teruglopen, is het raadzaam om te overwegen wat voor positie je als universiteit inneemt in het Nederlandse bestel. Studenten bij elkaar weghalen is niet de juiste weg. Een internationale opzet, een meertalige universiteit in Limburg zou die tendens hier kunnen keren. Dat signaal heb ik willen geven. En er is hier onmiskenbaar een zekere ambiance. Ik heb gewezen op de andere internationale instituten in Maastricht; er zijn universiteiten in de directe omgeving; men kan samenwerken. Dat zijn allemaal externe factoren die het aantrekkelijk maken voor staf en studenten om hier naartoe te komen." Met zoveel woorden maakte Deet-

man duidelijk dat als er één universiteit in Nederland is die het internationale pad op moet, dit wel de RL is. Overheidssteun daarvoor kan op twee manieren worden gegeven: hetzij via de zogenaamde misiebudgetten die het eigen profiel van de instellingen moeten ondersteunen, hetzij uit zijn stimuleringsfonds ten behoeve van internationalisering, en wellicht uit beide bronnen. Maar niet ongeconditioneerd. "Ik moet wel eerst de plannen zien", benadrukte de bewindsman.

Tilburg

Dat Deetman werkelijk belang hecht aan internationalisering van de RL valt af te meten aan het loutere feit van zijn komst naar Maastricht. Veel bijzonders was daar immers niet te verrichten: het Center for European Studies dat hij kwam openen is een opleidingsprogramma voor studenten van twee Amerikaanse Businessschools dat al jaren bestaat, en dat in zijn geheel is overgenomen van de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg. Interne strubbelingen op het bestuurlijke vlak aldaar heeft de Amerikanen vorig jaar naar een andere ves-

(Vervolg op pagina 2)

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 18, 15 januari 1988

Inhoud

Pagina 5

Scheidende voorzitter

Na tweeënehalf jaar als voorzitter van de universiteitsraad te hebben gefungeerd trekt Huub Smeets zich weer terug op de raadszetel. Het eerste buitenuniversitaire raadslid dat tot voorzitter werd gekozen kijkt tevreden terug.

Pagina 6-7

Studentenvoorzieningen

Het nieuwe jaar werd door de dienst Studentenzaken ingeluid met een gedegen beleidsnota. Als het aan waarnemend diensthoofd Victor Rutgers ligt komt er veel meer samenhang tussen de verschillende activiteiten die de dienst ontplooit. Een commissie CAOS moet daar als overkoepelend orgaan op toezien. Verder worden in de nota veel concrete plannen ontvouwd. De studentenverenigingen krijgen extra geld voor méér activiteiten; het decanaat wordt versterkt; meer culturele activiteiten en een mogelijk opgaan van Studium Generale in de dienst Studentenzaken; een forse bezuiniging bij het studentenpastoraat Tafelstraat 13. De RL heeft eindelijk haar langverwachte 'goed doorwrochte' beleidsnota studentenvoorzieningen.

Pagina 16

Carnaval

Een lesbische prinses carnaval of een homofiele prins komt er bij de Tempeleers niet in. Een kritische noot hierover door een journalist -die op verzoek van Tempeleer/collegelid Karl Dittrich een bijdrage voor de infokrant van de carnivalsvereniging schreef- kan evenmin. En dat viel tegen, want eigenlijk had Dittrich verwacht dat alles geschreven mocht worden, maar nee! Daarom niet in de infokrant van de Tempeleers, maar wel in de Observant: 'Een Hollander viert carnaval'.

Met ingang van dit nummer zullen niet langer alle medische studenten de Observant per post toegestuurd krijgen. Slechts voor de vijfde- en zesdejaars studenten blijft deze re-

geling bestaan. De eerste vier jaren moeten het blad voortaan meemen bij een van de ingangen van de universiteitsgebouwen.

paarltjes

Kamer aangeboden voor een periode van min. 4 maanden vanaf 7 februari in gezellig studentenhuis. Prijs f 275,- incl. Reacties bij Marie-Cécile tel. 620907

Te koop: Renault 5 TS APK, mot. en car. in zeer goede staat, prima karretje. Vraagprijs f 1450,00, tel. 634322.

Wie heeft op het SL Nieuwenhof of in de Bonnevantenbibliotheek mijn bruine/goudkleurige Schaeffer vulpen gevonden. Kwijtgeraakt laatste week december. tel. 043-647343.

10 Daagse paarsreis Griekenland (1230,00) en Kreta/Athene (1350,00). Vertrek 1/4 en 2/4 '88. Lijnvl. 7 excursies en reisbeg. Stg. Cultuur & Kontakt 04490-18334/18346. Griekenland zien is van Griekenland houden.

Internationalisering RL

(Vervolg van pagina 1)

tigingsplaats doen omzien. Uiteindelijk werd dat Maastricht. Wat in eerste instantie dus niet veel meer is dan een tweedehands Tilburgse boedel zal in Maastricht niettemin een veel bredere functie moeten gaan vervullen. Dat althans is de bedoeling van het stichtingsbestuur van het CES. Lid daarvan is drs. L. Vredevoogd, voorzitter van het college van bestuur van de universiteit. Hem staat een instituut voor ogen waarin alle internationale activiteiten van de RL zijn ondergebracht. Daarbij wordt nu al gedacht aan de opleiding in internationaal management van de economische faculteit, en aan de European Legal Studies-plannen van de juristen. Maar Vredevoogd wees in zijn speech op de concrete belemmeringen die een universiteit ontmoet als zij zich op de internationale markt gaat bewegen. Onduidelijkheid over programma- en diploma-erkenning is er daar slechts één van. Het aanvaarden van al deze problemen gaat de kracht van afzonderlijke instellingen te boven; ook de regeringen moeten een handje helpen. Dat gebeurt nog te weinig. Deetman legt dit verwijt naast zich neer: "Binnen grenzen van het financieel mogelijke wil ik best stimuleren. Er is overleg met andere regeringen, er zijn overeenkomsten met de Bondsrepubliek en met Oostenrijk om tot erkenning van elkaars graden en diploma's te komen. Maar het is een misverstand dat de overheid hier altijd een rol in moet spelen. Laten de universiteiten maar met elkaar zaken doen, op veel gebieden is dat mogelijk zonder tussenkomst van de overheid. En dat ik in de nota internationalisering te weinig financiële middelen heb aangegeven, daar wil ik dit over zeggen: het gaat in veel gevallen helemaal niet om geld, maar gewoon om het regelen van dingen. Dat kost niets. Met de nota heb ik belemmeringen op willen sporen en waar mogelijk weg willen nemen. Trouwens, het geld hoeft niet altijd van de overheid verwacht te worden. Internationale uitwisseling is ook mogelijk met geld uit het bedrijfsleven. Hoe het ook zij, om het allemaal van de grond te krijgen zal men op de tenen moeten lopen, ik ook."

Wammes Bos

Te huur aangeboden: vanaf januari 1988 groot woonhuis te Cadier en Keer, semi-gemeubileerd voor ongeveer een half jaar. Kosten pl. min. f 1000,00 p. mnd. Tel. 04494-45843 tussen 1-2 uur p.m.

Projectgroep Dans zoekt een vrijwilliger (of meerdere) die zich willen bezighouden met de zakelijke leiding en de P.R. Heb je belangstelling of wil je wat meer informatie, bel dan: Yolande Croessens, 043-216803.

1988: Mannen durven nog steeds niet te dansen? Of wil je nu toch eens proberen: Projectgroep Dans geeft cursussen modern ballet. Bel Yolande Croessens 043-216803.

Te koop: Toyota Corolla liftback DX. Kleur: beige, bouwjaar 1981, i.z.g.st. Km-stand 75.000, incl. radio, te eigenaar. Vraagprijs: f 5.500,00. Incl. tst. 282 op maandagochtend, dinsdag en donderdag of tel. 648716 ('s avonds of in weekend).

Te huur aangeboden: per 1 februari in Scharn kamer 2x3m met veel gemeenschappelijke voorzieningen; huiskamer, keuken, bad, tuin, f 185,00 excl. Info: 625882.

BI/Homosexuele mannen. Lukt vrijen je -altijd- veilig? wel of niet de test, contact leggen moeilijk(er)? Vragen en ervaringen uitwisselen, goede informatie over o.a. AIDS, 't kondoom. Weekends, 15-17 jan Heeswijk Dinther (bij Den Bosch), 19-21 feb. Den Haag, 4-6 mrt Dordrecht, 15-17 april Driebergen. f 95,00. Vragen/folder bel de SAD 020-222733.

Te koop aangeboden wegens plaatsgebrek: 2-persoons bed afmeting 130x200 incl. matras, te bevragen op tel. 043-623678.

Spoe! Attentie Diensthoofden/Stage groepprojectors. Huidige medewerker studentenzaken zoekt met ingang van 1 januari 1988 tijdelijke werkzaamheden van administratieve aard voor 0,5 FTE. Na 1 april a.s. kan ik full-time arbeid verrichten. Wie reageert? Tel 888210 of 887277.

HELP. Ik zoek per 1 maart een grote kamer of appartement in het centrum of in Wijk. Barbara 043-633912.

Te koop: Brother BP 30 grafische kleuren schrijfmachine. Schrijft in 3 lettertypen, 4 kleuren, horizontaal en verticaal (uniek!), tekent 12 soorten grafieken waaronder cirkel, staaf en lijn diagrammen, tevens te gebruiken als rekenmachine. Incl. adapter, batterijen, en reserve kleurenstiften; f 375,00. Zo goed als nieuw! Incl. P. Hobus, tel. 882335 (O&O Randwijk) of 251296.

Te koop: Eend, bouwjaar 1978. APK gekeurd tot 17-6-1988. Prijs f 950,00. Incl. 043-614565.

Te huur voor kortere of langere termijn vanaf 23 jan. onze vakantiebungalow in Zuid-Limburg. Prachtig geheel vrij gelegen, voorzien van alle comfort. Incl. 01711-11577. Incl. tussen 10.00-11.00 uur 's ochtends.

Bal-a-Bal, vrijdag 8-1: Jongen, witte broek, bruine trui. Lang, blond meisje-met-kuiltje wil je graag terugzien. Bel me: 625632.

Boksen voor studenten, elke do-avond 22.30-23.30. Sportschool P. Zenden. Sportkaart en f 15,00 p. mnd.

Stichting Circ presenteert: spannende reizen naar de Binnenkant van Rusland. Kunst en avantgarde, Islam, oude steden, sport. Vanaf f 1200,00 alles inclusief, in Moskou en/of Leningrad. Tevens medio april en mei, 2 volle weken Moskou voor f 1600,00, alles inclusief. Stichting Circ, tel. 020-253528.

Te koop: skikleding, t.w. 3 d. blauwe rennhosen, maat 36/38; bordeaux/grijs ski-jack, maat 38/40; 1 lichtbeschadigde ski-overall, maat 40 (kleur l. blauw). Prijzen nader overeen te komen. Tel. 888109 (J).

Te koop: VW Polo, jan '81, km. stand 58.000 in uitstekende staat. Geen enkele roest! tel. 252641.

In het universiteitskoor is weer plaats voor enkele tenoren. Het koor staat open voor studenten en medewerkers van RL en HBO-instellingen. Onze voorkeur gaat nu uit naar medewerkers van de RL. Rep. iedere maandagavond van 19.30-22.00 uur in het Hoofdgebouw. Incl. R. Sprooten, tel. 474969.

Te koop Renault 5, 1981, APK gekeurd. Rinske van Duifhuizen, tel. 478107.

Te koop: prima Renault 4 GTL, bwjr. okt '81, type jogging met open dak, APK gekeurd, tel. 09-3212454265.

10 Daagse paarsreis Griekenland (1230,00) en Kreta/Athene (1350,00). Vertrek 1/4 en 2/4 '88. Lijnvl. 7

excursies en reisbeg. Stg. Cultuur & Kontakt 04490-18334/18346. Griekenland zien is van Griekenland houden.

Toevallig kon ik een bijna nieuwe auto kopen. Nu is mijn VW Golf GL Diesel die 8 jaar oud is, in prima staat en pas APK goedgekeurd te koop voor f 4200,-. Bonke: 644177

Zijn er nog enkele sportieve medewerk(st)ers of partners voor deelname aan gezelligheids-badminton-clubje? Inlichtingen: L. Baars. Farmacologie, tst 567 BMC

Wat? Moeilijk om voor dat feest een band te vinden? Vind TUNA PEAL 647277

Te koop: Citroën GS bij '79, 91.000 km. in prima staat (nieuwe banden, uitlaat), APK tot april '88. Koopje! f 650,-. inlichtingen 043-211596, b.g.g. 02159-45418

Te koop Toyota Corolla, Liftback DX, kl. beige, bij '81, km.st. 75.000, incl. stereoradio. Van 1e eigen. Vr.pr. f 5500,-. Incl: tst 282 op ma morgen, di en do of tel 043-648716

Kamer in onderhuur aangeboden in studentenhuis (centrum) voor de periode januari-maart, f 225,- incl. Bel Jan: 216927

Wegens omstandigheden ter overname aangeboden: royaal appartement bouwproject Randwijk. Rijkssubsidie tot f 44.000,-. Ruime woonkamer, 2 slaapkamers, badkamer ligbad, balkon. Tel. 04406-40517.

UNIVERSITEITEN WILLEN AIO-BELEID ZELF EVALUEREN

De universiteiten willen de evaluatie van de aio's in het vervolg graag zelf doen. Tot dusverre is die evaluatie in handen van de stichting Research voor Beleid uit Leiden. De universiteiten willen verder weinig haast maken met die evaluatie: wachten tot het eind van dit collegejaar zou 'een significanter beeld opleveren'. Wil minister drs. W.J. Deetman toch zelf een vervolgonderzoek uitvoeren, dan willen ze vooraf graag weten wat de minister wil laten onderzoeken. Aio-plaatsen die leeg blijven (de moeilijk vervulbare plaatsen) achten ze ook een lokaal probleem, dat vraagt om lokale oplossingen. Met andere woorden: de universiteiten voelen er niets voor, aio-plaatsen te verliezen door ingrijpen van bovenaf. Dat bleek maandag 11 januari, tijdens de vergadering van de overlegkamer Hoger Onderwijs. De minister voelt weinig voor de ideeën van de universiteiten, en wil niet wachten met een vervolgonderzoek tot na dit collegejaar. Daarbij beriep hij zich op de klachten die de aio's zelf over hun positie hebben (maar die klachten gaan vooral over hun salariering, en daar is de minis-

In verband met stage zoeken 2 studenten diëtetiek een kamer voor de periode 1 februari t/m juni (op hetzelfde adres niet noodzakelijk). Telefoon: Wineke: 080-223114 (bgg. 040-111298), Monique: 080-239512 (bgg. 080-442240)

"Zelf kleding maken". Kom gezellig met je vriendin(nen) op de knip- en naailes in 1988. Begin van de cursus 1 februari, twee uur per week, lestijden in overleg. Nadere informatie bel: 888754

Te koop donkerblauwe wandelwagen inclusief voetzak f 150,-; campingbedje f 35,-. Tel. 045-323195, na 18.00 uur.

Gevraagd: kamer/appartement Maastricht en omgeving per direct. Huur tot f 350,00 p.m. Tel. 04407-2760 of 020-760421. Medewerker RL.

Te koop gevraagd: 2 pers. zit-slaapbank. tel. 043-216927 (Anita).

Te ruil aangeboden: kamer 4x5 nabij centrum Maastricht voor kamer in Amsterdam voor de maanden maart, april en mei. Laurence Siezenis, tel. 437438.

Te koop 2-pits gasstel (ETNA) in zeer goede staat f 30,00, te bevragen bij 043-218232.

Docent verkoopt -wegens aanschaf nieuwe auto- zijn GS Club met tranen in d'ogen; 8 jaar oud, nieuwe banden, geen roest, in uitstekende staat. Prijs f 1300,00. Tel. 043-211189.

Assistent in opleiding zoekt z.s.m. 1 of 2 kamers met kookegelegenheid in Maastricht. Bel 050-140163 (Frits).

Te koop: zeer goed onderhouden Toyota Starlet 1.3 DX Automatic. Bouwjaar 1983, i.z.g.s. km. stand 37.000. APK gekeurd tot sept. 1988. Elk jaar anti-roest behandeling gehad. Prijs f 8.000,00. Tel. 043-888618.

Kanne-België. Nog enkele volledig vernieuwde studentenkamers vrij op enkele kilometers van het Universitair Centrum van Maastricht. Incl. Not. L. Barthels; Tel. 09/32/12/45.35.21.

Belangstelling voor moderne dans? Projectgroep Dans begint in januari weer met cursussen. Info: Yolande Croessens, 043-216803.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: 04950-24354.

Drie maanden Amerika. 9 Weken werken in zomerkamp en 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$100-\$450). Kosten: f 340,00. Eisen: 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar van min. 30-06-88 t/m 26-8-88. Info: Camp America, tel. 04780-88074.

Studenten gevraagd voor verkoop van gewilde artikelen. Part-time basis. Zo goede verdienste. Kontaktadres: Pro-Produkt, C. Houbenstraat 14, 50 BR Tilburg.

Te koop: Faber gashaard huisjesmodel type super voor woonkamer en/of C. nominaal vermogen 23 k Watt, 2 jaar oud. Nieuwprijs f 2500,00, nu f 650,00. Ed Beckers, BMC 499.

Te koop gevraagd: Hazewinkel-Surina inleiding tot de studie van het nederlands strafrecht. 8e of 9e druk. Tel. 043-614435.

Te koop gevraagd: een 2e hands papierenrijmachine, grootte min. voor A4-vellen; tel. 888620 of 's avonds 434059.

OBSERVANT

informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wakkelijks.

Redactieadres
Tongersesstraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888488. (doortiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermans (voorzitter)
Kees Schroer (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hamelieers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraats
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Broowers
Lucia Geurts
Ton Hamelieers
Evelyn de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistent
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarltjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur. Teneven op aanvraag.

Paarltjes
Paarltjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis, anderen f 7,50. Paarltjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden f 25,00 (max 50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeveerd aan Frank Speet, Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Univers (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wagenings Universiteitsblad.

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman.

BONKE LAAKT LOS LATEN ONDERWIJSSYSTEEM

Rector magnificus prof. F. Bonke heeft zijn rede tijdens de viering van de dies natalis van de universiteit vooral gebruikt om zijn beleid van de afgelopen drie jaar, zijn eerste ambtsperiode, in grote lijnen te evalueren. In 1985 al beval hij naar zijn zeggen drie strategieën aan die de RL levend door de bezuinigingsrondes zouden kunnen slepen. Een daarvan was het realiseren van de geplande aantallen studenten. Zes- en zeventien maanden na de afsluiting van de inschrijvingen in 1990 luidde de boodschap. Met nog voorlopige aanmeldingscijfers van het Bureau aanmelding en plaatsing in Groningen in de hand toonde Bonke zich zeer optimistisch. De opgaande trend (dit lopende studiejaar al een stijging van 50%, volgend jaar wellicht nog eens 40%) brengt zeker 6000 studenten in 1990, en misschien al eerder. Bonke schrijft dit succes vooral toe aan de advertentiecampaagnes. Over de vraag of de faculteiten wel in staat zijn in zo'n hoog tempo zoveel studenten op te nemen liet hij zich niet uit.

De tweede strategie betrof het nader tot elkaar brengen van de verschillende faculteiten. Daartussen bestaat nog te weinig samenhang. Hier kon de rector zich niet op de borst slaan: zijn pogingen in die richting leden schipbreuk. Zelfs de discussie heeft hij nog niet op gang kunnen brengen, gaf hij ruitelijk toe. Zijn kritiek richtte zich vooral op de medische faculteit, die haar relatief riantie positie wat betreft geld en personeel niet graag wil opgeven. Toch zal, om de ongelijkheid tussen de faculteiten tegen te gaan, bij de verdeling van de middelen voortaan op taken moeten worden gelet, en niet zozeer op de rekenmodellen van de minister.

(foto Franco Gori)

Dan de derde strategie van Bonke: de verbetering van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Met dat laatste, het onderzoek, zit het wel snor, meent de rector. Van het onderwijsstelsel kan dat niet gezegd worden. "In enkele faculteiten wordt duidelijk geknaagd aan de fundamenten" daarvan, dus er valt zowel naar buiten als naar binnen op dit terrein nog wel wat missie-er-

heid te verrichten. Dit omdat het volgens Bonke gaat om de meest markante profilering van de RL, die nog te weinig in de concurrentiestrijd wordt geworpen. Zijn programma voor de komende drie jaar heeft de nieuwe/oude rector dus al uitgestippeld.

Wammes Bos

LOOS NIEUWS OVER UNU

Het leek erop of minister Deetman met een nieuwtje kwam. De komst van een instituut van de United Nations University in Tokyo werd door hem als een vaststaand feit behandeld. "De UNU zal een Centre on New Technologies in Maastricht realiseren", zei hij letterlijk (weliswaar in het Engels) tijdens de opening van het CES, afgelopen dinsdag. Dat zou dan de eerste officiële bevestiging zijn, want tot op heden was nog nergens definitief uitsluitel te krijgen of het allemaal doorging.

Al vanaf medio 1985 is er gewerkt om het UNU-instituut naar Maastricht te krijgen, nadat een ander instituut van dezelfde instelling, het WIDER, op het laatste nippertje afzag van vestiging in Limburg en Helsinki prefereerde. Dit, zo wordt in de wandelgangen overholen uitgesproken, door politieke fouten van Nederlandse zijde, vooral van het ministerie van ontwikkelingssamenwerking. Juist om de blijkbaar zeer delicate onderhandelingen met de gesprekspartners in Tokyo niet te frustreren is deze keer gekozen voor uiterste terughoudendheid in de berichtgeving. Vooral door het provinciebestuur van Limburg is die afspraak enkele malen geschonden.

De laatste keer was eind november vorig jaar, toen gouverneur Kremers trots bekendmaakte waar de PNL-gelden naar toe zouden gaan.

De bijdrage van het ministerie van economische zaken aan het instituut, 15 miljoen gulden, zou in PNL-vorm worden geleverd. De departementen van ontwikkelingsamenwerking en onderwijs en wetenschappen droegen elk eveneens 15 miljoen bij. Maar, zo bleek al snel, dit alles had niet meer status dan een bod van Nederland aan de UNU in Tokyo; men ging daar nu over onderhandelen. De man die vanuit Maastricht het voorbereidende werk had verricht, prof. C.M. Cooper, was dan ook uiterst ongelukkig over deze publiciteit. Al was de zaak dan voor 95% rond, het was nog altijd oppassen geblazen, zo redeneerde hij.

Maar nu dan Deetman. Als hij met stelligheid zegt dat het instituut er komt, dan moet dat wel zo zijn. Is de beslissing in Tokyo gevallen? Deetman: "Nee, zeker weten doe ik het niet. Maar alles wijst in de positieve richting. Ik heb onlangs met de rector van UNU gesproken, en dat gaf mij goede hoop. Het zou me tegenvallen als het niet zou lukken".

Dat wisten we dus al. Zelfs ministers blijken voor hun beurt te spreken. Het wachten is nog steeds op Tokyo.

Wammes Bos

PETER HILDERINK NIEUWE VOORZITTER U-RAAD?

De student Peter Hilderink (26) wordt genoemd als gedoodverfde kandidaat voor het voorzitterschap van de universiteitsraad. Zijn benoeming wordt naar alle waarschijnlijkheid in de volgende raadszitting bekend gemaakt. Peter Hilderink is zesdejaars student medicijnen en heeft al drie jaar ervaring als raadslid: tijdens de studie jaren 1983/84 en 1984/85 en in het studiejaar 1986/87. Tijdens die eerste twee periodes was hij tevens vicevoorzitter van de universiteitsraad.

Hilderink heeft ook op andere terreinen bestuurservaring opgedaan.

Zo was hij onder andere voorzitter van de commissie studentenvoorzieningen, mede-oprichter van het reductie-bureau en bestuurslid bij de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht. Vanaf september is hij geen lid meer van de universiteitsraad. Tijdens de laatste verkiezingen stond hij op de (laatste) reserveplaats van de NSEM-fractie en werd dan ook niet herkozen.

Met de ogen dicht

Nu kardinaal Alfrink overleden is, is ook de laatste ondertekenaar van het beruchte "Bisschoppelijk Mandement 1954" van ons heengegaan. Ik ben deze constatering in de vele herdenkingsartikelen die ik las, nergens anders tegen gekomen dan in het progressieve opinieweekblad voor kerk en samenleving "De Bazuin" (8 januari 1988).

Dat is vreemd als men bedenkt, dat die stellingname over "De katholieke in het openbare leven van deze tijd" een enorme (negatieve) invloed heeft uitgeoefend op de levensbeschouwelijke en maatschappelijk-politieke ontwikkelingen van de zestiger en zeventiger jaren. Maar ook alle alweer even onvoorstelbare pogingen van kerkelijke zijde om het toen verloren gezag in de huidige tijd weer terug te winnen, kunnen evenmin los worden gezien van de episcopale blunder van '54. In '54 kwam immers aan het licht, dat de leiding van de katholieke kerk wel doorzag dat op alle terreinen van de na-oorlogse samenleving langzamerhand volop beweging viel waar te nemen, maar dat zij voor de benadering van de problematiek die daaronder schuil ging toen geen andere recepten wist dan die uit de vóór-oorlogse doos. Waarmee je dus niets kon beginnen, zo is gebleken. En voor wat de maatschappelijke problemen betreft waarvoor wij ons in de huidige tijd zien gesteld, is de situatie -aldus De Moor in De Tijd van 13 december j.l. - weer precies zo. Hij zegt het alleen wat anders in deze woorden: "Bovendien zit de katholieke kerk nog zó vast aan, provocerend gezegd, de problemen van de middeleeuwen dat op de problemen van de twintigste eeuw geen geloofwaardig antwoord wordt gegeven". Dat houdt in, dat de voortgang van het na-oorlogse deconfessionaliserings- en ontzuilingsproces onomkeerbaar en onstuitbaar is, ook al lijkt het laatste bolwerk van de zuilenstructuur een nog zo onneembare vesting te zijn: te weten de school. In dat verband heb ik, alweer bijna twee jaar geleden (6 februari '86), op deze plaats eraan herinnerd, dat reeds in 1963 in deel IV van de vijfdelige katholieke publicatie "Welvaart, Welzijn en Geluk" een bezwerende vinger werd geheven tegen de georganiseerde katholieke (zelfs ruimer: confessionele) onderwijswereld, waarin (toeval!) geen spoor te ontdekken viel "van bezinning op de problematiek die rond het katholieke onderwijs op gang is gekomen; geen spoor van de gedachte dat nieuwe tijden nieuwe levensvormen eisen". En verder: "Het is gemakkelijk om, sprekend over het katholieke onderwijs, in imposante volzinnen te gewagen van de noodzaak van zijn bestaan, van zijn eigen karakter en zijn eigen verantwoordelijkheid, maar het blijkt bijzonder moeilijk daar een reële inhoud aan te geven, zodanig dat de school school blijft en niet tot kerk wordt". Aan deze geciteerde tekst heb ik toen nog toegevoegd, dat de gedachte echter steeds meer veld won, "dat doorwerking van eigen godsdienstige overtuiging in de levenspraktijk wellicht meer tot zijn recht komt en grotere diepgang kan bereiken in confrontatie met anderen, die kritisch of zelfs afwijzend op zulk een overtuiging reageren. Een verschuiving van inzicht die ook niet los mag worden gezien van het hedendaagse gegeven, dat jongere generaties er in opvoeding en opleiding steeds meer aan blijken te hechten om in discutabele mogelijkheden zelf, en zonder druk van boven-af, te kunnen beslissen". Ik kan dan ook niet zeggen, dat ik verrast werd door een artikel van Theo Hoogbergen -oud rector van het Peelland-College in Deurne, tegenwoordig onafhankelijk adviseur van het ministerie van onderwijs- in het decembernummer 1987 van het onderwijs tijdschrift School (met een samenvatting daarvan in het maandblad Kruispunt), dat op grond van de huidige situatie tot de conclusie komt, dat de eigen identiteit van de confessionele school nog slechts een schriftelijk bestaan leidt. Hetgeen uiteraard niets anders betekent dan dat het einde van de confessionele school niets anders is dan een kwestie van tijd. En tegen die achtergrond is het ook niet zo opzienbarend als het lijkt, wanneer De Tijd in haar laatste novembernummer een artikel afdruckt met als titel in grote vette letters: "Het einde van de openbare school"! Want het is nogal logisch, dat in een situatie waarin de confessionele school haar eigen identiteit verzaakt -wat zij overigens al gedaan heeft vanaf het moment waarop zij tot leven kwam-, dit op den duur repercussies móét krijgen in en vanuit het veld van de openbare school. En wel met name op het moment waarop het gaat doordringen tot de ouders dat, gelet op de grondslag van de school, de keuze hiervan voor hun kinderen in feite een zaak is van lood om oud ijzer. Maar dat betekent wel, dat de overheid dan voor de consequentie staat het hele schoolvraagstuk opnieuw aan de orde te stellen, maar dan vanuit een geheel ander uitgangspunt dan dat van de bestaande regeling. Mensen als bisschop Gijsen c.s. zullen ook deze ontwikkeling zeker weer bevorderen, met de ogen nog altijd dicht.

dr. J.G.H. Tans

Samengesteld door Bart Brouwers.

Wachten

Voordat iemand in Leiden een kamer krijgt toegewezen van de Stichting Studentenhuisvesting, is er al een periode van minimaal anderhalf jaar aan het wachten op die kamer besteed. Gewoonlijk waren de wachttijden beperkt tot een jaar of iets langer, maar nu een groot deel van het kamerbestand van de Leidse stichting aan renovatie toe is, is het beschikbare aantal ineens drastisch teruggelopen. De kamers zijn gedurende de verbouwingswerkzaamheden natuurlijk niet beschikbaar en voor de huidige bewoners moet bovendien vervangende woonruimte worden gevonden. De Stichting Studentenhuisvesting Leiden verwacht dat deze situatie nog ongeveer zes jaar zal voortduren. Om toch enigszins tegemoet te komen aan de ruim tweeduizend wachtenden (van wie ongeveer driehonderd personen een 'urgentieverklaring' op zak hebben), heeft de stichting een serie bouwketen opgesteld en 73 kamers in een bejaardentehuis afgehuurd. Toch een troost dat niet alleen Maastricht (met die nu al beroemde zesduizendste student in het vooruitzicht) huisvestingsproblemen kent. (Mare)

Heidegger

De storm rond Croiset en Fassbinder is nog maar net enigszins geluwd, of we hebben al weer een nieuwe vermeend anti-semitische affaire. Het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam heeft geweigerd ruimte beschikbaar te stellen voor een symposium over de Duitse filosoof Heidegger en diens banden met het Nationaal-socialisme. Het college verweert zich met het argument dat een publieke presentatie van het onderwerp op dit moment maatschappelijk gezien onverantwoord zou zijn. Als belangrijkste spreker op het symposium was uitgenodigd de Chileen dr. F. Farias, die vorig jaar een kleine storm in filosofische kringen had aangewakkerd met zijn boek over Heidegger en zijn banden met het Nationaal-socialisme. Die lezing kon trouwens toch niet doorgaan, omdat Farias vlak voor kerstmis plotseling in het ziekenhuis werd opgenomen voor een operatie. Organisatoren willen echter verbijsterd als ze zijn over de houding van het college - het symposium op een later tijdstip alsnog doen plaatsvinden. Dit tot groot ongenoegen van onder anderen collegevoorzitter Van Kemenade, die betoogde dat

"zodra men de grenzen van de stricte wetenschap verlaat en de publiciteit zoekt om een breed publiek te bereiken, men zich ook rekenschap moet geven van de mogelijke gevolgen in de maatschappij". "Het is ridicul en onbegrijpelijk", aldus een organisator, "hier zou juist iemand spreken die duidelijk tegen Heidegger is." (Folia)

Strategisch

De Atlantische Commissie wil een bijzondere leerstoel 'Strategische studies' aan de Leidse universiteit instellen. Aanstaaende maandag zal de universiteitsraad zich over het plan uitspreken. Via de bijzondere leerstoel wil de Atlantische Commissie (die als doel heeft het benadrukken van het belang van het Nederlandse NAVO-lidmaatschap en vertegenwoordigers van de vier grote Nederlandse politieke partijen in haar bestuur heeft opgenomen) het onderzoek naar veiligheidsvraagstukken stimuleren. De leerstoel moet bij de faculteit der Rechtsgeleerdheid worden ondergebracht. Het Leidse College van Bestuur heeft al te kennen gegeven dat de aanvraag ondersteund wordt, omdat "Nederland vergeleken met andere landen betrekkelijk weinig onderzoek op dit gebied doet". Strategische studies staan bij veel studenten in de belangstelling, terwijl specifieke deskundigheid op dit gebied in Leiden ontbreekt, aldus het college. (Mare)

Bedonderen

De Open Universiteit kent vanouds een hoog percentage studiestakers, maar in elk geval ook een super-student. De Landgraafse Anne Frehen 'verslindt' de ene OU-cursus na de andere. Dat is zeker zo bijzonder gezien haar drukke werkzaamheden met de ruime boerderij en als moeder van vijf kleine kinderen. Anne Frehen studeert dan ook voornamelijk 's nachts, iets wat zeker al de nodige vruchten heeft afgeworpen. Van de orientatiecursus natuurwetenschappen, de introductiecursus Informatica, de basiscursus Recht en de cursussen Scheikunde, Algemene Milieukunde, Systemen en hun besturing, Statistiek, Gedragingen openbaar bestuur, Economie en geld, Inleiding bestuursrecht en Vorm en functie in de biologie heeft ze inmiddels al het certificaat behaald. En ondertussen is Anne Frehen al weer bezig met de cursussen Informatiesystemen en Natuurkunde. De studieresultaten bewijzen dat de studies haar gemakkelijk afgaan. Te gemakkelijk, dacht ze zelfs in het begin. "Ik dacht dat ze ons bedonderen, zo gemakkelijk vond ik de leerstof. Dat kon nooit op universitair niveau, dacht ik. Ik ben toen met mijn boeken naar een kennis gegaan die heeft gestudeerd. Volgens hem klopte het allemaal wel, wat de moeilijkheidsgraad betreft. Voor mij is de studielast heel uiteenlopend, soms doe ik maar veertig uur over een cursus waar honderd uur studielast voor staat". (Modulair)

Boycot

Het wetenschappelijk personeel van de faculteit mijnbouwkunde van de universiteit van Delft is begin deze week niet verschenen bij de viering van de dies natalis van de Delftse universiteit. De rede, die over mijnbouw zou gaan, is dan ook niet doorgegaan. De reden van de boycot is het besluit van het College van Decanen af te zien van de voorgenomen toekenning van een eredoctoraat aan Shell-topman ir. L. van Wachem. Het College was daarmee tegemoet gekomen aan de wensen van de Universiteitsraad die gewezen had op de banden van Shell met Zuid-afrika en op mogelijke ordeverstoringen tijdens de uitreiking van het eredoctoraat. Het College van Bestuur 'respecteerde' het besluit van de faculteit Mijnbouwkunde om als gebaar naar Shell weg te blijven van de diesviering, "maar als het eredoctoraat was doorgegaan, hadden veel andere faculteiten de viering geboycot. Uiteindelijk is gekozen voor de minst van veel kwaden", aldus voorzitter mr. H. Zeevalking. Hij wees er verder nog op dat er concrete aanwijzingen waren, die wezen op geplande ordeverstoringen. "We hadden de uitreiking wellicht op het laatste moment alsnog moeten afgelasten". (NRC Handelsblad)

POSTBUS

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

Ivoren toren

Je kan het vaak lezen in nota's en beleidsstukken: De universiteit moet uit haar ivoren toren komen en plaatsnemen in de maatschappij. Bestuurders en universiteitspolitici beleiden dat vaak. De RL denkt voorop te lopen in dit soort bewegingen; veel mooie woorden, praktijkgericht onderwijssysteem en onze beroemde maatschappelijke dienstverlening. Wat hiervan allemaal terecht komt valt te betwijfelen. Echter, voordat de universiteit de wenteltrap van haar ivoren toren is afgedaald, zijn er al troepenbewegingen richting gepantserde bunker waar te nemen. Voor de opening van één, slechts voor enkelen bereikbaar, instituut door de gewraakte minister van Onderwijs & Wetenschappen, trokken de dames en heren wetenschappers zich terug in een

met hardboard gepantserde feestsalon, het college van bestuur voorop. Er waren zelfs zeven heuse NATO-generaals uitgenodigd om de troepenbewegingen zo strategisch mogelijk te laten verlopen. Maar hardboard en mat-gouden onderscheidingen waren nog niet voldoende. Een deel van de binnenstad werd afgezet, versperringen opgericht en komplette bataljons politie en ME in de loopgraven. Nu alleen de vijand nog. De in advertenties zo student-vriendelijke instelling had bedacht dat ruim 60 boze studenten de tegenstander waren. Zij, gewapend met toeters, bellen, pot-deksels en fluitjes, waren van plan op te rukken en de minister met lawaai te bestoken en als het even kon te verslaan. Deze massale, tot op de tanden gewapende studenten-mogendheid werd opgewacht door ruim honderd, in blauw pak gestoken marionetten

van ministerie en RL, die stonden te trappelen om in te grijpen. Je zou je bijna in een totalitair land wanen; monddood gemaakt, constant beschaduwd en bespied door agenten in burger en straks in het archief opgeslagen door middel van politiefoto's. De leiding wil ons protest niet horen en daarvoor worden kosten nog moeite gespaard.

Als de top vindt dat dit zo door moet gaan kan de RL misschien van de bevriende NATO-generaals een leuke bunker huren en zo nu en dan wat zware jongens uit de VS. Een koerier kan vanuit die bunker wel wat student-vriendelijke advertenties het land insturen.

p.s. Als minister van O&W zou ik gisteren heel blij geweest zijn; dat de zorgzame samenleving dit allemaal voor mij overheeft.

E. van Rijswijk

RL-Frustratie

Bij gelegenheid van het nieuwe jaar maakte ik het nobele streven om minder gefrusteerd rond te hollen op deze universiteit. Helaas, het mocht niet zo zijn; na één dag gaat het al mis. Het is begrijpelijk dat in de vakantie geen kopieerkaarten verkrijgbaar zijn. Het winkeltje is dicht en de automaten zijn immers leeg. Zoiets behoort tot de dagelijkse besommeringen, daar praat ik niet eens meer over. Dat verandert echter als op maandag ineens het verkoopwinkeltje blijkt te verhuizen. Onaangekondigd, zoals gewoonlijk met dat soort zaken. Wonder boven wonder is inmiddels wel één auto-maat bijgevoeld. Omdat ik weer net

geen kleingeld heb besluit ik vol ergernis een kleine taart te kopen. Op weg naar de taart ga ik nog even langs in de Kapoenstraat. Ook zoiets is niet stressbestendig. Een of ander stuk onbenul heeft blijkbaar bedacht dat er een afdakje bij de deur moet komen. Het resultaat is dus een kitsch, kunststof onding dat kwa stijl absoluut niet bij het gebouw past. Het geld had beter aan de deur zelf besteed kunnen worden, zodat ik niet telkens mijn schouder in de "openingsstrijd" hoef te gooien. Binnen wacht mij echter een lichtpuntje: na twaalf (12) weken is de uitslag van de voortgangstoets bekend. Zoveel belevenissen in een half uur tijd is teveel voor mij; ik besluit maar een grote taart te kopen.

Paul Thewissen

Geen feest

En inderdaad, veel feestelijkheid was er niet te bespeuren op 12 januari. Geen mens kan toch beweren dat het zo feestelijk is om het Center for European Studies te openen met gebarricadeerde ramen en voor de deur zo'n 100 geüniformeerde agenten en een aantal collega's in burger in gezelschap van "imponerende" politiehonden. Ook voor de medewerkers die hun werkplek in het Oud-gouvernement hebben was deze dag niet het toppunt van feestelijkheid: of de hele dag binnen blijven en geen mens ontvangen of eruit en er niet meer in. Overlast was er ook voor de omwonenden: straten afgesloten, busroutes omgelegd, mensen (ook die slecht ter been zijn) die om moesten lopen. En dan zwijgen we over de financiële overlast voor de

gemeente, die door een dergelijk politieoptreden moet zijn ontstaan. En dit alles om te bewerkstelligen dat Wim Deetman toch maar ongestoord aan de feestvreugde kon bijdragen. Is dit een weloverwogen bestuursbeslissing of een paranoïde actie van dhr. Vredevoogd? Dat laatste lijkt zeker het geval! Van een universiteit en haar bestuurders mag men toch zeker verwachten dat ze belang hechten aan de vrijheid van meningsuiting! Dat iemand die haar mond opendoet niet wordt gevraagd om te kiezen tussen het opgeven van haar naam of te worden gearresteerd op grond van ordeverstoring! Dat het recht van demonstratie wordt erkend! Het betreft nota bene de eigen studenten en hun woede over de ellende die deze minister steeds over ons uit blijft storten. Solidariteit met de studenten in hun protest tegen deze minister wordt alleen uit tactisch oogpunt betuigd. Als het erop aankomt is de vrees voor enige geluidshinder al genoeg om deze solidariteit te laten varen. Het recht op demonstratie is toch belangrijker dan een opening waarbij geen enkel geluid van buiten doordringt?! Bij ons rijst de vraag: Is dit wel onze universiteit? Het uitnodigen van Wim Deetman is al een regelrechte belediging voor studenten! De door dhr. Vredevoogd opgetrommelde politiemacht was ronduit een aanfluiting en een ontoelaatbare en onbegrijpelijke manier van omgaan met je eigen studenten! WIJ BLIJVEN BOOS!

P.S. Wat deden die militairen daar eigenlijk op de eerste rij?

Rianne de Wit
Marion van Berkum
Lia Nijzink

U-raadsvoorzitter Huub Smeets trekt zich terug

"DE RAAD HEEFT ZIJN MACHT HEEL ZAKELIJK INGEZET"

De voorzitter van de universiteitsraad, mr. Huub Smeets, zal op 28 januari voor de laatste keer een raadsvergadering leiden. De laatste discussie die hij zal leiden zal gaan over de verkiezing van zijn opvolger. Smeets heeft besloten op 1 februari de functie, die hij tweeënehalf jaar geleden op zich nam, neer te leggen. Het motief voor dat besluit is, dat hij het voorzitterschap van de raad niet langer kan combineren met zijn werkzaamheden bij de gemeente Maastricht. Smeets blijft echter als buitenuniversitair zitting houden in de universiteitsraad. Als grote kanshebber voor zijn opvolging wordt een student getipt: Peter Hilderink, die in de vorige periode nog als vice-voorzitter onder Smeets fungeerde.

"Ik heb steeds veel plezier gehad in mijn werk als raadsvoorzitter, maar helaas kon ik het niet langer combineren met mijn werk hier bij de gemeente", zegt Smeets in zijn riante werkkamer op de derde verdieping van het Maastrichtse stadskantoor. "Toen ik tweeënehalf jaar geleden werd gekozen, werkte ik nog bij de gemeente Meerssen. Daar had ik een goede regeling kunnen treffen om mij gedeeltelijk vrij te maken voor het voorzitterschap. In juni 1986 ben ik overgestapt naar de gemeente Maastricht. Daar was ik aanvankelijk alleen hoofd van de beleidssector Ruimtelijke ordening. Daar zijn later andere functies bijgekomen. Ik ben nu ook ad interim directeur Stadsontwikkeling. In het kader van de reorganisatie van het ambtelijk apparaat zijn we bezig één geheel te maken van Ruimtelijke Ordening, Stadsontwikkeling en het Grondbedrijf. Bovendien ben ik ambtelijk coördinator voor het Sphinx Céramique-terrein. Ik heb het mentaal altijd heel ontspannend gevonden om mijn ambtelijke werk te combineren met het bestuurlijke, maar het tijdsbelag werd echt te groot. Toen het college van B&W duidelijk had laten merken dat men meer beslag op mij wilde leggen, heb ik het besluit genomen om mij terug te trekken als voorzitter van de universiteitsraad. Ik vind ook dat ik lang genoeg op die stoel gezeten heb, ik wilde er geen automatisme van maken".

Buitenuniversitair

Smeets is een van de zeldzame buitenuniversitaire raadsleden in Nederland, die het tot voorzitter geschopt hebben. De meeste 'bullen' zien zich als geïnteresseerde buitenstaanders, die de universiteit van enige afstand gadeslaan om nu en dan een wijze raad te geven. Het dagelijkse bestuurlijke werk is hun zaak niet. Voor Smeets heeft dat altijd anders gelegen. Hij heeft zijn buitenuniversitaire status nooit als een handicap gezien, noch als raadslid, noch als voorzitter, om voluit te kunnen gaan in de bestuurlijke taken van de raad. Dat hij zelf geen deel uitmaakt van de universitaire gemeenschap, ziet hij niet als een probleem: "Ik heb het juist als een interessante combinatie beschouwd om me hier met ambtelijk management bezig te houden en op de universiteit met het bestuurlijk management. Als je de twee organisaties vergelijkt, zie je dat de gemeente veel meer dan de universiteit een politieke organisatie is. Bij

Huub Smeets: "Het optimum halen uit tegengestelde belangen".

(foto Franco Gori)

de universiteit kun je je als raad bezig houden met grote lijnen van het beleid. Die ontwikkeling heeft zich de afgelopen jaren nog verder doorgezet. De gemeenteraad heeft die ontwikkeling ook doorgemaakt. Je kunt zelfs zeggen dat die algemene lijnen door het politieke karakter van de gemeenteraad meer aanbod komen dan bij de universiteit, maar tegelijkertijd bestaat er in de gemeenteraad nog steeds een sterke neiging om zich met details bezig te houden. Ook dat is een gevolg van het meer politieke karakter: iedereen probeert te scoren bij zijn stemmers. Vroeger werden de discussies in Maastricht gekenmerkt door een overdreven aandacht voor persoonlijke aspecten van beleid, tegenwoordig komt dat meer tot uitdrukking in de aandacht voor het detail".

Management

In de tijd dat hij nog geen voorzitter was van de raad hield Smeets herhaaldelijk pleidooien voor een bedrijfsmatige aanpak van de universitaire organisatie. In de tijd dat hij voorzitter was heeft de organisatie van het management volop aandacht gekregen. Bij de gemeente

Maastricht heeft een soortgelijke bezinning plaatsgevonden. Als hij de twee organisaties vergelijkt, vindt Smeets dat de gemeente waarschijnlijk beter werk heeft geleverd. "Enkele jaren geleden had de gemeente qua management zeker een achterstand op de universiteit, maar ik geloof dat we nu de universiteit aan het inhalen zijn. De universiteit zou zich moeten bezinnen op haar stijl van management. Ze is veel te voorzichtig, juist nu ze toe is aan een tweede leven. Na een periode van groei is de universiteit nu naar adem aan het happen. De nieuwe voorzitter van het college van bestuur Vredevoogd heeft met zijn profileringsnota de aanzet voor een nieuw elan geleverd, maar de rest van de universiteit moet nog volgen. Ik begrijp wel dat het tijdsgevoel voor de universiteit tamelijk neutraal is, maar voor de gemeente en de provincie is dat niet het geval. De gemeente Maastricht heeft echt de wind mee en de universiteit zou daar bij moeten aanhaken. Maar ik begrijp wel dat de universiteit veel smallere marges heeft, omdat zij in de knellende greep van het ministerie van Onderwijs zit. Als gemeente heb je veel meer mogelijkheden je sterke punten uit te buiten. Stad en

universiteit zouden dus nog meer naar elkaar toe moeten groeien. Hetzelfde geldt voor de verhouding met de regio. Het sterke punt in de ontwikkeling is het internationale karakter van de omgeving. Daar zou de universiteit meer dan nu het geval is ook gebruik van moeten maken. Met name de faculteiten zouden daar meer naar moeten kijken. Ze kijken nu nog teveel naar zichzelf en maken zich weinig zorgen over het belang van de instelling als geheel. Misschien zijn daarvoor kansen blijven liggen. Kijk maar naar geneeskunde en gezondheidswetenschappen, die jaren geleden een nota zouden schrijven over hun samengaan. Maar die nota is nooit geschreven. Als je geen risico's neemt kun je ook geen mogelijkheden benutten voor vernieuwing. De potentie is binnen de universiteit zeker aanwezig. Dat je een

Macht goed gebruikt

Over het algemeen ziet Smeets met voldoening terug op de periode dat hij voorzitter was van de raad. "Wij hebben onze macht heel zakelijk ingezet tegenover het college van bestuur, zonder die ooit ad libitum te gebruiken. Het college moet eenvoudig weten dat een raad niet eindeloos accepteert dat de begroting keer op keer wordt uitgesteld. Ze weten dat zo iets niet goed kan blijven gaan. Een mooi voorbeeld vind ik de coördinatieproblematiek: toen we zagen dat het college er niet uitkwam hebben we het zelf gedaan. Toen zijn we op hun stoel gaan zitten en met ons drieën hebben we de zaak toen tot een goed einde gebracht. Daar hebben we op een goede manier onze macht gebruikt. Maar op andere punten hebben we onze macht niet voldoende kunnen gebruiken. Het grootste gevoel van teleurstelling roept bij mij de gang van zaken rond de nieuwbouw op Randwyck op. Dat hadden we als instelling beter moeten oplossen. De beslissingen over bouwzaken behoren niet primair tot de bevoegdheid van de raad, maar ze zijn zo belangrijk voor de universiteit, dat je er ook niet van af kan blijven. De universiteit had een goede keus gedaan voor een architect. Als een ander met de selectieprocedure meedoet geeft het later weinig pas om daar later op terug te komen, als je er niet als de beste uit te voorschijn komt. Toen hadden we als instelling de de poot stijf moeten houden. Op kracht van argumenten hadden we die keuze moeten doorzetten". Een andere teleurstelling voor Smeets is het geringe respect dat raadsleden voor de behandeling van vertrouwelijke zaken kunnen opbrengen. "Vooral als het gaat om personen, kan het voor betreffen vervalende gevolgen hebben, zoals in het geval van de herverkiezing van de rector. Het spijt me voor de zittende rector, met wie ik persoonlijk een goede relatie heb, dat het zo gelopen is, maar we wilden als raad de beste bestuurder op die plaats hebben. Het mag geen automatisme worden dat iemand herkozen wordt als hij erom vraagt. Helaas was de raad de enige instantie die er zo over dacht".

Belangenvertegenwoordigers

De scheidende voorzitter zei twee jaar geleden op deze plaats dat hij niet van plan was zijn rol te beperken tot het strak houden van de teugels tijdens de vergadering, maar dat hij aan de andere kant ook niet de U-raad zelf was. Wat is er van dat voornemen terecht gekomen? Smeets: "Het meest boeiende vind ik om al die tegengestelde belangen in de raad bijeen te brengen. Daar moet je het optimum uit zien te halen, dat is de kunst. Ik heb vooral de facultaire belangen naar voren proberen te halen. Ik vond het echt een voordeel dat ik als buitenuniversitair lid boven die belangen bestond, ik kon zo veel beter luisteren naar wat er leeft. Op zich vind ik het ook helemaal niet verkeerd dat de leden in de raad bepaalde belangen verdedigen. Als ik in een faculteit zat zou ik er ook voor zorgen dat er een waardevol persoon naar dat gremium gestuurd werd. Dan is het belangrijker dat zo iemand zich opstelt in het belang van zijn faculteit dan dat hij zijn politieke mening voorrang geeft".

Jacques Herraets

Werkgroep CAOS gaat activiteiten coördineren

NIEUWE NOTA GEEFT CONCREET VORM AAN ACTIEF STUDENTENBELEID

Uitbreiding van het studentendecanaat, meer geld voor de studentenverenigingen, het initiëren van culturele activiteiten en een bezuiniging bij het studentenpastoraat Tafelstraat 13; dat zijn enkele van de voorstellen uit de 'nota studentenbeleid', waarmee de dienst Studentenzaken 1987 heeft afgesloten. Het gaat om een concept-versie, waarop de betrokken instanties de komende weken kunnen reageren. Hun oordeel zal meewegen in de definitieve tekst van de nota, die naar verwachting nog in februari aan de universiteitsraad wordt aangeboden.

De nota maakt een einde aan bijna twee jaar touwtrekken tussen de dienst Studentenzaken en de universiteitsraad. Die belastte voormalig diensthoofd Willem Kort al in januari '86 met het schrijven van een beleidsnota studenvoorzieningen. Langdurig uitstel, gebrek aan visie en het bij herhaling produceren van te globale notities leverden hem veel kritiek op, zowel van de universiteitsraad als van de commissie studentenvoorzieningen. Die wilden een 'goed doorwrochte, integrale nota' zien. Na het vertrek van Kort in oktober '87 werd een deskundige Taakgroep ingesteld, die erop moest toezien dat zo'n nota nog voor het kerstreces zou verschijnen. De directeur van de juridische faculteit, Victor Rutgers, kreeg de opdracht om als waarnemend hoofd orde op zaken te stellen bij de slecht georganiseerde dienst Studentenzaken.

CAOS

De nota die in de afgelopen drie maanden tot stand kwam, valt vooral op door compleetheid. Wat de RL de student reeds biedt of zou moeten bieden wordt tot in de kleinste details uitgewerkt. Niet altijd zijn er veranderingen nodig. Victor Rutgers noemt de L.V.&S. bijvoorbeeld een "prima lopende winkel". Maar op veel andere punten zijn aanpassingen van het beleid wenselijk. Zo bestaat er te weinig samenhang tussen de verschillende onderwijsgebonden voorzieningen (werving, introductie, studentenbegeleiding en decanaat). Een nog op te richten werkgroep CAOS (Commissie Afstemming Onderwijsgebonden Studentenvoorzieningen) zal deze activiteiten voortaan coördineren.

Victor Rutgers: "Nu wordt elk onderdeel apart besproken in steeds wisselende clubs. Daar moeten we meer structuur in aanbrengen. Er moet een betere afstemming komen tussen het decanaat en de studiebegeleiding aan de faculteiten. En er behoort een zekere lijn te zitten in de manier waarop de universiteit zich profileert bij de werving, de introductie en de voorlichtingsdagen. Studentenzaken wil zich niet op het terrein van de dienst Voorlichting begeven, maar wil wel mepraten." CAOS wordt stevig bemand door de hoofden van de bureau's onderwijs van de verschillende faculteiten, het nieuw te benoemen diensthoofd Studentenzaken, het hoofd Decanaat en het hoofd Voorlichting. De Commissie Introductie RL en de Werkgroep Voorlichtingsdagen worden ontbonden. Hun taken gaan naar CAOS. Medewerkers be-

Victor Rutgers: uitbreiding studentendecanaat "absolute prioriteit"

(foto franco Gori)

last met de praktische uitvoering van de genoemde activiteiten, zullen voor relevante bijeenkomsten van CAOS worden uitgenodigd.

Decanaat

"Absolute prioriteit" bij de reorganisatie van Studentenzaken heeft volgens Victor Rutgers de uitbreiding van het decanaat (nu een fte.) met één extra formatieplaats. De helft daarvan is overigens al daadwerkelijk ingevuld door de medewerkster die in de afgelopen jaren de introductie organiseerde, Juliette Creemers. Voor de resterende halve fte. zoekt men iemand met 'psychologische deskundigheid', zodat studenten met psycho-sociale problemen beter worden opgevangen. Als samenwerking met het RIAGG mogelijk blijkt, zullen er bovendien bij die instelling een of twee personen vast aanspreekpunt worden voor studenten. Om het decanaat te ontlasten krijgt de studie-infotheek nieuw leven ingeblazen. Het moet een centraal inloopcentrum worden, waar studenten in eerste instantie met algemene vragen over de studie terecht kunnen.

Opvallend aanwezig in de nota is de expliciete aandacht voor de 'culturele en creatieve vorming', tot op

heden een wat ondergeschoven element van het studentenbeleid. De concrete opzet voor een cultureel programma moet nog worden uitgewerkt. Overwogen wordt om zelf cursussen voor studenten te organiseren, zodat de dienst naast haar sportieve poot (de L.V.&S.) wellicht een culturele poot krijgt. Indien Studium Generale bij de uitvoering van een en ander wordt ingeschakeld, zou die dienst wel eens ondergebracht kunnen worden bij Studentenzaken. Het overleg hierover moet echter nog op gang komen en momenteel wil geen van de betrokkenen een uitspraak doen over de wenselijkheid van een dergelijke verstrengeling.

Huisvesting

Huisvesting vormt een hoofdstuk apart binnen het studentenbeleid. In de nota worden eindelijk de resultaten vrijgegeven van een onderzoek dat Ardine de Wit al in 1986 verrichtte naar de woonbehoefte onder studenten. Om onduidelijke redenen hield Willem Kort de publicatie van die cijfers geruime tijd tegen. Het onderzoek van De Wit heeft alleen betrekking op R.L.-studenten. Van hen woont vijftig procent op kamers. Dat betekent dat er in 1993-1994 ongeveer 3025 wooneenheden nodig zijn voor RL-

studenten. In het beleidsplan wordt de woonbehoefte onder HBO-studenten daarbij opgeteld. In totaal zijn er in 1994 dan ruim 5000 eenheden nodig. Momenteel zijn er 3800 kamers beschikbaar. Jaarlijks zullen er tussen de 300 en 400 nieuwe eenheden gevonden moeten worden om in de groeiende behoefte te voorzien. Erg hard zijn die cijfers overigens niet; in het beleidsplan wordt opgemerkt dat het "niet onwaarschijnlijk" is dat het percentage studenten dat op kamers woont stijgt. Rector Bonke constateerde in zijn Dies-rede verheugd dat steeds meer studenten van buiten de provincie Limburg hun weg naar Maastricht vinden. Daarvan zal een relatief laag aandeel thuis (kunnen) blijven wonen. Een stijging van het aantal kamerbewoners met bijvoorbeeld 10% levert een extra vraag op van 1000 kamers, zo becijfert men in de nota studentenvoorzieningen. Omdat er zoveel nieuwe kamers nodig zijn, wordt het takenpakket (en de formatie) van het Kamerbureau uitgebreid. Door voorlichting hoopt men exploitanten van leegstaande woningen te bewegen om hun pand geschikt te maken voor studenten-

voor eigen rekening nemen. Dit bedrag hoopt men uit het centraal wervingsbudget te halen. De coördinator van het Kamerbureau, Sep Braun, toont zich hierover weinig enthousiast. Hij vreest dat hij verplicht wordt om met het reclamebureau in zee te gaan, dat ook de algemene wervingscampagne van de universiteit verzorgt. Dat is volgens hem te duur en bovendien een overbodige luxe, omdat het Kamerbureau dit jaar kan voortborduren op de campagne die vorig jaar van start ging.

Studentencentrum

Voor de studentenverenigingen brengt de nota grote veranderingen. Om meer activiteiten te kunnen organiseren, mogen de clubs jaarlijks rekenen op een extra subsidie van twintigduizend gulden bovenop de vijftigduizend die ze nu reeds krijgen. Maar tegelijk moet de toewijzing van deze subsidies beter worden georganiseerd.

Victor Rutgers: "Er zijn teveel niveaueverschillen in de begrotingen die de verenigingen opstellen. Bovendien heeft de commissie studentenvoorzieningen een hele ranke taak. Die discussieert vaak tot details over onderdelen van begrotingen. Dat moet in ieder geval anders."

Een jaarlijkse korte cursus voor penningmeesters en bestuursleden en het invoeren van standaardformulieren voor het opstellen van de begroting zijn enkele van de praktische voorstellen om het rekenwerk van de studentenverenigingen te verbeteren. Maar er zijn ook veel vergaander plannen. Nu krijgen de verenigingen subsidie toegekend per activiteit (onder andere sport, cultuur, introductie). In de toekomst wordt wellicht een een ander verdeelsleutel gehanteerd. Bijvoorbeeld een vast bedrag per lid. Het "meest prikkelende" alternatief noemt Victor Rutgers de structuur waarbij alle studentenorganisaties één stichting vormen, die verantwoordelijk is voor de verdeling van de middelen. Navraag bij de drie grote studentenverenigingen leert echter dat ze er weinig voor zien om zelf het verdeelvraagstuk op te lossen.

Natascha Leemans van Koko: "Het overleg en de samenwerking tussen de verenigingen loopt op dit moment bijzonder stroef. Elke vereniging denkt toch primair aan zichzelf. Ik voorzie grote problemen als er onderling geld verdeeld moet worden." Victor Geelen (Circumflex) vreest dat uitvoering van het voorstel een oorlog tussen de verenigingen zal ontketenen. En ook Dominique van Rassel (Tragos) voelt er niets voor om de eigen activiteiten door de andere clubs te laten beoordelen.

In de nota wordt verder het ruimteprobleem bij de studentenorganisaties onder de loep genomen. Om de te ondervangen zouden alle organisaties moeten worden ondergebracht in één gebouw. Vertegenwoordigers van Koko, Tragos en Circumflex kunnen zich voorlopig maar weinig voorstellen bij dit 'studentencentrum'. Zo'n pand biedt volgens hen vooral soelaas voor studenten die iets willen organiseren los van enig lidmaatschap. Zelfs dat is niet warm voor het idee om met de concurrerende organisaties onder een dak te zitten.

Tafelstraat 13

Er wordt in de beleidsnota niet alleen uitgedaald. Met name het studentenpastoraat Tafelstraat krijgt een bezuinigingsklap te verwachten. In 1990 zou de financieel steun van de RL aan de stichting worden teruggebracht van f27.000,- tot f15.000,-. Een deel van dit bedrag hoopt men te vinden door

n. Dit be
centra
De con
eau, Seg
er wein
it hij ve
eclameb
k de alg
van d
is volge
een over
Kamerb
rduren
r van sta

goedkopere behuizing (in 1990
koopt het huurcontract van het dure
pand Tafelstraat 13 af). Daarnaast
moet het pastoraat uitzien naar
nieuwe subsidiebronnen, waarbij
met name in de richting van het
HBO wordt gekeken. Bij het stu-
dentenpastoraat zelf heeft men
hiervan geen hoge verwachtingen.
Een medewerker vindt het in de
nota genoemde subsidiebedrag
"wel erg aan de lage kant", maar
maakt zich nog geen al te grote zor-
gen: "In de nota wordt uitdrukke-
lijk gesteld dat het activiteitsni-
veau gelijk moet blijven. Ik hoop
dat die clause zwaarder telt dan
die twaalfduizend gulden bezuini-
ging."

eniging
deringe
nnen o
s jaarlij
sidie va
venop d
eds kri
de toew
eter wo

te veel n
grotinge
llen. Be
ie studen
iele ran
ak tot
an begr
geval a

us vo
uurslede
daardfo
n van d
de prakt
ekenwe
gingen
ook ve
rijgen
oegeke
ere spor
de toe
een and
erd, bi
g per hi
altern
de struc
enorgam
n, die ze
de verde
vraag
verenig
weinig
ngsvraag

o: "Het
ng tusse
dit me
ie verem
aan zich
lemen a
eld mo
(Circum
g van he
n de ve
En o
(Trage
igen act
ubs te

et ruimte
organis
1. Om d
e organ
onderge
vertegen
ragos e
voorlop
j dit 'sta
nd bied
voor stu
ganisere
Zelf le
idee o
ganisatie

a niet al
e het stu
aat
p te ver
financie
stichting
F27.000
n dit he
en doe

Zeven generaals voor Deetman

(foto Franco Gori)

Het college had nog angstvallig geprobeerd om de komst van Deetman geheim te houden. De jongste protestacties lagen nog fris in het geheugen en de Maastrichtse studenten waren opvallend actiebereid gebleken. Hoewel al dat protest nog maar weinig zoden aan de dijk gezet had, vond het college het toch allerm minst wenselijk als Zijne Excellentie bij een bezoek zelf geconfronteerd zou worden met tegenstanders van zijn beleid. Collegevoorzitter Vredevoogd was dan ook onaangenaam verrast toen bleek dat de naam van Deetman prijkte op de officiële uitnodiging, die ook aan de studentengeleding in de universiteitsraad werd toegezonden. Ondanks alle voorzichtigheid was er dus toch ergens een foutje gemaakt. Het voorstel van de studenten in de raad om de minister te laten weten "niet welkom" te zijn in Maastricht stuitte op heftige tegenstand van Vredevoogd en werd niet overgenomen.

De studenten besloten het bezoek te gebruiken om de minister van hun onvrede op de hoogte te brengen. Men zou door middel van veel geluid van buitenaf trachten hem het spreken binnen onmogelijk te maken. Het college zag de bui al hangen: honderden studenten voor de ingang, eieren en tomaten die door de lucht richting Excellentie vliegen. Bovendien, er was ook al een brief gearriveerd van de tot nu toe onbekende groepering R!S!M!, Radicale studenten Maastricht. Als Deetman zou komen zou dit gepaard gaan met ernstige ongeregelheden, zo dreigde de brief, die eindigde met een joviaal "met vriendelijke groeten". Het college werd daar toch wat nerveus van. Je weet maar nooit tegenwoordig.

De straten rondom het Oud Gouvernement waren al twee uur voor aankomst van de minister hermetisch afgesloten. Elk kruispunt werd door minstens tien agenten bewaakt en voor de zekerheid hadden nog eens drie ME-wagens post gevat voor de ingang. De ongeveer vijftientig (!) studenten die op de komst van Zijne Excellentie waren afgekomen vormden geen partij voor de massale politiemacht. De van ongeduld huilende honden bleven dan ook in het politiebuisje.

Ook in het gebouw wemelde het van de zwarte uniformen. Studenten was het haast onmogelijk gemaakt om de opening bij te wonen, er waren dan ook maar enkele in de zaal aanwezig. De ramen waren van binnen dichtgemaakt met isolerend materiaal, zodat geen enkel geluid van de nu uitgestorven straat de minister ooit kon bereiken. De Amerikaanse studenten, het tastbare resultaat van het te openen centrum, verkeerden in de veronderstelling dat de demonstraties tegen hen waren gericht. Professor Hofstede maakte hen snel duidelijk dat Deetman het probleemgeval was, waarna de studenten opgelucht plaatsnamen.

Opvallend aanwezig waren een zevental NAVO-generaals. Het bleef onduidelijk of die nu gekomen waren om het internationale aspect van het feest te onderstrepen of om de optimale veiligheid van een hooggeplaatste bondgenoot te garanderen.

En toch... ondanks alle veiligheidsmaatregelen ging het nog even mis. Net voordat Zijne Excellentie plaatsnam achter de microfoon verrees in het midden van de zaal een student: "Ik wil even uw aandacht richten op de grote politiemacht buiten, die daar staat vanwege een ludiek studentenprotest tegen de aanwezigheid van minister Deetman. Wij vinden dat de minister voor de feestelijke opening niet uitgenodigd had moeten worden. Zijn onderwijsbeleid heeft namelijk absoluut geen feestelijk karakter. Daarom verlaten wij nu deze feestzaal." De studenten werden bij hun aftocht op de voet gevolgd door een Jerommeke. De minister begon ongestoord en in zijn allerbeste Engels aan zijn toespraak. Het enige wat er bleef hangen na het vertrek van de drie studenten was een ondraaglijke stank van rotte eieren. De studenten werden op de gang ondervraagd en moesten op straffe van arrestatie hun namen opgeven.

Weer buiten bleef de straat afgesloten. De enige die de politiebarricade had weten te doorbreken was een vrouwtje van ongeveer tachtig jaar oud. Zij vroeg wat er aan de hand was. En opgelucht na mijn uitleg: "Ik dacht dat er weer een boef van de Rote Armee Fraktion in de rechtbank terecht moest staan. Net als een paar jaar geleden, toen hadden ze ook alles afgezet. Maar een minister is toch niet zo gevaarlijk?"

HARMONISATIE BEURZENSTELSEL BEPLEIT

Momenteel studeert twee procent van de studenten in Europa in een ander EG-land. Om dit percentage te verhogen zouden de nationale stelsels voor studiefinanciering op elkaar moeten worden afgestemd. Ook zouden studenten hun beurs moeten kunnen gebruiken voor studie in een ander EG-land.

Europarlementariër mevr. J.R.H. Maij-Weggen (CDA) heeft een resolutie met deze strekking bij het Europees Parlement ingediend. Volgens haar moet naast het vrije verkeer van werknemers in de EG ook een vrij verkeer van studenten mogelijk worden. "Nu studeert slechts twee procent van de studenten in een ander EG-land. Dat is minder dan in de Middeleeuwen ten tijde van Erasmus."

Om dit percentage te verhogen ("tien procent lijkt me een aardig streefcijfer") dienen de stelsels van studiefinanciering van de verschillende landen zowel wat betreft de hoogte als de voorwaarden van toekenning van beurzen meer op elkaar worden afgestemd. Ze denkt daarbij aan het vaststellen van minimumeisen in EG-verband. Het opdoen van internationale ervaring is volgens mevr. Maij niet alleen goed voor de persoonlijke ontwikkeling van studenten, maar ook voor hun latere beroepsmogelijkheden. "De werkloze academici van momenteel komen vaak geeneens op het idee om in het buitenland te solliciteren. Dat terwijl er van bepaalde academici in het ene land een tekort en in het andere land een overschot bestaat. Wanneer je in het buitenland hebt gestudeerd dan heb je in principe kansen op de arbeidsmarkt van twaalf landen."

Sceptische reacties als zou een internationale afstemming slechts gestoeld zijn op een ijle hoop nu binnen de eigen landsgrenzen de studiefinanciering allerm minst vlekkeloos geregeld is, vindt mevr. Maij begrijpelijk maar niet terecht. "Ook bij ingewikkelde zaken als milieuwetgeving en sociale zekerheid is het gelukt op EG-niveau harmonisaties door te voeren. Ik kan me voorstellen dat de studentenbewegingen in veel landen hier wel warm voor lopen." Volgens haar hebben vooral studenten uit de grensstreken last van de huidige beperkingen. Vele landen, waaronder België en Frankrijk, stellen een maximum aan het aantal buitenlandse studenten.

Het Erasmusprogramma, waarmee aan studenten een onkostenvergoeding voor studie in het buitenland wordt verstrekt, is volgens de Europarlementariër een lofwaardig initiatief, maar een druppel op de gloeiende plaat. "De lid-staten proberen zoveel mogelijk van die beurzen in de wacht te slepen en daarmee is de kous af." Veel zou al gewonnen zijn als studenten hun (nationale) beurs mogen benutten voor een gedeeltelijke of volledige studie in een ander EG-land, aldus mevr. Maij.

Universiteiten ontwikkelen eigen plannen

DEETMAN VRAAGT SUBSIDIE AAN INFORMATICA-UNIVERSITEIT TERUG

Minister drs. W.J. Deetman wil de door hem aan de informatica-universiteit betaalde vier miljoen gulden aan subsidie terugkrijgen. Hij schrijft dit in een brief aan de Erasmus-universiteit in Rotterdam, die als "penvoerder" optrad voor het vorige week beëindigde initiatief om in Den Haag een hoogwaardige, postdoctorale beroepsopleiding informatica te vestigen. De minister schrijft het vastlopen van de plannen te betreuren, "gezien de inzet en het aanvankelijk enthousiasme van de betrokkenen". Van de twaalf miljoen startsubsidie die door Deetman en zijn collega dr. R. de Korte (economische zaken) was toegezegd was reeds vier miljoen aan de EUR overgemaakt.

Of Deetman dat geld terugziet is alermest zeker. CvB-voorzitter mr. W. Koppelaars van de EUR verwacht niet meer te kunnen terugbetalen dan 2,75 miljoen gulden. De rest is voor het grootste deel nodig om de liquidatie van de informatica-universiteit te kunnen afwickelen. Koppelaars vertrouwt er op dat deze kosten ten laste van de subsidie mogen worden gebracht. Ook de gemeente Den Haag wil echter iets terugzien van de door haar inmiddels betaalde twee miljoen subsidie. De Erasmus-universiteit acht zich niet verantwoordelijk voor dat geld, maar de "board of trustees" van de "The Hague advanced school of applied informatics", zoals de informatica-universiteit zou heten, vindt het een "ereplicht" dat de door Den Haag gemaakte kosten tenminste deels worden vergoed. Naar verluidt zou de subsidie van Den Haag echter al zijn uitgegeven, zodat een tegemoetkoming voor deze gemeente ook ten laste komt van de gelden van de ministeries van onderwijs en van economische zaken. De middelen die uiteindelijk terugvloeien naar de overheid zijn weer beschikbaar voor nieuwe postdoctorale opleidingen.

De informatica-universiteit maakte vorige week bekend het in 1985 uit het bedrijfsleven voortgekomen plan voor de oprichting van een dergelijke instelling niet door te zetten. Voor zo'n naar Amerikaans voorbeeld opgezette instelling, blijkt de tijd niet rijp. De belangrijkste initiatiefnemer en voorzitter van de IU, drs. A.A. Soetekouw moest vorige week toegeven dat de plannen onder meer stukliepen in het geringe enthousiasme van de Nederlandse bedrijven. Zij voelen er niet voor om hun (aankomende) managers lange tijd kwijt te zijn aan de IU. De ambitieuze opzet om jaarlijks 250 studenten binnen te halen voor een tweejarige scholing bleek daarom niet haalbaar. Ook een verkort studieprogramma van ruim negen maanden bleek nog te lang. Hooguit 50 studenten per jaar zouden zich daarvoor aanmelden.

Er blijkt wel grote behoefte te bestaan aan de "boundary spanners" (mensen die hun eigen vakgebied op hoog niveau kunnen integreren met de informatica), maar de opleiding moet dan goeddeels binnen de bedrijven plaatsvinden. Ook de hoge kosten van de opleiding (jaarlijks 75.000 gulden per student) spelen een rol. Volgens de Erasmus-universiteit zijn de ondernemersorganisaties, verenigd in de RCO, van oordeel dat de overheid het initieel onderwijs, dus ook de tweede fase, moet financieren. Dat standpunt is

overigens in strijd met het in 1985 tussen Deetman en de RCO gesloten herenakkoord, waarin werd afgesproken dat het bedrijfsleven, afgezien van een startsubsidie, zelf de financiering voor haar rekening neemt.

Door de tegenslag bij het opzetten van de IU en het herhaalde uitstel van de start van de opleiding (het aanvankelijke plan was om in september 1986 te beginnen met 50 studenten) bleek het ten slotte niet mogelijk om voldoende hoogwaardige docenten aan te trekken. Ook het aantrekken van een "dean" (rector) mislukte onder die omstandigheden. De drie universiteiten in Rotterdam, Delft en Leiden, die gezamenlijk de universitaire "achterban" vormden voor de informatica-universiteit, beraden zich nu op nieuwe plannen om toch te kunnen voldoen aan de vraag naar "boundary spanners". De initiatiefnemers uit het bedrijfsleven zullen daarbij betrokken blijven.

Maar ook andere instellingen zien mooie dingen in het verschiep.

In de comfortabele luwte van al dat Zuidhollandse geweld werken de Utrechtse en de beide Amsterdamse universiteiten al een jaar lang aan hun eigen variant. Binnen enkele maanden gaat deze "Academie voor Informatica" van start. Nu wellicht zelfs met steun van Den Haag.

"Dit is iets heel anders dan de Informatica Universiteit", zegt interim-directeur H.J. van Houten. Daar kwam het initiatief van het bedrijfsleven. Wij hebben voor een bottom-up benadering - een opzet vanuit de universiteiten - gekozen." Volgens de interim-directeur hebben de universiteiten van Amsterdam en Utrecht bewust "low profile" gewerkt. Met een duidelijke verwijzing naar het vorige week afgeblazen initiatief zegt hij: "Bij de start moet je niet met glossy brochures zwaaien, maar met een cursus beginnen."

OPEN UNIVERSITEIT MOET VERDER AFSLANKEN

De Open Universiteit krijgt de komende drie jaar elf procent (10,5 miljoen gulden) minder dan haar aanvankelijk in het vooruitzicht was gesteld. Het College van Bestuur heeft daarom reorganisatiemaatregelen aangekondigd. Het wil niet uitsluiten dat er daardoor bij de hoofdvesting in Heerlen ontslagen zullen vallen. Vooruitlopend op verdere maatregelen is een algehele vacaturestop ingesteld.

De termijn van drie jaar is een verzachting van het aanvankelijke plan van minister Deetman om de bezuiniging in één klap te verwerken in de begroting voor 1988. Nu moet de Open Universiteit het in 1988 met 4,7 miljoen minder doen dan was voorzien. In 1989 en 1990 krijgt zij 2,6 en 3,2 miljoen minder.

In ruil voor die verzachting van de pijn moet de OU afzien van de automatische compensatie die zij de afgelopen jaren ontving als de inkomsten uit cursusgeld achterbleven bij de ramingen. De komende drie jaar moet de instelling 13, 16 en 18 miljoen gulden uit de verkoop van cursussen zien te halen. In 1987 is er volgens voorlopige cijfers tegen de 10 miljoen gulden aan cursusgeld binnengekomen. Om de gevolgen van een tegenvallende verkoop zelf op te kunnen vangen gaat

het college een reserve opbouwen waarin dit jaar 3,9 miljoen moet worden gestort.

Daarnaast worden maatregelen voorbereid die de verkoop van cursussen moeten stimuleren. Een van de eerste zaken waaraan gedacht wordt is een betere opvang van nieuwe cursisten. De studievrijheid waarmee de Open Universiteit zo graag schermt, blijkt vaak averechter te werken. Veel cursisten haken kort na het begin af omdat zij het gevoel krijgen aan hun lot te worden overgelaten. De 18 studiecentra in het land gaan zich nu meer richten op de eerste opvang van cursisten, die van plan zijn een pakket cursussen te gaan volgen. Volgens woordvoerder Kortenray zullen die studenten in de toekomst op meer begeleiding en meer structuur in hun studie kunnen rekenen. Het gevaar dat de Open Universiteit de geraamde inkomsten niet haalt, wordt nog groter als op 1 augustus de prijs van een cursusmodule daalt van 230 naar 200 gulden. Het is volgens Kortenray echter niet uitgesloten dat deze prijsverlaging verwerkt wordt in de rijksbijdrage aan de Open Universiteit.

Jacques Herraets

Voor maart staat de oprichting van de Stichting Academie voor Informatica op het programma en in dezelfde maand begint de eerste cursus: een opleiding tot "innovatiemanager". Later in het jaar volgen andere tweede-fase beroepsopleidingen: een opleiding tot "informatie-manager" en cursussen "kerninformatica" en "informatie-analyse & beleid".

De ontwikkeling van de nu geplande cursussen wordt betaald door de drie universiteiten en een aantal bedrijven. De universiteiten hebben ieder een subsidie van 50.000 gulden en een lening "in de orde van honderdduizend gulden" toegezegd. De bijdrage van bedrijven als

Digital, IBM, Datex en Cap Gemini is moeilijk in geld uit drukken. Zij leveren apparatuur, menskracht en software. Van Houten omschrijft dat als "substantieel".

De academie is niet afhankelijk van subsidie van minister Deetman en zijn collega van economische zaken. De Korte, maar de initiatiefnemers hebben wel om enkele tonnen gevraagd. Van Houten is na het mislukken van de Informatica Universiteit een stuk optimistischer over de Haagse reactie daarop.

Remco Pols
Bert Bakker/UP

DE NEDERLANDSE HARTSTICHTING

stelt zich o.a. tot taak wetenschappelijk onderzoek te initiëren en te stimuleren. Hiertoe worden onderzoeks-subsidies verstrekt op alle gebieden, zowel fundamenteel als praktisch van aard, die de bestrijding van hart- en vaatziekten betreffen.

Behalve onderzoek naar hartziekten en ziekteprocessen van de cerebrale vaten of andere perifere vaten, komt ook onderzoek op het gebied van voorlichting en gedragsverandering in het kader van preventie, behandeling en nazorg in aanmerking.

Aanvragen voor subsidie dienen uiterlijk op 1 april of 1 oktober van elk jaar in het bezit van de Nederlandse Hartstichting te zijn. Voor aanvragen dient gebruik te worden gemaakt van NHS-subsidieformulieren, die verkrijgbaar zijn bij de Nederlandse Hartstichting, Sophialaan 10, 2514 JR Den Haag, tel. 070 - 924292 tst. 64/65/66.

nederlandse hartstichting

studiumgenerale

bulletin

jaargang 6 nummer 2

Het Studium Generale bulletin is een uitgave van het Studium Generale te Maastricht. Het verschijnt drie tot zes maal per jaar en is bestemd voor studenten en medewerkers van het W.O. en het H.B.O. te Maastricht. Op verzoek kunnen overige geïnteresseerden het bulletin thuis gestuurd krijgen.

De doelstelling van Studium Generale

Uitgaande van de taken van het wetenschappelijk onderwijs heeft het Studium Generale als taak naast en in samenwerking met de faculteiten te zorgen voor aanvullingen op het gebied van de individuele, sociale en culturele vorming en het inzicht in de samenhang der wetenschappen te bevorderen.

Slechts een gedeelte van wat men na een universitaire studie wordt geacht te kunnen en te kennen, wordt aangeleerd via het bestaande onderwijssysteem. Naarmate de studieduur de laatste jaren is afgenomen, is er steeds minder tijd beschikbaar gekomen voor diverse vormen van algemene ontwikkeling. Het Studium Generale nu tracht in deze leermissie te voorzien.

Het Studium Generale in Maastricht richt zich met zijn activiteiten niet alleen op studenten van het wetenschappelijk onderwijs maar ook op studenten van het hoger beroepsonderwijs. In zijn programma stelt het dan ook naast onderwerpen uit de gezondheidszorg, de economie en de rechten, thema's uit de beeldende kunst, het theater, de muziek en de architectuur aan de orde.

Bijzonder aan het Studium Generale is het feit, dat de activiteiten, die gedeeltelijk een meer algemeen karakter hebben, ook voor belangstellenden uit de regio toegankelijk zijn. Hiermee geeft het Studium Generale uiting aan de wens van de Rijksuniversiteit Limburg om naast een economische ook een sociale en culturele betekenis te hebben voor de regio Zuid-Limburg.

Informatie

De activiteiten van het Studium Generale worden aangekondigd via het bulletin, dat als bijlage bij de Universiteitskrant Observant verschijnt. De Observant wordt ten behoeve van de R.L.-studenten via de faculteiten verspreid. Studenten van het HBO kunnen de bulletins bij de diverse instellingen aan de balie verkrijgen. Op verzoek wordt het aan overige belangstellenden gratis toegestuurd.

Daarnaast kondigen wij de programma's aan via artikelen in de plaatselijke en regionale pers en middels affiches in de stad.

Lokaties

De activiteiten van het Studium Generale worden op de volgende plaatsen georganiseerd:

Aula Jezuiten klooster, Tongersestraat 53: lezingen, literaire avonden, films, video

Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4: lezingen

Bonnefantencomplex Universiteitsbibliotheek, Bonnefantenstraat 2: tentoonstellingen

Met ingang van 1988 kent de Begeleidingscommissie Studium Generale enkele nieuwe leden. Hieronder bevindt zich ook een nieuw student-lid namens de universitaire gemeenschap.

Naast deze student moet er nog een vertegenwoordiger(ster) komen namens de H.B.O.-studenten in Maastricht. Vooral vrouwen worden verzocht zich niet onbetuigd te laten, gezien de huidige, voornamelijk mannelijke samenstelling van de Begeleidingscommissie.

In januari 1988 begroet de commissie het eerste vrouwelijke lid in de persoon van drs. E. de Leeuw, die zitting neemt namens de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Voor aanmeldingen en inlichtingen kan contact worden opgenomen met het secretariaat van de Begeleidingscommissie Studium Generale, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, 043-887777.

Holisme

De ontdekking van het DNA was voor velen het onomstotelijke bewijs van de juistheid van materialisme en mechanisme; Salvador Dali zag er het ultieme Godsbewijs in. Het bonte allegaartje - secten als Baghwan, Hare Krishna, Maharishi Mahesh Yogi (transcendente meditatie), Moon en Scientology, aanhangers van acupunctuur, holistische bedrijfsmanagement en homeopathische voedings- en geneeswijzen, om het nog niet te hebben over astrologen, kaartleggers en andere New-Age-programmen, psychotherapeutische warme bakkers en toverende feministen - dat zich tegenwoordig beroept op het holisme als een 'nieuwe wetenschap' pleegt het met de logica ook niet zo nauw te nemen.

Met Gödel, Escher, Bach in de kast hoeft dat ook niet langer, zegt men. Om u de lectuur van dit lijvige werk te besparen, verhaal ik u een gebeurtenis die zich afspeelde in mijn jeugd, toen er nog echte boeren waren. De conclusie van mijn historie komt namelijk overeen met de lering die men uit het boek van Hofstadter trekt: logische paradoxen zijn er niet om te vermijden maar om opgevoerd en gevierd te worden (Hilary Lawson, Reflexivity: The Post-Modern Predicament, 1985).

Na afloop van de markt warmt een boer zich aan een borrel. Aan de tapkast naast hem hangen drie stadse types. De eerste vertelt een sterk verhaal, waaruit A moet blijken. "Gij hebt gelijk", mompelt de boer. De tweede houdt een al even onwaarschijnlijk relaas, met een tegengestelde conclusie. De boer beaamt deze ook. Daarop stelt de derde stedeling enigszins geïrriteerd dat de boer dus zowel A als niet-A gelooft. Maar deze is niet uit zijn lood te slaan en antwoordt: "Ook gij hebt gelijk, mijnheer!". Wie was de slimste van de vier?

Of deze boer politieke ervaring had, herinner ik mij niet meer; wél weet ik dat hij een holist avant la lettre was, en meer bepaald een onbewust aanhanger van de autopoiesis-theorie van Maturana en Varela, die stelt dat levende systemen (personen, gezinnen, maatschappijen...) in laatste instantie niet door iets anders, maar uitsluitend door zichzelf gemaakt en in stand gehouden worden. Deze zelforganisatie betreft eveneens de grens tussen 'zelf' (systeem) en omgeving, subject en object. En hier zit hem het mooie: de mogelijkheid die deze truc met de internalisering biedt zijn schier onbegrensd. Niet alleen liet hij mijn boer toe de drie stedelingen op zak te steken; ook elders verzoent hij water en vuur. Dacht u, dat het narcisme van het ik-tijdperk in strijd is met de holistische opvatting van de werkelijkheid met zijn nadruk op het verband tussen alle verschijnselen in de wereld? Welnee: volgens het internaliseringsprinci-

pe is de wereld in mij. Een aardig (kosmisch?) gevolg hiervan is dat mijn holisme en het jouwe nauwelijks of niet op elkaar hoeven te lijken: ik internaliseer het jouwe, ik internaliseer jouw beeld van mijn holisme, ik ... (enz. ad libitum). Nog steeds verbaasd dat mystieke New Age-adepten zich op de kreet 'no nonsense' beroepen?

Synergie is nog zo'n holistisch toverwoord: het in overeenstemming brengen van schijnbaar tegengestelde krachten of waarden met een eindresultaat dat meer is dan de samenstellende delen. In de prullemand met de objectieve tegenstellingen die volgens marxistische dialectici iedere maatschappelijke verandering schragen: tegenstellingen zijn louter 'fenomenologisch', aldus Hampden-Turner, humanistisch psycholoog, hoogleeraar-directeur van het Center for the Management of the Future (San Francisco) en resident-consultant bij Shell. De perfect harmony van Coca Cola, of was het Martini? '2+2=5' verscheen er op het diascherm vóór de ijverig noterende managers.

En toch hééft holisme iets. Het geheel is toch meer dan de som van de samenstellende delen, of niet soms? De Zuid-Afrikaanse generaal en politicus Jan Smuts, die de term holisme heeft uitgevonden (Holism and Evolution, 1926) mag dan een wat wazig en eigengereid denker zijn; tussen wiskunde en 'nieuwe wetenschap' bevindt zich onmiskenbaar "een heel scala van serieuze empirische wetenschappen waarin de holisme-reductionismeproblematiek niet alleen zo oud als het ontstaan van die disciplines, maar ook springlevend is" (Theo Kuipers). De sociologie is één voorbeeld dat in deze lezingencyclus zal worden doorgelicht.

Het deel-geheelprobleem is niet alleen uit methodologisch oogpunt boeiend; het is ook interessant na te gaan waarom sociaal-filosofische systemen met een universalistische pretentie, zoals het christendom, de leer van het natuurrecht, het marxisme en tegenwoordig de islam, beter aanslaan dan reductionistische denkwijzen (Hans Vincent).

Geneeskunde en psychologie komen later uitvoerig aan bod in een aparte cyclus ('Heel de mens', april/mei 1988). In deze reeks lezingen ligt de nadruk op de natuurwetenschappen. Onder andere op de fysica waar de kosmologie, die de allergegrootste schaal (zwermen van sterrenstelsels) bestudeert, steeds nauwer verbonden wordt met het andere uiterste, de hoge-energiefysica of natuurkunde van de elementaire deeltjes. De Big Bang het moment waarop de vier natuurkrachten verenigd waren in één fundamentele oerkracht? Wat gebeurde er tijdens de cruciale eerste seconde? Ook zal de relatie tussen fysica en biologie worden doorgelicht. Hoe kon leven

op de aarde ontstaan? Hoe waarschijnlijk is leven op andere planeten? Wat is de betekenis en de draagwijdte van het antropische principe (Brandon Carter - neemt de mens, ondanks Copernicus, in de kosmos toch een geprivilegieerde positie in?) en van de Gaia-hypothese (James Lovelock - de aardse atmosfeer als zelforganiserend systeem)? Meer algemeen zal aan de orde worden gesteld hoe het bestaande zelforganiserende levende systemen te rijmen valt met de tweede hoofdwet van de thermodynamica, die een toenemende chaos voorspelt. Verder komen een aantal recente ontwikkelingen in de natuurwetenschappen aan bod. De thermodynamica van processen ver van het evenwicht (Prigogine), zal worden toegelicht aan de hand van de casus metereologie, waar het probleem van de voorspelbaarheid om voor de hand liggende redenen centraal staat. Wat zijn 'vreemde aantrekkers'?

Natuurwetenschappelijke inzichten of problemen worden veelal doorgetrokken naar het levens- of wereldbeschouwelijke vlak, of men dit leuk vindt of niet. Hans Tennekes besluit uit het failliet van het laplacianse determinisme ('geef mij alle oorzaken en ik bereken alle gevolgen') tot de onhoudbaarheid van de calvinistische leer van de predestinatie: "Het zou ... tamelijk genant zijn, zich een God te moeten voorstellen die zich voornamelijk bezighoudt met het uitpluizen van de kleinste details in de gevouwen microstructuur van mijn vreemde aantrekker. Dan leef ik liever in onzekerheid". De meeste gewone stervelingen snakken echter naar zingeving. "Na de deconfessionalisering is er een spirituele leegte ontstaan. Voor velen heeft de goeroe, psychosyntheet of heks de dominee of kapelaan vervangen" (Folkert Jensma). Volgens sommigen is in onze tijd een vernieuwde religiositeit meer dan nodig. "Die houding is voor de mens onontbeerlijk om een verantwoord zicht op de totaliteit te hebben, zijn reflexiviteit (zelfbewustzijn, zelfkritiek en zelfrelativering) als wapen tegen het solipsisme aan te scherpen en hem nieuwe fundamenten te geven om de verstoorde verhoudingen met het buitenmenselijke ongedaan te maken" (Jaap Kruihof).

De oude recepten zijn echter niet langer probaat. De God van het christendom is definitief dood en ook de antropocentrische humanisten die beweren dat ze het godsdienstige bestrijden, vergissen zich volgens Kruihof: "Ze zijn zelf godsdienstig want ze vergoddelijken het humane. Ze zijn tegen het absolutisme maar weigeren de activiteiten van de mens te relativiseren. Hij is het enige wezen waarmee we moeten rekening houden, het centrum van de kosmos". Scoren de aanhangers van de New Age-beweging beter?

Werner Callebaut

Vacature student-lid HBO in begeleidingscommissie Studium Generale

'Hedendaagse sculptuur: presentatie en receptie'

L e z i n g e n r e e k s

- donderdag 14 januari** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Holisme: algemene inleiding van de cyclus
door prof. dr. W. Callebaut, R.L. Maastricht
- lezing** Holisme: een nieuw paradigma?
door dr. B. van Steenbergen, R.U. Utrecht
- donderdag 21 januari** 20.00 uur, Aula R.L.
lezing Het vreemde van de aarde, holisme en het raakvlak
 tussen natuurkunde en biologie
door dr. G. Bodifée, Planetarium Brussel
- vrijdag 22 januari**
tot vrijdag 12 februari Bonnefantencomplex
tentoonstelling Other books and so
- dinsdag 26 januari** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Recente ontwikkelingen in de sculptuur vanaf 1975
door Hans Janssen, Conservator Bonnefantenmuseum Maastricht
- donderdag 28 januari** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Holisme in de meteorologie: de grenzen van de
 voorspelbaarheid
door prof. dr. ir. H. Tennekes, K.N.M.I. De Bilt
- dinsdag 2 februari** 20.00 uur Aula R.L.
lezing De openbaarheid van het sculptuur
door Riet de Leeuw, Rijksdienst Beeldende Kunst
- donderdag 4 februari** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Holisme in de kosmologie
door dr. V. Icke, Sterrenwacht Leiden
- woensdag 10 februari** 20.00 uur Aula R.L.
gesprek Twee tentoonstellingsmakers in gesprek
Jan Hoet, Museum voor Hedendaagse Kunst Gent en Alexander van Grevenstein, Bonnefantenmuseum Maastricht
- donderdag 11 februari** 20.00 uur Aula R.L.
lezingen De mens aan de grens, integraal denken in de sociale
 wetenschappen
door prof. dr. J. Kruithof, R.U. Gent en dr. H. Vincent, U.v.A. Amsterdam
- zaterdag 20 februari**
tot zaterdag 19 maart Bonnefantencomplex
tentoonstelling Piranesi en Rome
Rijksdienst Beeldende Kunst
- donderdag 25 februari** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezingen Stedebouw en architectuur in Maastricht
door Hans van Dijk, hoofdredakteur Archis, en Jo Coenen, architect te Eindhoven
- dinsdag 1 maart** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Gevoel en verstand, harmonie of tegenpool?
door drs. M. van Nierop, U.v.A. Amsterdam
- woensdag 2 maart** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezing Hedendaagse architectuur in Maastricht
door prof. ir. H. Hertzberger, T.U. Delft
- dinsdag 8 maart** 20.00 uur Aula R.L.
lezing De funktie van het gevoel
door prof. dr. N. Frijda, Psychologisch Lab Amsterdam
- donderdag 10 maart** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezing De verdichting van de stad
door ir. R. Geurtsen, T.U. Delft
- dinsdag 15 maart** 20.00 uur Aula R.L.
lezing Is er ruimte voor gevoel en verstand in de muziek?
door prof. dr. J. Broeckx, R.U. Gent
- woensdag 16 maart** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezing Stad en Maas
door mevr. H.E. Bakker, directeur stadsontwikkeling Rotterdam
- dinsdag 22 maart** 20.00 uur Aula R.L.
lezing De redelijkheid van het gevoel
door drs. H. Potl, U.v.A. Amsterdam
- donderdag 24 maart** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezing Het inpassen van moderne gebouwen in de oude stad
door ir. R. Koolhaas, architect te Rotterdam
- woensdag 30 maart** 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof
lezing (Stede)bouwkundige visies op de ontwikkeling van de
 structuur van de stad: Maastricht zonder grenzen
door A. Duivesteijn, wethouder Ruimtelijke Ordening Den Haag
- forumdiscussie** Deelnemers: A. Duivesteijn, J. Coenen (architect), R. Daniëls (afdeling Ruimtelijke Planning Gemeente Maastricht), J. Wevers (wethouder Ruimtelijke Ordening Maastricht) en J. Peeters (Gemeenteraad Maastricht).

agenda

De laatste jaren lijkt sculptuur binnen de beeldende kunst de meest krachtige en overtuigende uitdrukkingmogelijkheden te bieden. De schilderkunst die eind jaren zeventig/begin jaren tachtig op de voorgrond leek te zijn teruggekeerd lijkt opnieuw op het tweede plan te zijn terechtgekomen. Grote exposities als "Chambres d'amis" (Gent 1986) en Sonsbeek (Arnhem 1986) en "Skulpturprojekte" (Münster 1987) alsmede de talrijke beeldenroutes die de laatste jaren her en der zijn georganiseerd, tonen deze ontwikkelingen aan. De tentoonstellingen in Gent, Arnhem en Münster trokken een groot publiek. Met duizenden kwam men af op het fenomeen zonder dat men merkwaardig genoeg tevoren informatie over de exposerende kunstenaars of geëxposeerde werken bezat. Of en in hoeverre sociale en creatieve motieven bij het publiek zwaarder wegen dan esthetische overwegingen is de vraag. In hoeverre de productie van kunst wordt beïnvloed door het nieuwe fenomeen is een andere.

Feit is dat de ontwikkelingen in de beeldhouwkunst groot en spannend zijn. Reden waarom musea de laatste tijd veel aandacht schenken aan sculptuur. Zo toont het Bonnefantenmuseum te Maastricht van november '87 tot 24 januari '88 recent werk van de Engelse beeldhouwer Richard Deacon en brengt het vanaf 7 februari een uit twee delen bestaande installatie van de Spaanse beeldhouster Susana Solano. Beide kunstenaars maken werk waarvoor het Bonnefantenmuseum zich sterk wil maken. Deacon (1949 Bangor, Wales) en Solano (1946, Barcelona) kregen de laatste jaren bekendheid met sculpturen waarin de naar binnen gekeerde beperkingen van een zuiver abstracte vormtaal overwonnen werden. Een grote rijkdom aan associaties is het gevolg. Het be-

lang dat Deacon hecht aan de zichtbaarheid van het werkprocédé en de uiterlijke werking van het beeld, deelt hij met veel collega's. Solano maakt monumentale sculpturen die vaak zijn toegesnedden op speciale ruimten of plekken. De meeste bestaan uit gelast staal. Materiaal en bewerking zijn even beslissend voor het beeld, terwijl de principes van begrenzing, volume en zwaarte bij haar een intieme werking bereiken. Deacon en Solano staan niet op zichzelf. Binnen de lezingenreeks in het kader van Studium Generale zal de gelegenheid te baat worden genomen een breder beeld te schetsen van de ontwikkelingen binnen het gebied.

De lezingenreeks begint op 26 januari met een lezing door Hans Janssen, conservator Moderne Kunst aan het Bonnefantenmuseum. Hij zal, vanuit een aantal markante punten uit de geschiedenis van de kunst van de jaren zestig en zeventig, het terrein schetsen waar de hedendaagse sculptuur zo voortreffelijk wortel kon schieten. Niet alleen Deacon en Solano, maar ook andere beeldhouwers zullen op hun merites worden onderzocht.

Op 2 februari volgt een lezing door Riet de Leeuw, wetenschappelijk medewerker bij de Rijksdienst Beeldende Kunst te Den Haag, afdeling Presentatie Binnenland. Zij zal spreken over ontwikkelingen die zijn opgetreden in de wijzen van presentatie van beeldhouwkunst vanaf het eind van de jaren zestig. De invloed daarop vanuit ontwikkelingen in de beeldhouwkunst zelf alsook de invloed die het tentoonstellings- en museumbeleid had en heeft op de kunstproductie komen aan de orde.

De lezingenreeks wordt afgesloten met een tweegesprek tussen twee tentoon-

stellingsmakers: Jan Hoet, directeur van het Museum van Hedendaagse Kunst in Gent en organisator van spraakmakende tentoonstellingen als "Kunst in Europa na '68" (Gent 1980) en "Chambres d'amis" (Gent 1986), zal in discussie treden met Alexander van Grevenstein, directeur van het Bonnefantenmuseum in het verleden, in het Stedelijk Museum in Amsterdam, organisator van solotoonstellingen van Julian Schnabel, Sol LeWitt en Georg Baselitz, maar ook mede-organisator van evenementen als "La Grande Parade" in 1985.

Naast deze avonden waarvan de eerste twee overwegend informatief zijn en de derde meer opiniërend zal overkomen worden in het Bonnefantenmuseum rondleidingen verzorgd bij het werk van Susana Solano.

Programma:

- dinsdag 26 januari 1988, 20.00 uur, Aula R.L.**
 Recente ontwikkelingen in de sculptuur vanaf 1975
 Hans Janssen, conservator moderne kunst, Bonnefantenmuseum
- dinsdag 2 februari 1988, 20.00 uur, Aula R.L.**
 De openbaarheid van het sculptuur
 Riet de Leeuw, Rijksdienst Beeldende Kunst
- woensdag 10 februari 1988, 20.00 uur, Aula R.L.**
 Twee tentoonstellingsmakers in gesprek:
 - Jan Hoet, directeur Museum Hedendaagse Kunst in Gent
 - Alexander van Grevenstein, directeur Bonnefantenmuseum

colofon

redactie: Frits Nies, Jacques Reiners
 bijdragen: Maarten Doorman, Hans van Dijk, Hans Janssen, Pieter Mostert, Frits Nies, Peter Verberne
 vormgeving: Annemiek Kusters
 redactie-adres: Studium Generale
 postbus 616, 6200 MD Maastricht
 telefoon: 043-887777
 druk: Limburgs Dagblad BV Heerlen

Stu

Eind 1982 vond in Rotterdam de slotbijeenkomst plaats van het Architecture International Rotterdam (AIR). De kunststichting van die stad had enkele wereldvermaarde architecten uitgenodigd om plannen te maken voor de Kop van Zuid: de haven- en woongebieden op de Linker Maasoever, die voor herstructurering en herbesteding in aanmerking komen. De toegestroomde Nederlandse architecten luisterden vol verwachting, de ambtenaren zwegen vol achterdocht en de nietsvermoedende stadsbewoner wist niet goed wat hij van de manifestatie moest denken. Tijdens de forumdiscussie sprak de Italiaanse architect Aldo Rossi een wijs maar ontnuchterend woord: de Rotterdamse problemen moesten uiteindelijk door de Rotterdamers zelf worden opgelost.

Met de lezingencyclus "Stad in de spiegel" nodigt het Bureau Studium Generale nu enkele deskundigen van buitenaf uit om hun licht te laten schijnen over de architectuur- en stedenbouwsituatie in Maastricht. De waarde daarvan kan zijn dat zij ook behalve hun deskundigheid een zekere onschuld meebrengen. Ze hebben geen beeld van de plaatselijke machtsverhoudingen in politieke, financiële, ambtelijke of culturele zin. Ze horen niet bij de partijen, belangengroepen, fracties en klieken, die gezamenlijk of in onderlinge twist uiteindelijk bepalen wat er in de stad wordt gebouwd of gesloopt. Want ook hier geldt dat de Maastrichtenaars hun eigen problemen het best kunnen oplossen. De spiegel, die de deskundigen de stad voor zullen houden, kan er echter wel toe leiden dat die problemen anders worden gedefinieerd.

De gekozen deeltitels van de cyclus -de Maasoever, de verdichting van de

stad, moderne gebouwen in een oude stad en de positie van Maastricht in regionaal verband- wijzen alle op actuele vraagstukken, die vragen om een lucide aanpak. Optimisten menen dat hier kansen voor het grijpen liggen, pessimisten vrezen een herhaling van eerder begane fouten. De sprekers zullen proberen deze problemen te definiëren binnen hun eigen vakgebied. De wijze waarop architecten en stedenbouwkundigen dit soort vraagstukken formuleren, wordt bepaald door twee dingen: hun referentiekader en de aangetroffen structuur. Beide hebben zich door de tijd heen ontwikkeld. In de loop van de geschiedenis hebben vele, zich wijzigende opvattingen hun sporen achtergelaten in de stad. Net als iedere stad, die in beweging is, kan ook Maastricht worden gelezen als een archeologisch veld waar grote en kleine, complete en verbrokkelde fragmenten elk van hun historische ontstaansperiode spreken, en tevens van de opvattingen, waarmee er in het verleden aan gewerkt is.

In de eerste lezing wordt geprobeerd deze stedelijke archeologie in kaart te brengen. Tenslotte is het "opgravingsveld" tevens de "bouwput" waar nieuwe werken zullen worden opgetrokken en zal iedere ingreep rekening moeten houden met hetgeen al vanouds aanwezig is. Het is niet de bedoeling een beknopte schets van de stedenbouwgeschiedenis van Maastricht te geven die begint bij de eerste nederzettingen uit de vóór-Romeinse tijd. De lezing zal zich concentreren op de belangrijkste elementen in de stedenbouwkundige structuur, het historisch karakter daarvan behandelen, alsmede de mogelijkheden en belemmeringen voor toekomstige ontwikkelingen op die punten aangeven.

De meest ingrijpende veranderingen van de laatste twee eeuwen houden verband met de aanleg en sloop van infrastructuurwerken. De aanleg van het Bassin in 1826, als eindhaven van de Zuid-Willemsvaart, stimuleerde de industriële vestiging in het noordelijke deel van de stad, ook binnen de omwalling. Het kanaal van Maastricht naar Luik in 1850 versterkte de industrialisatie in het Jekerkwartier. De spoorverbinding kwam in 1853 tot stand en luidde de herstructurering in van Wyck, die werd voltooid met de aanleg van de Stationsstraat en de verplaatsing van het station in 1915 naar de huidige locatie.

Eerder dan in andere steden werden in Maastricht de vestingswerken geslecht (1867) en dat gebeurde op nogal drastische wijze: hun vroeger zo dominerende aanwezigheid is alleen in het zuiden en het westen van de stad nog afleesbaar. Opmerkelijk is ook dat grote arbeiderswijken toen niet zijn gebouwd. In een dubbelstad als Maastricht-Wyck zijn de oeververbindingen en hun toevoerwegen van vitaal belang. De Servaesbrug is tot ver in de 20ste eeuw de enige brug geweest. Verbredingen van de Maastrichter en Wycker Brugstraat vonden al plaats in respectievelijk 1871 en 1882. In 1932 werd de Wilhelmina-brug aangelegd en de daarbij behorende Wilhelminasingel. Op de andere oever leidde dit tot ingrijpende doorbraken in het gebied rond de Markt. De derde oeververbinding, de John F. Kennedybrug, en de vierde, de Noorderbrug, ontzagen de binnenstad, omdat ze aansloten op de singelring. Schaalvergroting gebouwen verschenen her en der in de stad, maar de stedelijke structuur bleef grotendeels intact. Het centrum bijvoorbeeld veranderde niet van plaats. Al in 1939 werden voorts de eerste plannen gemaakt om het Stokstraatkwartier te reconstrueren, waarbij respect voor het historische karakter voorop stond. De Tweede Wereldoorlog heeft nauwelijks noemenswaardige schade aangericht aan de stad. Van de ingrepen uit de periode eraan kan dat niet gezegd worden. De schaalvergroting van de bedrijven maakte de sanering van het Boschstraatkwartier noodzakelijk, waarbij grote gebieden tot 1976 braak bleven liggen. In het centrum verrezen grote winkelgebouwen, zoals V & D en Entre Deux. Vooral het laatste heeft de zo vitale verbinding tussen Markt en Vrijthof gedestabiliseerd. Het rivierfront heeft de aanleg van de Maasboulevard te verduren gekregen (1965-1975). In het westen van de binnenstad, waar door de grote kerkelijke bezittingen veel grote binnenterreinen open waren gebleven, zorgden enkele grote woon- en hospitaalgebouwen voor schaalvergroting. De Jan van Eijck Academie en de bibliotheekuitbreiding hadden hetzelfde effect in het Jekerkwartier, dat vanwege de vroegere waterlopen een warrige structuur heeft. Het enige gebied, waar met veel inspanning is gestreefd naar behoud van de oude stadsstructuur, is het Stokstraatgebied, waarvan de renovatie in 1973 werd voltooid. Dit was echter niet mogelijk geweest, als het gebied onder economische druk had gestaan of als het doorsneden zou zijn geweest door een of andere strategische verbindingsslijn.

Overall in Maastricht is de rijke geschiedenis van de stad voor iedereen zichtbaar aanwezig. Dat is haar rijkdom. Maar tevens kan het een enorme rem zijn op wenselijke ontwikkelingen op economisch, infrastructureel of volkshuisvestingsgebied. Venetië is daarvan het meest bekende voorbeeld: daar zullen in de toekomst zelfs slagbomen de toeristenstroom moeten limiteren, terwijl er 's winters slechts 80.000 autochtone bewoners zijn die te kampen hebben met een afbrokkelend voorzieningen-

pakket. De vraag of behoud of vernieuwing de voorrang moet krijgen kan dan ook niet dogmatisch worden beantwoord -dat is echter meer dan eens het geval, als deelbelangen aan het woord zijn. Het is een vraag, die op het niveau van individuele ontwerpvoorstellen voor afzonderlijke stadsdelen steeds opnieuw om een creatief antwoord vraagt, waarbij de gemeente en haar ambtelijke diensten zich verantwoordelijk moeten stellen voor een duidelijke, stedelijke structuur, waarbinnen historisch erfgoed én nieuwe ingrepen beide tot hun recht kunnen komen.

Hans van Dijk

"Stad in de spiegel" sluit aan bij een congres over stedenbouw dat op 21 en 22 april georganiseerd wordt bij gelegenheid van de opening van het MECC op Randwyck. De cyclus is bedoeld om een discussie op gang te brengen over een aantal (stede)bouwkundige problemen in Maastricht.

Dit programma is mede tot stand gekomen door de medewerking van:

- Gemeentebestuur Maastricht
- René Daniëls, stedenbouwkundige, afdeling Ruimtelijke Planning Gemeente Maastricht
- Bert van Bunningen, architect te Maastricht

Programma:

1. **donderdag 25 februari, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof Stedenbouw en architectuur in Maastricht**
door: Hans van Dijk, hoofdredacteur Archis, tijdschrift voor architectuur, Amsterdam
Jo Coenen, architect, Eindhoven
2. **woensdag 2 maart, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof Hedendaagse architectuur in Maastricht**
Bijzondere, nieuwe elementen in een oude stad
door: Herman Hertzberger, hoogleraar architectonische ontwerpen T.U. Delft
3. **donderdag 10 maart, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof De verdichting van de stad**
Het omgaan met stedenbouwkundige karakterstructuren
door: Rein Geurtsen, hoofddocent stadsontwerp T.U. Delft
4. **woensdag 16 maart, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof Stad en Maas**
door: Riek Bakker, directeur stadsontwikkeling Rotterdam
5. **donderdag 24 maart, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof Het inpassen van moderne gebouwen in de oude stad**
door: Rem Koolhaas, Office for Metropolitan Architecture, Rotterdam
6. **woensdag 30 maart, 20.00 uur Collegezaal Nieuwenhof Maastricht zonder grenzen**
(Stede)bouwkundige visies op de ontwikkeling van de structuur van de stad
door: Adri Duivesteijn, wethouder Ruimtelijke Ordening Den Haag
Na afloop **forumdiscussie** o.l.v. H. van Dijk m.m.v. A. Duivesteijn, J. Coenen, R. Daniëls, J. Wevers (wethouder R.O. Maastricht) en gemeenteraadslid G. Peeters.

Stad in de spiegel

Studium generale

Other books and so

Van 22 januari t/m 12 februari exposeert Studium Generale van de Rijksuniversiteit Limburg een verzameling kunstenaarsboeken in de Universiteitsbibliotheek, Bonnefantencomplex.

De tentoonstelling is samengesteld uit een selectie van kunstenaarsboeken uit het archief "Other books & so...", van de in Amsterdam wonende Mexicaan Ulises Carrion. Het archief "Other books & so..." is ontstaan uit de gelijknamige galeriekollektie van kunstenaarsboeken.

Deze tentoonstelling belicht het kunstenaarsboek vanuit een breed spectrum. De samenstellers hebben geprobeerd om zoveel mogelijk de verschillende aspecten van het kunstenaarsboek te illustreren.

Om misverstanden te voorkomen, het gaat niet om boeken over kunst maar om boeken die vandaag de dag door kunstenaars vervaardigd en uitgegeven zijn. In deze boeken gaat het niet meer om de literaire toepassingen van de taal, maar om alle toepassingen die juist daarbuiten vallen.

Het boek is een gebruiksvoorwerp en een massaproduct. De boekvorm vervult vele functies. Het boek staat voor een universele vorm waarin een willekeurige inhoud gepresenteerd kan worden. Daarvan zijn tientallen voorbeelden bijeengebracht.

Er zijn in de ontstaansgeschiedenis van het kunstenaarsboek twee lijnen te onderscheiden. De ene valt binnen de ontwikkeling van de kunst, de andere binnen de ontwikkeling van het traditionele boek. Door de steeds verder gaande differentiatie van het traditionele boek, is er vanuit deze hoek ook een plaats gekomen voor het boek als kunstvorm. Beeldende kunstenaars hadden al eerder bemoeienis met het boek. Ze verzorgden illustraties, de lay-out, omslagen of de typografie.

Bij het gewone boek is er sprake van een uitgebreid productieproces; drukkers, zeters en binders verheffen hun inspanningen soms tot kunstenaarschap met prachtige bibliotheekboekwerken als resultaat.

Maar deze activiteiten doen niets af aan de betrekkelijk willekeurige verhouding tussen vorm en inhoud van het boek. In deze verhouding is een verandering gekomen toen aan het begin van deze eeuw literatoren de boekvorm tot onderwerp maakten van hun werk. Deze taal-kunstenaars hebben met hun concrete poëzie een beweging in gang gezet, die er toe leidde dat allerlei kunstenaars het boek als kunstvorm herontdekten. In de boeken van de beeldende kunstenaars wordt de willekeur tussen vorm en inhoud opgeheven en krijgen vorm en inhoud in de meeste gevallen zelfs een onlosmakelijke samenhang.

Het begon eigenlijk met de Jugendstil, waar de kunstenaars op een haast middeleeuwse manier illustraties, omslagen en soms hele boeken ontwierpen. Later hebben vooral de Dadaïsten boeken uitgegeven. Zij legden zich vooral toe op de typografische vormgeving van het boek. Vanaf die tijd zijn de meest uiteenlopende artistieke ideeën over het medium boek ontwikkeld. Het duurde echter nog tot het eind van de jaren '60 voordat het kunstenaarsboek zich tot een eigen richting in de beeldende kunst ontwikkelde. Toen begonnen kunstenaars uit Amerika en Europa het boek echt voor de beeldende kunst toe te passen. Zij ontwikkelden ideeën die alleen als boek gerealiseerd konden worden. In de jaren '70 maakten steeds meer kunstenaars boeken. Op dit moment besteden verschillende binnen- en buitenlandse musea veel aandacht aan deze stroming in de hedendaagse beeldende kunst.

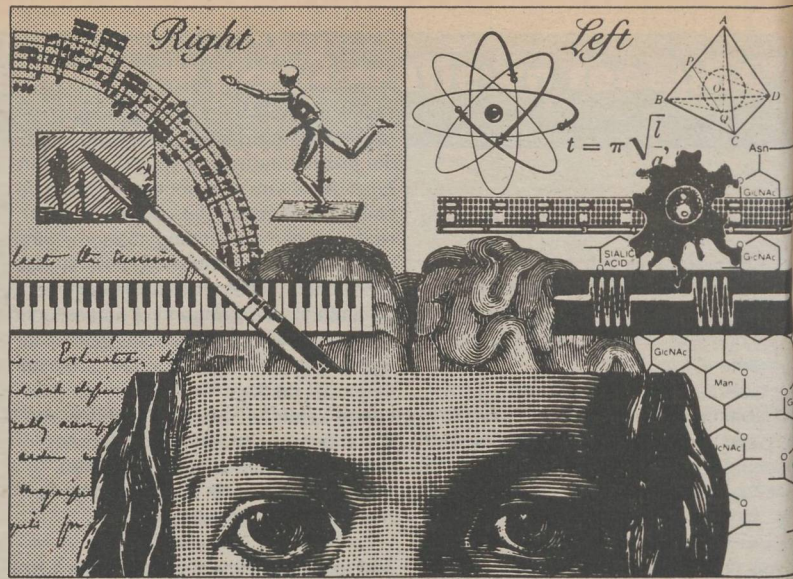
In het perpetuum mobile van de media heeft het boek lange tijd een vooraanstaande positie bekleed. De laatste de-

cennia heeft er echter een belangrijke verschuiving plaatsgevonden binnen de media, waarbij het boek als kennisoverdrachtelijk medium een andere, schijnbaar minder essentiële rol ging spelen. Volgens Ulises Carrion zal elk bestaand boek uiteindelijk zelfs verdwijnen, ofwel door een allesvernietigende catastrofe, ofwel door de oprukkende technologie, ofwel door verval. Daarom plaatst hij de boeken binnen de categorie van levende wezens... ze groeien, vermenigvuldigen zich, veranderen van kleur, worden ziek en tenslotte sterven ze. Op dit moment zijn wij getuige van de laatste fase van dit proces. En het lijkt erop dat kunstenaars dat op een of andere wijze voorvoeld hebben en de boeken een verdiend vaarwel toebedelen. Boeken worden kleurrijk, hun vormen veranderen, gedrukte teksten dansen over de pagina's en verdwijnen zelfs, bladzijden worden transparant en andere materialen dan papier worden geëxploreerd en veroverd.

Ulises Carrion gelooft in een grotere creativiteit, groter dan de musea en verzamelaars ons willen doen geloven. Met deze tentoonstelling wordt getracht dat te illustreren.

"Other books and so..."
tentoonstelling van 22 januari t/m 12 februari
Universiteitsbibliotheek/Bonnefantencomplex
openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 9.00 - 21.00 uur
zaterdag van 9.00 - 13.00 uur

gevoel en verstand

Het verstand staat onder druk en wordt belaagd door de ideologie van het gevoel. Je kunt redeneren wat je wilt, de beste argumenten hebben, je gelijk stap voor stap bewijzen, maar doe je geen beroep op het gevoel, dan klopt je verstand op elke deur. Het gouden gelijk van het verstand met zijn abstracte hersenspinsels is niet overtuigend, zeker niet als het over het leven, over kunst of over goed en kwaad gaat. Wie alleen zijn verstand gebruikt is gek: wetenschap is het grootste vooroordeel van onze cultuur.

Maar ook de omgekeerde versie van dit verhaal is gangbaar: het gevoel staat onder druk en wordt belaagd door de ideologie van het verstand. Gevoelens mogen belangrijk zijn en natuurlijk kunnen we niet zonder, maar wanneer je ze niet verstandelijk beheerst, lopen ze je voor de voeten, ze verzwakken je positie en vertroebelen de blik. Je moet altijd je hoofd erbij houden, want als je je slechts op het gevoel beroept, verval je in overloos gezwets, sentimentaliteit en impulsief gedrag.

Iedereen heeft beide standpunten of versies daarvan wel eens verdedigd. Wat betekent dat? Gaat het hier om een willekeurige gemeenplaats, om een onuitroeibare spraakverwarring, dan kunnen we beter met een tevreden gevoel het zwijgen ertoe doen, omdat het onverstandig is je om niets druk te maken. Toch is het een interessante kwestie, die op zijn minst enige aandacht verdient. Talrijke voorbeelden wijzen in deze richting.

Over beeldende kunst worden vaak, ook buiten de vakbladen, enorme verhalen afgestoken, doorspekt met fysische, historische, filosofische of psychologische theorieën. Maar of een schilderij of plastic nu mooi, overtuigend, indrukwekkend of juist lachwekkend is, daarover beslist het gevoel. Maar tegelijkertijd valt over kunst, en zelfs over de schoonheid van kunst, wel degelijk te argumenteren, zonder met kletsboek aan te komen. Dit dilemma kent bijna elke kunstenaar, elke criticus, maar ook elke kunstliefhebber die niet wil blijven steken in onverstanebare uitroepen van overrompeling, ontroering of teleurstelling, maar die zich evenmin wil bedienen van tergende clichés als "Dit zou ik wel in mijn kamer aan de muur willen hebben", of "Dat is knap gedaan, heel knap zelfs". Zo'n dilemma komen we ook tegen, wanneer we over morele zaken praten:

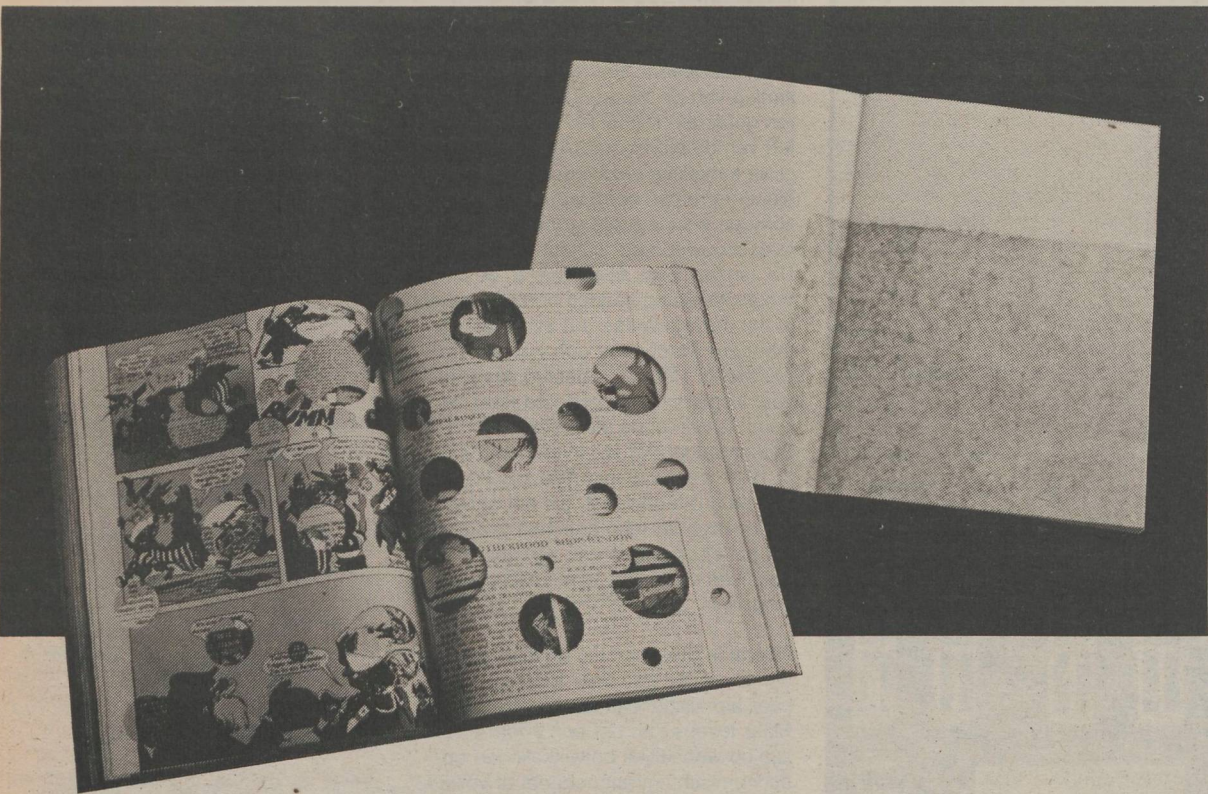
Aan de ene kant vinden we dat we verstandelijk moeten redeneren en argumenten zwaar moeten laten wegen; aan de andere kant treffen we in onszelf intuïties aan, die moeilijk beredeneerbaar zijn, maar die we niettemin niet willen opgeven. Argumenten voegen er hooguit iets aan toe, ze veranderen echter weinig, zo is de algemene indruk. Of denk eens aan wat ons lief is en wat ons tegenstaat in huisgenoten of nauwe verwanten: iedereen weet dat het vrij zinloos is daar lang verstandelijk over te debatteren, maar soms is het de enige uitweg, of althans een weg om erger te voorkomen.

Maar als gevoel en verstand zich in de vorm van een dilemma aan ons voordoen, is dan de verwachting, dat tussen beide ook een harmonieuze verhouding kan bestaan niet meer dan een illusie? Het gaat hier om een veelomvattend probleem, dat ons vlak op de huid zit. Merkwaardig genoeg hebben noch filosofen noch psychologen zich hier veel mee beziggehouden. Vandaar deze lezingencyclus.

Het programma

In de eerste lezing 1 maart zal filosoof Van Nierop een overzicht geven van het thema: Wat telt als gevoelens, hoe verhouden ze zich tot emoties, hoe zijn ze in de loop van de geschiedenis benoemd, ingedeeld en beoordeeld? Zijn gevoel en verstand altijd elkaars tegenpool of zijn er ook voorbeelden van een meer harmonieuze verhouding? Een week later 8 maart zal psycholoog Frijda zijn inmiddels beroemde theorie over het belang van emoties uiteenzetten. Hij zal betogen, dat gevoelens heel duidelijkke functies vervullen in het menselijk leven en dat ze als zodanig verstandelijk kunnen worden begrepen. De derde dinsdagavond 15 maart zal de Gentse hoogleraar Broeckx konkreter ingaan op verstandelijke en emotionele tendensen in de kunst, met name de muziek. De vierde en laatste lezing 22 maart, verzorgd door de filosofe Pott, is gewijd aan de vraag, in hoeverre onze gevoelens 'kennis' bevatten: functioneren onze gevoelens niet als een constructieve, niet-verstandelijke manier van weten? Is er reden om deze kennis als 'subjectief' of 'intuïtief' te verwerpen of juist te idealiseren?

Maarten Doorman
Pieter Mostert

Piranesi en Rome

Van 22 februari t/m 19 maart toont Studium Generale in de gangen van de Universiteitsbibliotheek in het Bonnefantencomplex 48 grote prenten van de achttiende eeuwse prent-kunstenaar Piranesi. Het betreft een reizende tentoonstelling van de Rijksdienst Beeldende Kunst. Het werk is deels afkomstig uit eigen bezit van de Rijksdienst, deels uit het Prentenkabinet van de Rijksuniversiteit Leiden.

Giovanni Battista Piranesi werd in 1720 geboren in Mogliano bij Mestre in de buurt van Venetië. In deze metropool ontving hij zijn eerste artistieke ondericht. Zijn vader had hem aanvankelijk een carrière als architect toebedacht,

waartoe hij in de leer kwam bij Giovanni Scalfarotto (1690-1764). Bij Carlo Zucchi (1682-1767) bekwaamde hij zich vervolgens in het perspectieftekenen. Hij ontwierp o.a. toneeldekors, waarbij het werk van de Bibiena's zijn belangrijkste leidraad vormde.

In 1740 vertrok Piranesi in het gevolg van de nieuwe Venetiaanse afgezant naar Rome, waar de klassieke monumenten voor hem een levenslange bron van inspiratie zouden vormen. De prent-kunstenaar Giuseppe Vasi (1710-1782) leerde hem etsen. Piranesi's eerste eigen uitgave (1743) bestond uit prenten van gefantaseerde tempels, monumenten en paleizen. Zijn meest originele etsen zijn de "Carceri d'Invenzione", fantasievoorstellingen van megalomane ge-

vingenissen. Vervolgens, in 1745, begon hij aan een serie van 135 etsen van het oude en het moderne Rome. Met deze stadsgezichten, beter bekend onder de naam "Vedute", verwierf Piranesi de meeste faam. In deze archeologisch gerichte prentseries trachtte hij de superioriteit en oorspronkelijkheid van de Romeinse bouwkunst boven die van de Griekse aan te tonen.

Van de "Vedute" zijn nog hele series gedrukt tot lang na zijn dood en talrijke toeristen hebben er een blijvende herinnering aan Rome in gevonden. Daarnaast was Piranesi actief als anti-quir en maakte hij talrijke ontwerpen voor meubels, vazen, schouwen, etc. Hierin vermengde hij op fantastische wij-

ze eigentijdse, klassieke en zelfs Egyptische motieven. De vermenging van het fantastische en het realistische is een van de belangrijkste en meest fascinerende kenmerken van Piranesi's hele oeuvre. Piranesi overleed in 1778 in Rome, waarna zijn zoons zijn bedrijf voortzetten.

De prentententoonstelling "Piranesi en Rome" in het Bonnefantencomplex aan de Bonnefantestraat 2 te Maastricht is te bezichtigen: maandag t/m vrijdag van 9.00-21.00 uur en zaterdag van 9.00-13.00 uur. De toegang is gratis.

Dienst Studiefinanciering moet in juni weer op rolletjes lopen dankzij inzet crisisteam

IN 'T VELD WIJT PROBLEMEN VOORAL AAN FALEND MANAGEMENT

Kan de crisis bij de Dienst Studiefinanciering in Groningen in een half jaar tijd uit de wereld geruimd worden? Maar natuurlijk, zo meent Dr. R.J. In 't Veld, tot 1 januari directeur-generaal voor het Hoger Onderwijs en Onderzoek van het Ministerie van O&W en sinds 1 januari Gedelegeerd Bestuurder van de Dienst Studiefinanciering met uitgebreide bezemvoegdheden en met de opdracht de stal binnen een half jaar schoon te hebben. En daarmee staat deze bestuurlijke Hercules dan eindelijk waar hij al veel langer had moeten staan: in het centrum van de nationale aandacht.

En het hele land hield de adem in. "U zult mij niet horen ontkennen, dat de problemen bij de Dienst Studiefinanciering ernstig zijn", was één van de kenmerkende zinnen die In 't Veld sprak tijdens de half formele, half informele persconferentie waarmee hij zijn crisisteam vlak na de jaarwisseling in de openbaarheid bracht. Kenmerkend, omdat het hem zijns ondanks toch weer gelukt was de proporties van de problemen voor de verbaasde en wantrouwende ogen van de verzamelde journalisten tot minimale proporties ineen te doen schrompelen. Natuurlijk is het erg, zo verzekerde hij zijn gehoor, dat twaalfduizend studenten zich gedwongen hebben gezien van de bypass-regeling gebruik te maken. Dat betekent dus dat er in ieder geval twaalfduizend studenten zijn die door het falen van het systeem in onoverkomelijke moeilijkheden geraakt zijn en dat is niet goed te praten. Maar, zo hadden alle aanwezigen achter deze woorden beluisterd, als je die twaalfduizend probleemgevallen bekijkt op het totaal aantal klanten dat van de Dienst gebruik maakt, tja, dan valt het eigenlijk wel mee. Dan is het 2,2 procent van het totaal aantal 18 plussers dat recht heeft op een beurs.

In 't Veld: "Het enige dat wij kunnen zeggen, is dat er in ieder geval twaalfduizend mensen in moeilijkheden gekomen zijn. Dat betekent niet dat er misschien niet veel meer mensen zijn die hun geld niet op tijd gekregen hebben. Er zijn misschien een hele hoop mensen die gewoon konden wachten, tot ze het geld zouden krijgen, omdat hun ouders konden bijspringen, bijvoorbeeld. Maar hoeveel meer mensen er in de problemen zijn gekomen, daar gaan we alleen maar verhalen over. Dat is niet bekend."

Vertrek

Tegen deze achtergrond is het niet onbegrijpelijk, dat het crisisteam dat In 't Veld uit Den Haag en omstreken mee naar Groningen heeft genomen helemaal niet in de eerste plaats een team van automatiseringsdeskundigen is. Wel vinden wij mevrouw C. Hunter erin terug, hoofd van de informatie-dienst van Shell Nederland en lid van de Commissie De Hart, die de schuld van de problemen voor een groot deel bij het Ministerie van O&W en bij de ambtelijke top van de Groningse Dienst heeft gelegd. Maar naast haar zit er nog maar één echte informatiedeskundige in de commissie

die uit niet minder dan elf personen bestaat. De meeste leden van het team zullen zich bezig houden met organisatie- en personeelsproblemen. Ook is er nogal wat plaats ingeruimd voor teamleden die zich met "de relatie tot de gebruikers", met voorlichting en Public Relations dus, bezig zullen houden. Zoals wij weten leidde Hercules een rivier naar de stallen van Augias om die daarmee schoon te spoelen. Gezien de samenstelling van het crisisteam ziet het er naar uit dat In 't Veld's rivier 'organisatiemanagement' heet. En wij kunnen er vanuit gaan dat hij ook de automatiseringsproblemen vanuit dat gezichtspunt zal aanpakken: het zal hem er niet om gaan tegelijk een perfect functionerend informatiesysteem te ontwerpen, al zal hij er wel voor moeten zorgen dat de ernstigste feiten van het huidige systeem binnen drie maanden verholpen zijn, maar hij zal ervoor zorgen dat de Groningse organisatie binnen een half jaar over een goed werkend automatiseringsteam beschikt en beter op het werk met een supergroot informatiesysteem ingespeeld is.

In dit licht moet natuurlijk ook het vrijwillige vertrek van dr. G.H. Scholten gezien worden, de hoge ambtenaar die in Zoetermeer de verantwoordelijkheid had voor het besturen en beheersen van de automatiseringsprojecten die binnen het Ministerie uitgevoerd worden. De commissie De Hart had het al geconstateerd: de ondersteuning die vanuit deze dienst gegeven had moeten worden, ontbrak, wat één van de belangrijkste redenen was dat het automatiseringsschip in Groningen verging in de woeste stormen. De systeemfouten vormen in de ogen van In 't Veld het basisprobleem niet. Het feit dat ze gemaakt zijn is het ergste probleem en dat is een probleem dat hij binnen een half jaar opgelost denkt te hebben.

Noodprocedures

Dat is een aanpak die verstandig lijkt, maar waar toch twee kanttekeningen bij gemaakt dienen te worden. De eerste werd tegelijk al door de verzamelde persvertegenwoordigers tijdens de persconferentie gemaakt. Alles goed en wel, maar zal in het volgende cursusjaar alles nu op rolletjes gaan of zullen er weer duizenden studenten zonder geld of met te weinig geld of met onjuiste hoeveelheden geld komen te zitten? Uit de antwoorden die In 't Veld op de herhaalde vragen in

deze richting gaf -antwoorden die steeds geïrriteerder werden- blijkt dat hij dit in de kern van de zaak inderdaad maar een secundair probleem vindt. Eén ding, zo zei hij, staat vast: het beeld dat er in september weer extra moeilijkheden ontstaan, omdat dan het nieuwe studiejaar aanbreekt is onjuist. Het 18 plus systeem voorziet er immers in dat iedereen die ouder wordt dan 18 jaar en dagonderwijs volgt, recht heeft op een basisbeurs en eventueel aanvullende leningen en beurzen? Er komen dus iedere maand ongeveer evenveel klanten bij en er gaan er iedere maand ongeveer evenveel weg. Een probleempiek zal dus niet ontstaan. De ergste problemen kunnen - wellicht door middel van noodprocedures - in drie maanden de wereld uitgeholpen worden en tegelijk zal er gewerkt worden aan de opbouw van een organisatie die in staat is zelf de fundamentele problemen aan te pakken. Die operatie is in juni voltooid, zo hield In 't Veld zijn toehoorders bij herhaling voor.

En hoe lang die herboren organisatie er dan over doet om de problemen definitief de wereld uit te helpen? Tja, dat is moeilijk te voorspellen. En dat is ook de verantwoordelijkheid van het crisisteam niet. De bedoeling is dat de afdeling Groningen een zelfstandig functionerende afdeling van het Ministerie wordt. Een afdeling die goede verbanden met Zoetermeer heeft, maar die haar eigen problemen aan-

Ontwerpfilosofie

Een tweede kanttekening is dat In 't Veld niets zei over de aard van de fouten die gemaakt zijn. De gedachte dat het er in de eerste plaats om gaat een organisatie te creëren die geen grote fouten meer maakt is juist, maar dan moet ook wel bekend zijn wat een (denk)fout is en wat niet. Maar is er iemand in het crisisteam die er een idee van heeft wat de denkfouten in het systeemontwerp zijn geweest of die daar in ieder geval over nagedacht heeft? Daar is niets over bekend en dat doet het vertrouwen in het welslagen van de onderneming niet direct toenemen. Rond dit probleemveld hangt een Siberische stilte, die waarschijnlijk te verklaren is uit het feit dat het optreden van de Minister, die dacht de automatisering wel even door te kunnen drukken, er duidelijk een onderdeel van is. Ieder woord dat er over gesproken wordt kan heel makkelijk een ge-

vaarlijke politieke lading krijgen en dan is het zelfs voor Hercules beter om dan maar niets te zeggen. Dat is nog tot daar aan toe wanneer het om de communicatie met de buitenwereld gaat. Maar het zou rampzalige consequenties kunnen krijgen als deze pre-glasnost sfeer ook de discussies binnen het crisisteam zou bevroeren.

In De Volkskrant heeft prof. Nielen, een expert op het gebied van grote informatiesystemen, vorige week donderdag gesteld, dat men bij de studiefinanciering dezelfde vergissing gemaakt heeft als bij de Rotterdamse walradar: men heeft een te groot en te omvangrijk systeem willen bouwen.

"Dat zie je bij de overheid in het algemeen. Wat er bij Binnenlandse Zaken voor energie is gestoken in het standaardiseren, aan elkaar koppelen, ordenen, centraliseren,

Doodjammer. Ontzettend veel knappe mensen hebben ontzettend lang van alles gedaan. Voor niks. Er komt niks van terecht omdat het onoplosbaar is. Ook bij de studiefinanciering wordt gewerkt met veel te langdurige procedures. Het idee van 'formeel is beautiful' leeft nog heel erg."

Wie In 't Veld afgelopen donderdag hoorde, weet dat bij hem dat idee dat alles aan elkaar gekoppeld moet worden ook zeer sterk leeft. Niet alleen de bestanden van studiefinanciering zelf moeten aan elkaar gekoppeld worden, maar dat hele systeem moet natuurlijk ook aan de kinderbijslag gekoppeld worden, want alles hangt tenslotte met alles samen. Als prof. Nielen gelijk heeft, zal dat tot onoverzienbare ellende leiden.

Hans Kuné/UP

UNIVERSITEITEN MOETEN APPARATUURBANK DELEN

Voor een oplossing voor het tekort aan apparatuur dat de universiteiten teistert moeten zij niet enkel denken aan gebruik van hun personeelsbudgets. Ook samenwerking met andere instellingen hoort tot de mogelijkheden. Dat is een van de antwoorden van minister drs. W.J. Deetman op vragen over het HOOP, het hoger onderwijs en onderzoeks plan. Hij zond zijn antwoorden gisteren naar de Tweede Kamer.

Naar het voorbeeld van de samenwerking tussen FOM, ZWO en STW - die een gezamenlijke apparatuurbank exploiteren - zouden de universiteiten ook meer samen kunnen doen. In die apparatuurbank, waar de beschikbaarheid van apparaten wordt bijgehouden, zouden de universiteiten wellicht ook deel moeten nemen.

Beta- en technisch onderzoek lijkt er niet echt op te hoeven rekenen, de komende jaren meer geld te krijgen. Op de vraag of Nederland niet teveel geld aan alfa- en gamma-onderzoek uitgeeft antwoordt de minister, dat dat in de eerste geldstroom in vergelijking met het buitenland misschien zo lijkt, maar dat in de tweede en derde geldstroom het beta-onderzoek eveneens aan de hoge kant zit. Dat gamma-onderzoek in de derde geldstroom eveneens flink scoort zegt volgens Deetman iets over de maatschappelijke relevantie van dat onderzoek. Het te verwachten tekort aan beta's en technici (aan het eind van de jaren negentig zo'n 25 procent) en ook aan opleiders in die sectoren moeten de (technische) universiteiten maar oplossen door de vrijheid te gebruiken die de nieuwe RRWO hen geeft. Met andere woorden, beta- en technische docenten moeten meer kunnen verdienen. De vrees dat er "te weinig" alfa- en gamma-afgestudeerden zouden komen om grijzing aan te vatten, acht de bewindsman ongegrond: het huidige

overschot aan gamma's is voldoende om de grotere vraag in de eerste vijftien jaar het hoofd te bieden.

De werkgelegenheid voor HBO-ers en academici zal elkaar niet veel ontlopen, zo verwacht Deetman. Tekorten aan technische en economische HBO-afgestudeerden zullen worden opgevuld met academici in die richtingen. Er hoeft dus niet voor werkloosheid in die richtingen gevreesd te worden.

Over de missiebudgets - waarover bij de bespreking van het HOOP in de HO-kamers van november en december nog veel mist bleek te hangen - verschaft Deetman enige extra duidelijkheid.

Een missiebudget krijgt een universiteit niet "via rekenkundige normen", en de verdeling van dat geld over de universiteiten zal evenmin evenredig zijn. Op basis van prestatie-indicatoren - waarover de Adviesraad Hoger Onderwijs eerst z'n licht nog moet laten schijnen - zullen die budgetts worden toegekend. De Open Universiteit blijkt voor 60 procent studenten te trekken die maar een cursus bestellen, en daarna nooit meer iets. Om de taak van de open universiteit nog enige inhoud te geven moet de OU de reguliere universiteiten behulpzaam zijn bij het ontwikkelen van cursussen. Er wordt gewerkt aan een notitie om die samenwerking vorm te geven.

Esther Hageman/UP

Universiteit

Algemeen

Opening Center for European Studies

Minister Deetman heeft op 12 januari in Maastricht het Centre for European Studies (CES) geopend. Het CES gaat zich in nauwe samenwerking met de RL bezighouden met onderwijs en onderzoek over het functioneren van Europa en het Europese bedrijfsleven. Op den duur zal het uit kunnen groeien tot een internationaal centrum op het nog jonge kennisgebied van de Europakunde.

Benoemingen CvB

Prof.dr. F. Bonke is herbenoemd als rector magnificus van de RL voor de periode van 1 januari '88 t/m 31 december '90. Hij vervult dat ambt vanaf 1 januari '85. Dr. K. Dittrich is voor de periode van 1 november '87 t/m 31 december '88 benoemd tot lid van het College van Bestuur. Hij maakt sinds 1 januari '86 deel uit van het CvB.

Hoogleraarsbenoemingen

De afgelopen maand zijn er aan de RL drie hoogleraren benoemd door het CvB en twee tot bijzonder hoogleraar. Dr.ir. J. Dietz is benoemd tot hoogleraar in de bestuurlijke informatiekunde en bestuurlijke informatica aan de FdEW.

RL-Agenda

15-01 Lustrumconferentie Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Nieuwenhof, 11 uur, info: tel. 888708.

15-01 Promotie J. Siero, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

20.21.22-01 en 2.3.4-03 Management en budgettering in de gezondheidszorg, Euroase congrescentrum Epe, PHO Gezondheidswetenschappen, info: tel. 887319/321.

21-01 Lezing holisme en het raakvlak tussen natuurkunde en biologie door G. Bodifée, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

21-01 "Informatieverwerking in de psychiatrie" door P. Notten, Posjet Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

22.23-01 Lustrumcongres Ned. Ver. van Anesthesiologie, Mecc.

22-01 tot 12-02 Tentoonstelling "Other books and so", Bonnefantencomplex, info: Studium Generale, tel. 887219.

26-01 Lezing "Recente ontwikkelingen in de sculptuur vanaf 1975" door Hans Janssen, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

28-01 Symposium "Kwaliteitsbewaking diëtetiek, fysiotherapie, logopedie en verpleegkunde", RL en Hogeschool Nijmegen, De Vereniging/Nijmegen, info: tel. 080-228080.

Mr. G. Mols is benoemd tot hoogleraar in het straf- en procesrecht aan de FdR. Hij is vanaf 1981 aan de RL verbonden. Tot hoogleraar in de huisartsgeneeskunde aan de FdG is benoemd dr. J. Knottnerus. Hij is sedert 1983 werkzaam aan de RL.

Mr. E. Jurgens is door de Stichting Wetenschappensbeoefening RL benoemd tot bijzonder hoogleraar mediarecht aan de FdR.

Door de Nederlandse Vereniging voor Reumabestrijding is dr. S. van der Linden benoemd tot bijzonder hoogleraar in de reumatologie aan de FdG. Hij werkt sinds kort in het AZM.

Promotie drs. J. Siero

Drs. Sjf Siero, coördinator van de Stichting Dienstverlening Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding Drenthe, verdedigt op vrijdag 15 januari zijn proefschrift "Voorlichting onderzocht in een aantal empirische studies". Promotoren zijn prof.dr. G. Kok (RL) en prof.dr. H. Wilke (RU Groningen). Siero beschrijft een model aan de hand waarvan voorlichting kan worden opgezet, uitgevoerd en op zijn effect getoetst. In drie gevallen is het model toegepast en bruikbaar gebleken. Het gaat daarbij om onderzoek naar voorlichting over een recyclingsproject, naar voorlichting over borstkanker en borstzelfonderzoek, en naar een voorlichtingsprogramma ter bevordering van brandstofbesparend rijdgedrag bij de PTT.

Samenwerking met huisartspraktijken

De FdG heeft opnieuw met drie huisartspraktijken een samenwerkingscontract afgesloten: huisartspraktijk Govaert/Lelclercq in Stein, het Gezondheidscentrum Hoensbroek en het Gezondheidscentrum Hofbroek in Maastricht. In totaal is er nu met 8 praktijken een

28-01 Lezing holisme in de meteorologie door H. Tennekes, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

02-02 Lezing "De openbaarheid van het sculptuur" door Riet de Leeuw, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

04-02 Lezing holisme in de kosmologie door V. Icke, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

05-02 Intreerede prof.dr. C. Oort, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

05-02 en 12-02 Basiscursus Medische Statistiek, PAOG, (J), 9 uur, info: tel. 435590.

10-02 Twee tentoonstellingsmakers (Jan Hoet en Alexander van Grevenstein) in gesprek, Aula (J), 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

11-02 Lezing Integraal denken in de sociale wetenschappen door J. Kruihof, Aula (J), 20 uur en Lezing De mens aan de grens door H. Vincent, Aula (J), 21 uur, info: Studium Generale, tel. 887219.

12-02 Symposium Patiëntgebonden onderzoek in het geding, vakgroep Algemene Heelkunde, Aula (J), 10 uur, info: tel. 862553/54.

Dienst Voorlichting

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, ist. 319.

langlopende verbintenis aangegaan voor het leveren van bijdragen aan onderwijs en onderzoek van de medische faculteit.

Aankoop Nieuwenhof

Op 14 januari heeft de RL het complex "In den Nieuwenhof" aan de Zwingelput gekocht van de Kanunnik Saldenstichting in Maastricht. Met de koop is een bedrag van ca. 5,5 miljoen gulden gemoeid.

Opening Kamerbureau

Op woensdag 20 januari wordt het Kamerbureau aan de Lenculenstraat 14 officieel geopend. De opening wordt verricht door J. Wevers, wethouder Volkshuisvesting, Stadsvernieuwing en Ruimtelijke Ordening en prof.dr. F. Bonke, voorzitter van de Stichting Studenten Huisvesting Maastricht.

Jezuïetencollectie bibliotheek

In afwachting van de oplevering van een leeszaal kan literatuur uit de zgn. Jezuïetencollectie voortaan op vaste tijden worden geraadpleegd in het kantoor van de beheerder; Jezuïetenklooster, kamer 0026. De tijden zijn: dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend van 9.00 tot 12.30 uur. Raadpleging van literatuur buiten deze uren is mogelijk na telefonische afspraak met de beheerder, Toon Mommers, tel. 888686. Boeken van ná 1850 zijn in principe uitleenbaar via de balie in het Bonnefantenklooster (gewone openingstijden).

Verkoophuis verhuist

Het Verkoophuis is verhuist van de hal van het Jezuïetenklooster naar de kelder van het Oud-Gouvernement in de Bouillonstraat, kamer 1000. Het verkoophuis is iedere werkdag geopend van 11.00 tot 13.30 uur.

Campagneresultaten

De dienst Voorlichting heeft een rapport samengesteld over de resultaten van de advertentiecampagne 1987, het bezoek aan de voorlichtingsdagen en de verzoeken om schriftelijke informatie. De belangrijkste conclusies uit dit rapport (in vergelijking tot 1986):

- belangstelling voor studiemogelijkheden aan RL + 20%;
- aanmelding voorlichtingsdagen + 14%;
- bezoek voorlichtingsdagen + 27%;
- verzoeken om schriftelijke informatie + 27%;
- directe respons op advertenties + 8,4%.

Geïnteresseerden kunnen bij Voorlichting een exemplaar van dit rapport ophalen.

ADV-dagen

Voor 1988 heeft een voltijds aangestelde medewerker van de RL in totaal 12 ADV-dagen. Tot nu toe heeft het College van Bestuur nog geen collectief verplichte ADV-dagen voor 1988 aangewezen.

ADV-spaarvarianten

Het CvB heeft onlangs de "Raamregeling meerjaren en life-time variant van de arbeidsduurverkortings" vastgesteld. Deze regeling ligt op korte termijn ter

inzage bij het secretariaat van elke vakgroep, faculteit en dienst.

De regeling voorziet in de mogelijkheid om de arbeidsduurverkortingsdagen (ADV-dagen) gedurende een reeks van jaren geheel of gedeeltelijk op te sparen om ze dan op enig, van te voren afgesproken, tijdstip op te nemen. Er is gekozen voor een raamregeling. Dit houdt in dat -voorzoover hiertoe in de regeling ruimte is gelaten- per faculteit en dienst nadere uitvoeringsregels kunnen worden gesteld. Het College denkt dat hiermee de voor de RL noodzakelijke differentiatie per faculteit en dienst te realiseren is.

Overzetten van files tussen VAX en PC

Sinds 1 november is het mogelijk om met 2 centraal opgestelde PC's bestanden over te halen van de VAX naar PC en omgekeerd. Gegevensuitwisseling kan gebeuren tussen VAX, MS-dos PC en een Macintosh van Apple. De programmatuur voor het oversturen van de bestanden is samen met een handleiding, verkrijgbaar bij de balie van het Rekencentrum. Voor eigen gebruik mag de programmatuur en de handleiding vrij gekopieerd worden. De bestanden die overgestuurd worden moeten gewone "text" bestanden zijn. Tevens is programmatuur beschikbaar om gegevens over te zenden via Apple 2, DEC-Rainbow of MINC. Hiervoor staat geen apparatuur centraal opgesteld. Verder kunnen DECmate/WPS bestanden uitgewisseld worden tussen 8 en 5,5 inch floppy disks en kunnen zij worden overgezet naar een Olivetti of Macintosh. Alle uitwisselingen kunnen door gebruikers zelf gedaan worden. Voor assistentie of voor het maken van afspraken kan contact opgenomen worden met H. Peute (Rekencentrum) bij de balie of via tel. 888793.

Agenda Tafelstraat 13

Vrijdag 15-1 20.00 uur: toneelgroep II met Anita en een vreemd studentenfeestje.
Maandag 18-1 20.00 uur: Lijfwerk met Mieke Deckers en een geopereerde Frans Kurstjens.
20.00 uur: Leerhuis Jodendom II over aspecten van de gezondheidszorg met Helen Keasberry en Max Hamburger.
Dinsdag 19-1 17.45-19.45 uur: koorrepetitie met Myriame en Orazio Vecchis "So ben, mi, c'ha bon tempo" (1590), soep in de pauze.
Woensdag 20-1 20.00 uur: eerste bijeenkomst van de filosofiegroep over vooruitgangdenken met Henk ten Have en Geert van der Bom.
Donderdag 21-1 20.00 uur: toneelgroep II met Anita.
20.00 uur: vrouwengroep met Noëlle de Vries.

Agenda Circumflex

Elke maandagavond video om 20.00 en 22.30 uur, f 1,50 voor leden, f 2,50 voor niet-leden.
11-1 Breakfast Club, 18-1 Running scared.

Iedere maandag, dinsdag, woensdag en donderdag om 19.00 uur mensa. Kosten: f 4,- voor leden, f 5,- voor niet-leden. Opgeven voor 16.00 uur.
Donderdag, vrijdag en zaterdag disco in de swingkelder.
19-1 Lezing cultuur, reanimatiecursus.
20-1 Speletocht door de Grotte de Ste Anne, Tiffi (geen toeristengrot), inschrijven achter de bar of via tel. 251088.

Circumflex, Bernardusstraat 12, tel. 251088.

Agenda Koko

Woensdag 19-1: toncelavond.
Woensdag 27-1: smartlappenfestival.
Vrijdag 29-1: Broodje toets FdGW.
Elke maandag, dinsdag, woensdag en donderdag: mensa. Inschrijven vóór 16.00 uur, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Agenda Servatius

Vrijdag 15-1 20.30 uur: nieuwjaarsborrel.
Donderdag 21-1 20.00 uur: bezinningsavond "bidden" voor alle leden en niet-leden.
Zondag 17-1 10.30: Mis "Kuiszijn anno 1988".

Buitenland

Bureau Buitenland info

Het bureau Buitenland ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- interuniversitaire cursus Onderwijs in Ontwikkelingslanden door het Centrum voor Studie van Onderwijs en Ontwikkelingslanden, maart-april;
- rapport Zicht op de Indonesische Studies in Nederland van de Landelijke Coördinatiecommissie Indonesische Studies, ligt ter inzage;
- de werkgroep Vrouw en Derde Wereld van het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking, Maastricht;
- Comett, EG programma dat subsidie mogelijkheden biedt voor:
 - * samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen inzake (bedrijfs-)opleidingen;
 - * studentenstages in buitenlandse bedrijven en transnationale uitwisseling van staf tussen universiteiten en ondernemingen;
 - * experimentele projecten van universiteiten i.s.m. het bedrijfsleven op het terrein van opleidingen in nieuwe technologieën;

Voorstellen indienen vóór 31 maart:

- Erasmus: denk eraan dat de lopende ronde sluit op 31 januari. Graag kopieën van alle ingediende voorstellen of van door buitenlandse instellingen ingediende voorstellen waar de RL bij betrokken is, zenden aan bureau Buitenland. Het bureau houdt u dan van verdere ontwikkelingen op de hoogte;
- het boek Internationale Vrouwennetwerken en Emancipatiegelden ligt ter inzage bij Vrouwenstudies, Pauline Tomlow, Kapoenstraat 2, kamer 1025/1034;
- het Wemos (Werkgroep Medische Ontwikkelingssamenwerking) Bulletin, een tijdschrift voor medische ontwikkelingsamenwerking, ligt ter inzage;
- Rotary Foundation stelt beurzen beschikbaar t.b.v. docenten die aan een universiteit in een ontwikkelingsland willen doceren. Aanmelding vóór 15 april;
- ZWO verleent bemiddeling bij het aanvragen van US Public Health Service Research Fellowships 88/89 voor Nederlandse wetenschappelijk onderzoekers op medisch gebied. Deze fellowships hebben een duur van 1 jaar en zijn bedoeld voor onderzoek in een Amerikaans instituut of laboratorium;
- om het universitair onderzoek over de Europese integratie te stimuleren verleent de Commissie der Europese Gemeenschappen in juli 20 onderzoeksbeurzen voor een maximumbe-

drag
dien
de
Scho
diver
Univ
and
re.
Univ
ture
Univ
ture,
the r
het l
chan
zoek
gedu
a. ee
u.p.v
b. ee
38 u
Meer i
derwer
dinsdag
uur bij
(J), tel
tie var
kan te
nen d
deren i

Radbc

Vanwe
begeer
schou
onderv
ten Ha
aan iec
- Wer
m.b.
ken
verd
tense
de e
mer
elke
straa
- Inlei
colle
aant
sche
stels
uur
Plaa

Deze l
tie we
groep
van C
Inlicht
huis, t

Colleg

Colleg
de ov
tief va
Gesch
openb
diepzi
kuilen
lingen
den.
Inhou
vele k
een cy
omvat
dagmi
0089 (C
De ee
- Wit
Vrie
- Dr.
J. v
tuss
30-2
- Var
Bijk
wet
27-

drag van 4500 ECU. Aanvragen indienen vóór 31 maart:

- de British Universities Summer Schools organiseren in juli-augustus diverse zomercursussen:
University of Birmingham: Drama and Theatre in the Age of Shakespeare.

University of London: English literature and culture since 1940.

University of Oxford: Britain Literature, history and society from 1870 to the present day;

- het landelijk steunpunt Women's Exchange Programme International zoekt voor haar bureau in Rotterdam gedurende drie jaar

a. een assistent manager voor 20 à 32 u.p.w. v/m en

b. een bureau medewerkster voor 32 à 38 u.p.w. v/m.

Meer informatie over bovenstaande onderwerpen kan worden ingewonnen op dinsdag en donderdag van 10.00-11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023 (J), tel. 888309/311, Han Aarts en Hettie van Witteloostuijn. Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Radboudcursus

Vanwege de bijzondere leerstoel Wijsbegeerte m.b.t. de katholieke levensbeschouwing (Radboudstichting) wordt onderwijs verzorgd door prof.dr. Henk ten Have. Er zijn twee cursussen waarvan iedereen vrij kan deelnemen:

- Werkgroep Vooruitgangdenken: m.b.v. teksten wordt de vraag besproken in hoeverre de vooruitgang ons verder brengt. Ontwikkeling van wetenschap en techniek en de groei van de economie zijn in onze cultuur immers vanzelfsprekendheden. Tijd: elke woensdag 20.00-22.00 uur. Tafelstraat 13 met ingang van 20-1;

- Inleiding in de medische ethiek: in 20 colleges zal op inleidend niveau een aantal actuele problemen uit de medische ethiek aan de orde worden gesteld. Tijd: elke maandag 19.30-21.15 uur met ingang van 18-1 (t/m 28-3). Plaats: zaal 0090 Jezuitenklooster.

Deze laatste cursus zal na de paasvakantie worden voortgezet met een werkgroep over het boek "The rites of life" van C. Berry (1987).

Inlichtingen: H. ten Have, Elisabethhuis, tel. 888378 of 636368.

Colleges Algemene Wetenschappen

Colleges Algemene Wetenschappen is de overkoepelende titel voor een initiatief van de vakgroepen Wijsbegeerte en Geschiedenis uit de FdAW. Het zijn openbare lezingen over grote denkers, diepzinnige problemen en andere valkuilen. Joyeuzo of jammerlijke vertellingen over een veelal vergeten verleden.

Inhoudelijk waaieren de colleges naar vele kanten uit. Echter niet qua vorm: een cyclus is gewijd aan een thema en omvat drie of zes colleges; iedere woensdagmiddag van 16.30-17.30 uur in kamer 0089 (J).

De eerste collegecyclus van dit jaar:

- Wittgenstein: door prof.dr.ir. G. de Vries (27-1, 3, 10 en 24-2, 2 en 9-3);

- Dr. J. Ramaer (1817-1887): door drs. J. van Vondelen "Een heldere geest tussen de krankzinnigen" (16, 23 en 30-3)

- Van fiets tot echoscopie: door ir. W. Bijker "De sociale constructie van wetenschap en techniek" (13, 20 en 27-4, 4, 11 en 18-5).

Inlichtingen: secretariaat van de vakgroepen Wijsbegeerte en Geschiedenis, tel. 887233. Meer informatie in volgend Bulletin.

Bureau Studentendekanan

Bij het bureau Studentendekanan kan men terecht voor informatie en advies over studiemogelijkheden, studie- en beroepskeuze, toelatingsvoorwaarden voor het WO, aanmelding, selectie en plaatsing in het WO, inschrijving, inschrijvingsvormen, inschrijvingsduur, studiefinanciering, militaire dienst, studieverandering, studiestaken, afstuderen, sociale voorzieningen. Tevens kan het studentendekanaat begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositieve, sociaal-economische en psychische aard.

Voor het maken van afspraken met en verkrijgen van informatie van het studentendekanaat is het secretariaat geopend op dinsdagmiddag van 13.30-16.30 uur, woensdagochtend van 9.00-12.30 uur en op donderdagochtend van 9.00-12.30 uur, kamer 2.225 Oud-Gouvernement. Tijdens deze uren is het secretariaat telefonisch te bereiken, tel. 887367.

Via dit nummer is de studentendekanaat te bereiken, uitsluitend op dinsdag, woensdag en donderdagochtend tussen 9.00 en 10.00 uur.

Studie-infotheek

De studie-infotheek, Bouillonstraat 3, is tot nader bericht gesloten.

Voor informatie over studierichtingen in het WO en het HBO en voor algemene studie-informatie kan men terecht bij de Centrale Studentenadministratie van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 06-4991122.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 001

Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de FdEW wordt gezocht een

SECRETARESSE M/V full-time. Deze secretaresse zal werkzaam zijn bij de vakgroep Bedrijfsconomie, voornamelijk voor de hoogleraren Berichtgeving, Administratieve Organisatie en Bestuurlijke Informatiekunde en minimaal 10 medewerkers van die secties.

Taken: het in nauwe samenwerking met de andere secretaresses van de faculteit verrichten van secretariële werkzaamheden voor de hoogleraren en medewerkers: - type- en copierwerkzaamheden; - verzorgen van de correspondentie; - voorbereiden, notuleren en afhandelen van vergaderingen; - archivering; - maken en bewaken van afspraken; - agendabeheer.

- onderhouden van interne en externe contacten;

- voorbereiden en organiseren van congressen en symposia; beheer secretariaat van commissies.

Vereist:

- HAVO/VWO;

- secretariële opleiding;

- ruime secretariële ervaring (minimaal 3 jaar);

- goede beheersing van het Nederlands, Engels en eventueel Duits;

- goede contactuele eigenschappen;

- kennis van het gebruik van tekstverwerkende apparatuur.

Salariëring: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring in schaal 5 van het BBRA 1984 (max. f 2972,- bruto per maand), met perspectief op schaal 6 (afhankelijk van persoonlijk functioneren en de verdere inrichting van die secties).

Inlichtingen: mw. F. Spiekerman, secretaresse, tel. 888823.

Interne vacature 002

De FdR roept gegadigden op voor de functie van UNIVERSITAIR DOCENT M/V in het recht, in het bijzonder het staats- en bestuursrecht.

Taken:

- het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht (zoals het vervaardigen van studie- en examenmateriaal, begeleiding van onderwijsgroepen);

- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het staats- en bestuursrecht, alsmede het deelnemen aan door verschillende vakgroepen tezamen te entameren onderzoek;

- het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden.

Vereist: een postdoctorale onderzoekservaring, uitzicht biedende op een promotie, en postdoctorale onderzoekservaring, of relevante postdoctorale praktijkervaring van enige jaren.

Arbeidsvoorwaarden: de aanstelling zal geschieden in de rang van universitair docent, salaris minimaal f 3209,- en maximaal f 6908,-.

Aanstelling in deeltijdfunctie behoort tot de mogelijkheden.

In het kader van het streven van de FdR naar een evenwichtige personeelsopbouw genieten bij gelijkwaardige bekwaamheid en geschiktheid vrouwen de voorkeur. Zij worden daarom uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Inlichtingen: mr. J. Teunissen, tel. 887061.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnevanten, Randwijk en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.

DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad, VK = De Volkskrant

"Hartbewaking verkoopt nec" (LD 12-12, DL en VK 14-12)

Overbelasting hartbewaking AZM als gevolg van toename cardiologische behandelingsmogelijkheden.

"Reageerbuisbaby geen punt van discussie in Saoedi-Arabië" (LD 12-12)

Na Riad ziet cardioloog Evers onze vaderlandse in-vitro-fertilisatie-situatie nog somberder.

"Aan slijtage kan best wat gedaan worden" (DL 18-12)

Wachten op de grote doorbraak in de reumabestrijding.

"Niersteenvergruizer is duur" (DL 22-12) en "Ziekenhuis boos op ziekenfonds" (DL 5-1) en "ZZL geschokt door aanval ziekenhuis" (DL 6-1)

De vergruizer vergruist betrekkingen ZZL en AZM.

"Onderzoek naar menselijke energie" (DL 4-1)

Op zoek naar verbanden tussen gewicht en energieverbruik.

"Water-ontharder remt botafbraak bij borstkanker" (DL 7-1)

Wasmiddelfosfaat mogelijk nieuw wapen in de strijd tegen borstkanker.

Congressen

Lustrumconferentie rechtenfaculteit

Op vrijdag 15 januari houdt de Faculteit der Rechtsgeleerdheid een conferentie ter gelegenheid van haar eerste lustrum. Centraal staan de ervaringen met probleemgestuurd juridisch onderwijs.

De conferentie vindt plaats in de Nieuwenhof van 11.00 tot 22.00 uur.

Naast een algemeen overzicht van de ervaringen met het onderwijssysteem en de veranderende promotiecultuur wordt er in de vorm van 2 x 4 workshops meer gedetailleerd op een aantal aspecten van het onderwijs ingegaan.

Lezingencyclus Holisme

Studium Generale organiseert van 14 t/m 11-2 een lezingencyclus over holisme. Het holisme gaat er vanuit dat elk verschijnsel slechts bestaat dankzij en omwille van de totaliteit waarin het past. Voor een overzicht van de lezingen zie de RL-AGENDA in dit Bulletin.

Symposium Commercialisatie in de gezondheidszorg

Woensdag 16 maart om 19.00 uur organiseren de samenwerkende studieverenigingen Reflex, Agora en Hades een symposium over commerciële ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Deze ontwikkelingen zullen belicht worden door kopstukken van de RL, het ziekenfonds ZZL en het AZM.

Het symposium wordt gehouden in de Aula (J). Studenten en andere belangstellenden binnen de gezondheidszorg zijn van harte welkom.

Studiedag SIR

Op 12 maart vindt er in de Volkshogeschool Geerlingshof in Valkenburg een studiedag plaats over de ongemakkelijke seksuologische hulpverlening. Organisatie door werkgroep SIR Westelijke Mijnstreek en Maastricht/ZZL. Inschrijfgeld: f 35,- (incl. lunch). Programma, inschrijfformulier en meer informatie: seer. studiedag, tel. 213131.

Sport

Jazzballet

M.i.v. 20-1 start de nieuwe cursus jazz ballet, zowel voor beginners als gevorderden in zaal Vijverdal op de woensdagavonden van 19.30-20.45 uur o.l.v. Marjan Specker. Kosten: f 37,50 voor 10 lessen van 75 minuten. Opgave z.s.m. bij bureau LV&S.

Met ingang van 6-4 start er een cursus jazz ballet specifiek voor gevorderden in zaal Vijverdal op de woensdagavonden van 19.30-20.45 uur. Verdere gegevens gelijk aan bovenstaande cursus.

Paardrijden

Met ingang van 3-2 start de nieuwe cursus paardrijden op de woensdagavonden van 17.30-19.00 uur in manege St. Michael. Kosten: f 100,- voor 8 lessen van 1,5 uur.

Tevens zijn er vanaf heden (voor sportkaarthouders) 10-rittenkaarten verkrijgbaar bij bureau LV&S voor f 100,-.

RL-sweaters

Bij bureau LV&S zijn sweaters verkrijgbaar met RL-opdruk in de kleuren blauw, wit, licht- en donkergroen, grijs. Prijs f 35,- per stuk. Ook zijn er rugzakken te koop met RL-opdruk in donkerblauw. Prijs f 17,- per stuk.

Scheidsrechters MBSB

De Maastrichtse Bedrijfs Sport Bond vraagt personen die opgeleid willen worden tot voetbalscheidsrechter of wedstrijdleider MBSB. Hier zijn geen kosten aan verbonden. Informatie bureau LV&S.

Skibaan Sigi Moser

Gebruik skibaan Sigi Moser: voor groepen studenten bestaat de mogelijkheid om op werkdagen tot 18.00 uur skiles te krijgen. Deze cursus gaat door bij een minimale deelname van 10 personen. Kosten: f 80,- per cursus voor 10 lessen, incl. materiaal. Deelnemers dienen zelf vervoer te regelen naar Schaesberg. Men kan tevens voor 's avonds een 10-lessenkaart kopen, deze kost f 150,- per persoon, incl. materiaal. Inlichtingen bij bureau EV&S.

Squash

In verband met verbouwing van het pand aan de Brusselsestraat is de Squash & Racket Club Maastricht gesloten tot half maart.

Sportkaarthouders, die voor het onderdeel squash een sportkaart hebben gekocht, hebben hierover persoonlijk bericht gehad, met het verzoek hierop te reageren i.v.m. een drietal alternatieven. Graag zo spoedig mogelijk reageren.

Tafeltennis

M.i.v. 1 december heeft de Tafel Tennis Vereniging Maastricht een nieuwe speelzaal in gebruik genomen, te weten: speelzaal Weustenraadstraat (zijstraat van de Brusselseweg).

Waterpolo

Nieuw onderdeel in het programma Lichamelijke Vorming en Sport is waterpolo: m.i.v. 7-1 start deze training in zwembad Dousberg, op de donderdagavonden van 21.30-22.30 uur.

Sola estafette

De RL wil met een team meedoen aan de Sola estafette, een hardloopestafette in Zweden van Göteborg naar Karlstad, verdeeld in 31 etappes. De wedstrijd wordt verlopen op 6 en 7 mei.

M V I A N D A E L E R

wacht op antwoord

c a f e

Rechtstraat 78, Maastricht. Tel 25 20 97

IN DE GOUDE SCHMOUK SCHEER
Antiek, kunst, curiosa
ADIS DECC

Hoogbrugstraat 56, tel. 043-250006, 6221 CS Maastricht.

BRUGGEMANN

VASTGOED ASSURANTEN

Voor een voordelige hypotheek
en steeds de laagste rente!!
(vanaf 5,7%)

Bedrijvencentrum Maastricht,
Meerssenerweg
Kast. Holtmeulenstraat 9
(A-12) 6222 AV Maastricht,
tel. 043-686621.

boeken
in heel linnen
in leer
met goudopdruk
in perkament
maar ook stencils,
proefschriften, e.d.

handboekbinderij
arno lipsch
hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

*literatuur
en politiek*

AL HAMBRA

Marokkaans restaurant

Marokkaanse specialiteiten
o.a.: Couscous vanaf f 13,00
Tajine en Merguez

Dagschotel f 11,50

Weekend-menu f 19,50

Diverse broodjes
o.a.: Choarma f 6,00

AL HAMBRA
Marokkaans restaurant
Buschstraat 85
6211 AV Maastricht
Telefoon 043 - 21 80 45

De keuken is dagelijks geopend
van 16.00 tot 23.00 uur
vrijdag, zaterdag en zondag
van 16.00 tot 24.00 uur

Met
de beste
wensen
voor
1988

**theo
coenegracht**

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags
gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS - BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Het aantal deelnemers bedraagt 31 waaronder ten minste 10 dames. Kosten voor dit weekje Zweden: 250,- voor studenten en f 350,- voor medewerkers. Een sportkaart is vereist. Inschrijving kan bij de LUSS tot 22-1 (f 50,- vooruitbetalen). Informatie: Piet Portegijs, tel. 617781 of Hans Blaauwbroek, tel. 471524.

Geneeskunde

Algemeen

Symposium Reflex

Informatie over een symposium van Reflex, Hades en Agora is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN".

Gezondheids- wetenschappen

Algemeen

Voorzitter vakgroep Gezondheidsrecht

Sinds 1 januari is prof. mr. F. van Wijmen voorzitter van de vakgroep Gezondheidsrecht. Hij heeft het voorzitterschap overgenomen van mw. prof. mr. H. Roscam Abbing.

Health Promotion Week

Als vervolg op de Health Promotion Week, waarin Nancy Milio bij verschillende gelegenheden sprak over dit concept, is er nu een verslag van een workshop gereed te komen. Het werd samengesteld door Annemarie Sweep en Jantine Meijles en is gratis verkrijgbaar bij Evelyne de Leeuw, GVO, Kapoenstraat, tel. 887309/887334.

Voorts is ook een GVO-cahier "Health Promotion-backgrounds, scope and prospects" van de persen gerold. Verkrijgbaar bij: secretariaat GVO of V. Damoiseaux (GVO, tel. 887325).

Symposium Agora

Informatie over een symposium van Agora, Reflex en Hades is te vinden onder de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN".

GVO-café over Health Promotion

Op dinsdag 26 januari organiseert het GVO-café een avond over Health Promotion. De avond vindt plaats in café D'n Avanceur aan de Helmstraat en begint om 20.30 uur. Over dit actuele onderwerp zal Evelyne de Leeuw een inleiding houden en aansluitend volgt er een workshop. Daarna is er een borrel.

Medewerking studenten voedingsbeurs

In augustus organiseren de Maastrichtse Ouderenbonden i.s.m. het Gecoördineerd Ouderenwerk voor de 5e maal de Senior-Presentatie Maastricht. De presentatie, die gehouden wordt in de Dominicanerkerk, omvat naast een hobby- en amusementsgedeelte ook een informatief gedeelte.

Dit informatieve deel wordt sinds enkele jaren georganiseerd door studenten van de RL. Ook dit jaar wil de organisatie graag de medewerking verkrijgen van enkele studenten BGK of GVO.

Het thema is Ouderen en Voeding. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Jo Haesen, tel. 888638 of Marjolle Arkenbout, tel. 888608.

Onderwijs

Voortgangstoets

De voortgangstoets heeft met ingang van dit studiejaar de volgende opbouw:

- Propaedeuse:
100 vragen op propaedeuse eindniveau evenredig verdeeld over de aangeboden onderwijsthema's en disciplines.

70 vragen op doctoraal eindniveau bestaande uit selecties van 10 vragen uit elke afstudeerrichting, die geschikt zijn verklaard om door alle studenten te worden beantwoord;

- Doctoraal:
90 vragen op doctoraal eindniveau, samengesteld volgens een blauwdruk, van de eigen afstudeerrichting.

10 algemene vragen, 5 methoden en technieken en 5 filosofie en theorie.

70 vragen op doctoraal eindniveau bestaande uit selecties van 10 vragen uit elke afstudeerrichting, die geschikt zijn verklaard om door alle studenten te worden beantwoord.

De puntenscore wordt berekend met de gebruikelijke relatieve normeringsprocedure waarbij de referentie de jaargroep is en in het doctoraal eveneens de curriculumgroep.

Met deze toetsopbouw is tegemoet gekomen aan de wens in het eerste jaar een voldoende aantal items op propaedeuse niveau op te nemen en een algemeen gedeelte te handhaven om de voortgang door de hele studie te meten.

Inleiding in de informatica

Studenten die het bijvakblok "Inleiding in de informatica" gaan volgen wordt aangeraden het boek "Programmeren in Pascal" van Peter Grogono, Addison Wesley, 1986, ISBN 9067890448, aan te schaffen.

Cursussen Post Hoger Onderwijs

De vakgroep GVO verzorgt twee cursussen:

- cursus 1: Toepassen van theorieën. De cursus heeft als doelstelling te leren omgaan met sociaal-wetenschappelijke theorieën ter oplossing van gezondheidsproblemen aan de hand van een systematisch werkmodel.

- cursus 2: Planning en beleid van GVO. In de cursus zal onder meer geleerd worden de theoretische en praktische aspecten van beleidsvorming te onderkennen en toe te passen. Ook de organisationele aspecten van de gezondheidszorg komen aan bod.

Voor inschrijving en informatie: PHO Gezondheidswetenschappen, tel. 887396.

Filmclub GGK

De filmclub GGK organiseert op 19 januari weer een film in Ciné-K in de Bernardusstraat. Dit keer is het "Gebroken Spiegels".

Kaartjes zijn t/m 15 januari te verkrijgen bij Angela Silanoe-Verwey, secretariaat GGK. Het is ook mogelijk kaartjes te reserveren bij Angela, tel. 888371. Na 15 januari gaan de kaartjes in de algemene verkoop.

Studenten gezocht

Gezocht: een derdejaars en vierdejaars student BGK om zitting te nemen in de planningsgroep van blok 3.6.6 "chemische carcinogenese".

Besprekingen starten in februari. Aanmelding bij dr. J. Kleinjans, tel. 888598 of 888614.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

CD-ROM

De Nederlandse Jurisprudentie, Data Juridica en andere bestanden zijn thans geautomatiseerd toegankelijk via CD-ROM. Medewerkers en studenten kunnen van deze nieuwe voorziening kosteloos gebruik maken.

De apparatuur is opgesteld in het studielandschap Nieuwenhof.

Onderwijs

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 19 januari 10.00 uur in de collegezaal: Arrondissement Nieuwenhof.

Lezing in kader blok Rechtshandeling

Op woensdag 20 januari om 13.00 uur in het Gymnasium (Tongersestraat 28a) zal dhr. Spruit een lezing geven in het kader van het blok Rechtshandeling.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 26 januari 15.00 uur in de collegezaal: Arrondissement Nieuwenhof.

Lezing in kader blok Rechtshandeling

Op woensdag 27 januari om 13.00 uur in het Gymnasium (Tongersestraat 28a): lezing in het kader van het blok rechtshandeling.

Nieuwe telefoonnummers bureau Onderwijs

M.Th. Finders en A. Maris, tel. 887004: examenadministratie en ruimtereserveringen; bereikbaar tussen 8.30 en 12.30 uur.

Y. Stårren, tel. 887003: Recht en Linguïstiek; bereikbaar maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 9.00 en 13.30 uur.

H. Wenting, tel. 887017: beroepenvoorlichting.

De boekenwinkel van de universiteit is verplaatst van het Jezuïetenklooster naar het Oud-Gouvernement, kamer 1000.

Cursus Engels

Woensdag 27 januari gaat opnieuw een cursus Engels voor juridische studenten van start. De cursus wordt verzorgd door docenten van de Rijkshogeschool Opleiding tot Vertaler. Het geheel vernieuwde blokboek bevat gevarieerde opdrachten rond actuele maatschappelijke en juridische thema's. De nadruk zal liggen op spreek- en luistervaardigheid. De cursus wordt gegeven in tien wekelijkse bijeenkomsten, telkens op woensdag. Het cursusgeld bedraagt f 25,-.

Studenten die actief deelnemen aan alle bijeenkomsten en een toets afleggen ontvangen een certificaat, dat wordt afgegeven door de Rijkshogeschool en de Faculteit gezamenlijk.

Aanmelding voor de cursus kan alleen schriftelijk. Deponeer vóór 20 januari een briefje in de brievenbus van bureau Onderwijs in de Nieuwenhof. Vermeld duidelijk de naam, voorletters en studiejaar.

Informatie over het lesrooster, de lokalen, het blokboek en de betaling hangt op maandag 25 januari op de prikboarden.

Economie

Algemeen

Symposium Hades

Informatie over een symposium van Hades, Agora en Reflex is te vinden onder

de rubriek "UNIVERSITEIT-CONGRESSEN".

Onderwijs

Blok 2.4 Bedrijfseconomie

Een van de doelstellingen van dit blok is de student enige ervaring te laten opdoen met organisatiediagnose. Daartoe zijn een zevental Limburgse organisaties geselecteerd. Tijdens het blok zullen twee bedrijfsbezoeken worden afgelegd. In de laatste week van het blok wordt per onderwijsgroep een tweetal rapporten aan de bedrijven gepresenteerd.

In de eenderdestroom worden voor BE-studenten hoorcolleges handels- en belastingsrecht gegeven. Voor IM-studenten worden talenpractica gegeven. Voor een aantal groepen begint het blok reeds vanaf 26 januari. De blokopening vindt plaats op 27 januari.

Rooster:

Blokopening: 27-1 13.30-15.30 uur Schreuder/Spangenberg.

Bedrijfsbezoek 1:

groep 11 en 12 op 26-1 14.00-17.00 uur; groep 7 en 9 op 28-2 9.00-12.00 uur; overige groepen op 29-1 één dagdeel.

Bedrijfsbezoek 2: 26-2 één dagdeel.

Bloktoets: 16-3 9.00-12.00 uur. Presentatie cultuurrapport: 16-3 14.00-17.30 uur.

Presentatie structuurrapport: 17-3 gehele dag (pauze 12.00-13.30 uur).

College organisatiestructuur: 8-2 (Schreuder) 13.30-15.30 uur.

College en film organisatiecultuur: 22-2 (Hofstede) 13.30-17.00 uur.

College recht: elke woensdag 13.30-15.30 uur behalve op 27-1 (16.00-18.00 uur).

Eerste talenpracticum Duits: 26-1 11.00-13.00 uur.

Eerste talenpracticum Frans: 27-1 16.00-18.00 uur.

Attentie: groep 7, 8, 11 en 12 worden voor een korte voorbereiding op het bedrijfsbezoek verwacht op 26-1 13.00-13.30 uur in kamer 0089.

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

☆ Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentepastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.

☆ In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.

☆ Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.

☆ Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.

☆ Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentepastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

Een loopbaan met wereldwijde perspectieven

Het ministerie van Buitenlandse Zaken zoekt **academici** met visie, die opgeleid willen worden tot beleidsmedewerker. Zij komen afwisselend te werken op het departement in Den Haag en op de Nederlandse diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland.

Een internationale carrière

Een loopbaan als overplaatsbaar beleidsmedewerker bij Buitenlandse Zaken betekent dat u in aanraking komt met een groot aantal verschillende werkzaamheden. Deze werkzaamheden zijn gericht op het voorbereiden en uitvoeren van het buitenlands beleid. Ze lopen uiteen van het verstrekken van visa tot het schrijven van toespraken, van het bijwonen van conferenties tot het begeleiden van ontwikkelingsprojecten. Tijdens uw carrière zult u te maken krijgen met de volgende werkteerren:

- algemene belangenbehartiging van Nederland;
- het bevorderen van de internationale rechtsorde;
- vrede en veiligheid;
- Europese samenwerking;
- economische samenwerking en handelsbevordering;
- ontwikkelingssamenwerking;
- culturele samenwerking;
- voorlichting en perszaken;
- consulaire taken, met name belangenbehartiging van Nederlanders in het buitenland.

Toelatingseisen

Wij nodigen u uit om te solliciteren wanneer u aan de volgende eisen voldoet:

- u bezit de Nederlandse nationaliteit;
- uw leeftijd ligt tussen de 23 en 31 jaar (mannen) of tussen de 23 en 32 jaar (vrouwen);
- u heeft een (bijna) afgeronde universitaire opleiding. Onze voorkeur gaat uit naar economen, juristen, historici en politicologen. Ook linguïsten komen in aanmerking, vooral arabisten, orientalisten en slavisten;

- een goede kennis van Engels en Frans en kennis van een derde moderne taal is een vereiste;
- ook verwachten wij kennis van economie, geschiedenis en recht, en inzicht in de internationale betrekkingen en de plaats van Nederland daarin.

Het is het streven van het ministerie van Buitenlandse Zaken het aantal vrouwelijke beleidsmedewerkers te verhogen. Vrouwelijke kandidaten wordt derhalve nadrukkelijk verzocht om te solliciteren. Bij gelijke geschiktheid wordt aan vrouwen de voorkeur gegeven.

Selectie

De kandidaten worden geselecteerd door middel van een Toelatingsonderzoek; het eerstvolgende zal in maart-april 1988 gehouden worden. Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure. Daarnaast worden kandidaten onderzocht op medische geschiktheid voor dienstvervulling waar ook ter wereld.

Opleiding

Buitenlandse Zaken biedt u de mogelijkheid uw veelzijdigheid ten volle te benutten en uit te breiden. Dit begint direct na de aanstelling per 1 augustus 1988 met een intensieve interne opleiding van 10 maanden. Hierna volgt de eerste plaatsing van 2 jaar in een functie in binnen- of buitenland. Ook gedurende deze en volgende plaatsingen bestaat de mogelijkheid tot aanvullende opleidingen. Tijdens de opleiding ontvangt u een salaris, dat tussen f 3.209,- en f 3.700,- bruto per maand ligt (afhankelijk van opleiding en ervaring).

Inlichtingen

Wanneer u meer informatie wilt over werkzaamheden, criteria voor toelating en arbeidsvoorwaarden, kunt u onze brochure **schriftelijk** aanvragen op het navolgende adres:

Bureau Werving, Selectie en Opleiding (DPZ/RO)
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage.

Ook het sollicitatieformulier dat nodig is voor deelname aan het Toelatingsonderzoek kunt u op dit adres schriftelijk aanvragen. De sluitingsdatum voor sollicitaties is 2 maart 1988.

Nadere inlichtingen worden bovendien verstrekt op een voorlichtingsbijeenkomst die gehouden zal worden op **dinsdag 26 januari a.s.** om 19.00 uur. Plaats: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Bezuidenhoutseweg 67 te 's-Gravenhage (2 minuten lopen vanaf station Den Haag Centraal). Ook (toekomstige) levenspartners van belangstellenden zijn op deze bijeenkomst welkom. Aanmelding voor deze bijeenkomst dient **schriftelijk** te geschieden onder opgave van naam, adres, telefoonnummer, leeftijd en studierichting bij het Bureau Werving, Selectie en Opleiding (DPZ/RO) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Postbus 20061, 2500 EB 's-Gravenhage. Voor de goede orde zij vermeld dat geen ontvangstbevestiging zal worden gezonden.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

AGENDA

Muziek

Nederlands Studenten Orkest, Staargebouw 18 jan. 20.15 uur.
Akiko Ebi, Japanse pianiste in kasteel Hoensbroek, zo 17 jan. 16.00 uur.
LSO, o.l.v. E. Spanjaard, soliste E. Ameling, Staargebouw, za 16 jan. 20.00 uur.
INTRO, U. Reinemann, A. de Quant, E. Rombout, J. Mostard, T. Hartsuiker, St. Maartenspoort 2, 20.30 uur.

Toneel

Edward de Tweede, Toneelgroep Amsterdam, Stadsschouwburg 15 jan. 20.00 uur.
Hedda Gabler, Het reizend Volkstheater-Antwerpen, Stadsschouwburg 19 jan. 20.00 uur.
Poh Poh Tumba, F. Heeremans, trombone, bas, drums, J. Vink, percussie, Theatercafé 16 jan. 23.00 uur.
Mathijs Verschoor, piano, lunchconcert Generaalshuis 20 jan. 12.30 uur.

Diversen

Matje Steuve, "Picknick op het slagveld" en "Oorlog op drie-hoog", CCV-theater Maastricht, za 16 jan. 20.00 uur.
Performance met in de hoofdrol repro 77, E. v.d. Heuvel, C. Hamelbeers, Theatercafé 22 jan. 23.00 uur.

Exposities

Bonnefantenmuseum, tentoonstelling Richard Deacon

(recente sculpturen), Marien Schouten (recent werk), Gijs Gijsbers (tekeningen), di t/m vrij 10.00-17.00 uur, za zo 11.00-17.00 uur. (t/m 24 jan.)
Generaalshuis, Vrijthof, Selectie uit werken van afgestudeerden Akademie Industriële Vormgeving Eindhoven. Eene daag Kieken in Mestreech, expositie van werk van fotogroep De Kiekkast (t/m 31 jan.)
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur.

Schuwirth & van Noorden, Jan van Eden, schilderijen en tekeningen, do t/m zo 14.00-17.30 uur, do ook van 19.00-20.30 uur. (t/m 7 febr.)
Gouvernement, schetsen van Charles Eyck, 2e expositie van Ad Modam, ma t/m vrij 9.00-17.00 uur.
Galerie Signature, Liesbeth Rutten, keramiek, wo t/m vrij 11.00-18.00 uur, za 11.00-17.00 uur, zo 13.00-17.00 uur. (t/m 24 jan.)

Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, Peter Bommels, schilderijen en werken op papier; Wim Claessen, Ton Slits en Peter Wehrans, werken op papier, di t/m za 13.00-18.00 uur. (t/m 20 febr.)
Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Le cadavre exquis, wo t/m zo 13.00-17.00 uur. (t/m 31 jan.)
Parroengalerie, Vrijthof 35, Birn Braun, schilderijen, wo t/m za 13.00-18.00 uur. (t/m 6 febr.)
Ploons, Maria Bastion 50, Rob Schijven, olieverf-schilderijen, do t/m zo 14.00-19.00 uur, t/m 24 jan.)

Kasteel Hoensbroek, Fotogalerie 68: Frank van Helteren Izwart-wit fotografie 1977-1987, Limburg Foto, 10.00-12.00 uur en 13.30-17.00 uur t/m zo 31 jan.

Films

Lumiére, Bogaardenstraat 40b

Max mon amour, N. Oshima, t/m wo 20 jan. 20.00 uur.
Hannah and her sisters, W. Allen, t/m wo 20 jan. 20.15 uur.
De wisselwachter, J. Stelling, t/m wo 20 jan. 22.00 uur.
Zoeken naar Eileen, R. v.d. Berg, do 21 t/m wo 3 febr. (behalve vr 29 jan.) 20.00 uur.
The Elephantman, D. Lynch, do 21 t/m wo 27 jan.
De verwording van H.D., 21 en 22 jan 22.00 uur, 28 jan en 3 febr 21.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a

Fatal Attraction, dag, om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.00 uur.
Some kind of Wonderful, dag, om 9.00 uur, za, zo ook om 6.30 uur.
The Believers, dag, om 2.30-9.00 uur, za, zo om 6.15-9.00 uur, wo alleen 8.00 uur.
Innerspace, dag, om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur.

Cinema Palace, Wijker Brugstraat

Dirty Dancing, dag, 4.30-7.00 uur en 9.30 uur, za, zo ook om 2.00 uur.
Stake out, dag, 4.15-6.30 uur en 9.15 uur, za, zo ook 2.00 uur.
Hector, dag, 4.30-7.00-9.30 uur.

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13

Angel Heart, dag 7.00-9.15 uur, Behalve dinsdag, do t/m zo ook 11.30 uur, dinsdag 10.00 uur.
Gebroken spiegels, dinsdag 8.00 uur.

Studentenvereniging Circumflex, Bernardusstraat

Running scared, video, ma 18 jan. 20.00 uur.

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Mauschwitz

In verschillende nummers van het unieke tijdschrift RAW ("The Graphix Magazine for your Bomb Shelter's Coffee Table") was als bijlage een aflevering van MAUS bijgevoegd, een stripverhaal over de Holocaust, waarin de joden worden voorgesteld als muizen, de nazi's als agressieve katten en de Polen zijn de passieve, volgevreten varkens. Een dierenfabel over de jodenvervolgving? Is dat niet banaal? Het verhaal betreft grotendeels het persoonlijke lijdensverhaal van de vader van de tekenaar. In Art Spiegelman's handen is de tekenpen een scalpel, het vinnig pennetje ontleeft, snijdt steeds dieper en maakt zachtjes krasjes in je ziel. Spiegelman, leraar aan de New Yorkse School of Visual Arts, kon nauwelijks op erkenning rekenen met zijn rauwe stijl en onorthodoxe aanpak van het medium toen hij nog undergroundcomics publiceerde. Pas met de publicatie van "MAUS, a survivor's tale" in boekvorm, het eerste boek in een serie van drie, werd hij overladen met lof, onder prijzen bedolven en noemde bijvoorbeeld iemand als Jules Feifer hem zelfs geniaal. In Nederland bleef het boek niet onopgemerkt. Bruna zorgde voor een vertaling en het dagblad Het Parool nam MAUS op in feuilletonvorm. Tot eind maart zijn de originele tekeningen van MAUS te zien op de tentoonstelling 'MAUS / Dood en leven' in het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon. Rond het thema vervolging toont het mu-

seum niet alleen Spiegelman's werk maar ook beeldend werk van de Amsterdamse, joodse kunstenaar Ronny Abram. Overloon ligt in de buurt van Venray en het museum is dagelijks geopend van tien uur 's morgens tot vijf uur 's middags.

Intro

Leden van de 'Groupe des Six' musiceren op zondag 17 januari om 15.30 uur in de Muziekschool, Sint Maartenspoort 2, Maastricht. Op het programma staat onder meer een hommage aan Satie.

Intro organiseert samen met de VPRO-radio in hetzelfde gebouw dinsdag 26 januari, 20.30 uur het 'Jan van Dijk Projekt'. Jan van Dijk is namelijk 70 jaar geleden geboren. Jan van Dijk neemt een belangrijke plaats in binnen de Nederlandse muziekwereld. Pieter Wispelwey (cello), het Knaven Trio (Jacob Bogaart, François Mollinger van Eeden en Tom Dekkers) voeren werken uit van Vuursteen, Mollinger van Dekker, Van Dijk en Pijper. Dit programma illustreert de consistente lijn (en de plaats van Van Dijk hierin) in het Nederlands componeren.

Stripbeurs

Zaterdag 16 en zondag 17 januari vanaf tien uur 's morgens vindt in het Cultureel Centrum te Lanaken (B) een grootscheepse stripbeurs plaats. Doorlopend is er een ruil- en tweedehandsbeurs, vertoning van

video's, een tentoonstelling 'Kanttekeningen bij het milieu', met bijdragen van bekende Belgische cartoonisten, demonstraties tekenfilm maken. Bekende striptekenaars signeren hun strips. Speciale vermelding verdienen de animatiefilms. Onder meer 'Een Griekse tragedie', van Nicole van Goethem, waarmee zij vorig jaar een Oscar won, is te zien, en haar nieuwste creatie 'Vol van gratie'. Daarnaast is er een Betty Boop-special gepland met "filmkes" uit 1933 en 1934.

Galleries

John Prop, illustrator van onder andere Observant, laat enkele airbrush-tekeningen zien in de Percee, Wijckerbrugstraat, Maastricht. Om de hoek, in de Rechtstraat is in Galerie Wanda Reiff een expositie van de Duitser Peter Bommels, getiteld 'Nah-Kampfen'. In combinatie hiermee is werk tentoongesteld van de Limburgse kunstenaars Slits, Wehrens en Claessen. In galerie Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, exposeert Jan van Eden schilderijen, tekeningen en collages.

Jacques Sehy is een Hamburgse kunstenaar die een serie foto's exposeert onder de titel 'Lichttekeningen 1986/87' in galerie Art Mobil, Rijksweg 42 in Lemiers. De alleraadigste openingen van de afgelopen maanden zijn ongetwijfeld die van de Kunstenaarsvereniging 'In Oprichting'. Zij bestaan doorgaans uit poëzie, performances, live-muziek en bijna een overdaad aan kunstobjecten uit diverse disciplines. Dat is waarschijnlijk vrijdag 15 januari om 20.00 uur ook weer het geval. Dan wordt namelijk werk van twaalf beeldende kunstenaars uit Luik, Groningen en de regio Maastricht getoond. De act 'Zwischen A und B', de dichter Bart Droog en muziek van o.a. Jo Schoenmakers en Frans Verheggen zullen de opening in het voormalig schoolgebouw, Herbenusstraat 39, Maastricht, opluisteren.

Sjeuve

Aanstaande zaterdag brengt de muziek-theatergroep Matje Sjeuve twee eenacters in het CCV-gebouw aan de Herbenusstraat in Maastricht. Van de Spaanse schrijver Fernando Arrabal wordt "Picknick op het veld" gespeeld en "Oorlog op drie-hoog" van de Tsjech Pavel Kohout. Arrabal toont op groteske wijze de waanzin van oorlog en militarisme, door de ouders van een soldaat op een zondagnmiddag met picknickmand en al een bezoek te laten brengen aan hun zoon op het slagveld. Kohout reduceert de oorlog tussen landen tot een gevecht tussen twee burgers, die in hun argeloosheid gemanipuleerd worden door geheime diensten en generaals. Beide eenacters worden geregisseerd door Wim Hoogendam. De voorstelling begint om 20.30 uur en kost slechts vijf gulden entree.

Cyrano à l'Opéra

In het Théâtre Royal in Luik wordt komende week het beroemde theaterstuk "Cyrano de Bergerac" van

Edmond Rostand op muzikale wijze vertolkt door de Opéra Royal de Wallonie. Het oorspronkelijke stuk is door zijn beweeglijkheid en zijn poëtische taal, zijn romantiek en mooie schermsscènes uitermate geschikt gebleken voor een opera-bewerking. Deze gezongen Cyrano van Paul Danblon werd voor het eerst opgevoerd in 1980 ter gelegenheid van de 150ste verjaardag van België. Cyrano wordt gezongen en gespeeld door Paul Trempont, zijn geliefde Roxane door Andrée François. De muzikale leiding heeft Roger Rossel. De speeldata zijn: zondag 17, donderdag 21 en zaterdag 23 januari om 20 uur. Kaarten kunnen worden gereserveerd dagelijks van 11 tot 13 en van 14 tot 18 uur via telefoonnummer 041 - 236765 (Luik, België).

Spaans Gouvernement

Vorig jaar schreven we dat het jammer was, dat het Spaans Gouvernement aan het Vrijthof moeilijk toegankelijk was. Nu is daarin verandering gekomen. Iedere woensdag en donderdag zijn er gratis rondleidingen om 10, 11, 12, 14, 15 en 16 uur. Het is de moeite waard.

Limburg foto

Iedere twee jaar opent kasteel Hoensbroek zijn poorten voor de manifestatie Limburg Foto. Ongeveer honderd foto's van amateurkunstfotografen uit Limburg geven een beeld van de stand van zaken op dit cultuur-terrein. Limburg telt zestig fotografen-verenigingen met samen meer dan duizend leden die actief bezig zijn met plaatjes schieten en zichzelf ontwikkelen. De tentoonstelling is nog te zien tot en met zondag 31 januari.

Ghetto

Het zijn amateurs, maar ze spelen al jaren de sterren van de hemel in gedurfde dramaproducties: de leden van het Limburgs Toneel uit Sittard. Dit jaar brengen zij "Ghetto" van Joshua Sobol, waarschijnlijk bij toeval juist nu een actueel stuk. Het tekent het leven in het ghetto van Wilna in de eerste oorlogsjaren. Terwijl de gasovens branden, houdt men zich bezig met theater, muziek, kunst. "Ghetto" wordt donderdag 21 januari gespeeld in de Heerlense schouwburg.

Nederlands Studenten Orkest

Voor wie het wellicht vergeten was: Maandag 18 januari treedt voor de eerste maal in zijn geschiedenis het Nederlands Studenten Orkest ook in Maastricht op. Het orkest wordt elk jaar opnieuw samengesteld uit studenten-musici van universiteiten en hogescholen. De opbrengst van de concerten komt ten goede aan gehandicapte studenten. Dirigent dit jaar is Lucas Vis. Het concert begint met 'Tala', een compositie-in-opdracht van Jan Rokus van Roosendaal. Fred Oldenburg is de solist in het pianoconcert in G van Ravel. De avond wordt besloten door de tweede symfonie van Rachmaninov. Het concert is in het Staargebouw en begint om 20.15 uur.

Studenten Jazz en Blues Festival

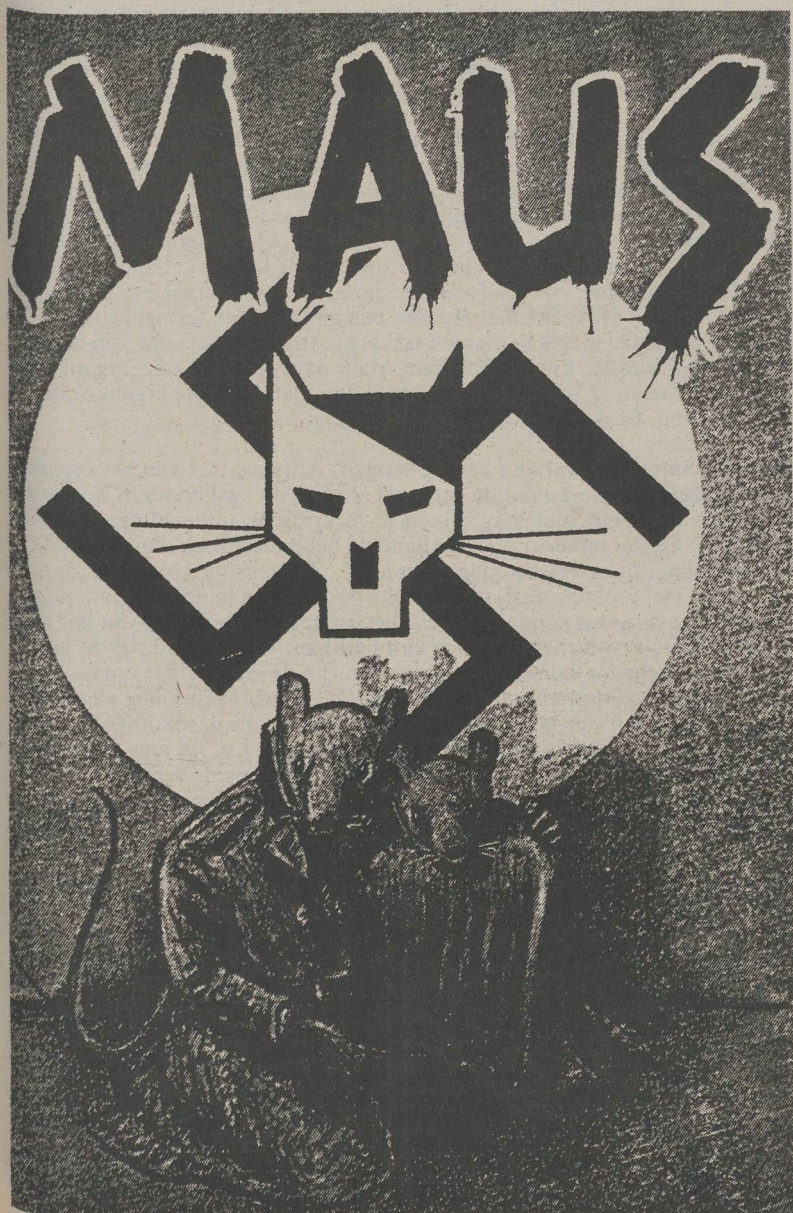
Op 5 en 6 juli wordt in Delft het allereerste Internationale Studenten Jazz en Blues Festival georganiseerd. Als uitgangspunt van dit festival dienen blues, mainstream jazz en swing van vlak na de Tweede Wereldoorlog tot 1970. Tijdens het festival staat een internationaal concours voor studentenbands centraal. Het concours is gescheiden in een jazz en blues gedeelte. De bands worden beoordeeld door een professionele jury. Willen bands deelnemen dan horen zij te voldoen aan twee voorwaarden. De leden van de band dienen te studeren aan een W.O.-instelling en de kwalificatie gebeurt op grond van een recent opgenomen demo-tape. Deze tape moet voor 1 maart opgestuurd worden naar: Internationaal Studenten Jazz en Blues Festival, Oudraadtweg 27, 2612 SL Delft. Voor verdere inlichtingen: 015-145703/015 121007.

Cursus Vroeg-Italiaanse kunst

Het Bonnefantenmuseum heeft onlangs van de Rijksdienst Beeldende Kunst meer dan honderd Italiaanse schilderijen in bruikleen gekregen. De collectie Italiaanse schilderkunst tot 1550 sluit goed aan bij de eigen collectie Middeleeuwse schilderkunst en de Middeleeuwse beeldhouwkunst. Rond deze twee collecties organiseert Openbaar Kunstbezit een cursus. Op vier zondagochtenden (21 en 28 februari en 6 en 13 maart) kan men onder leiding van specialiste Liselot de Jong in het Maastrichtse museum deelnemen aan deze cursus. Voor abonnees bedragen de kosten 85 gulden, niet abonnees betalen een tientje meer. Aanmeldigen en informatie zijn uitsluitend bij Openbaar Kunstbezit te verkrijgen (020-854511).

Sirkel

'Backview', gespeeld door Anny Mokotow en Noline Nagtzaam is een tekstchoreografie op basis van Peter Handke's boek 'Baas boven baas'. Het stuk bestaat overwegend uit handelingen en bewegingen. Belangrijke figuranten hierin zijn een tafel en een stoel. Het (verbale) verhaal over de twee mensen die elkaars tegenpolen zijn, is te horen op een geluidsband. 'Backview' viel tijdens de Grand Prix du Théâtre in de prijzen en staat voor zaterdag 23 januari, 20.30 uur, geprogrammeerd in Theater Sirkel. Na de realisatie van het project 'De Toren' op het Museumplein in Amsterdam - diezelfde toren zal in april ook in Maastricht opgetrokken worden - vond duizendpoot Frans Malschaert nog de tijd een kindervoorstelling te maken. Sirkel is befaamd vanwege de kindervoorstellingen. 'Vuurrood', 'Kippevel' en 'Blok' kregen lovende kritieken, ook van kinderen. 'Zand', de nieuwste Sirkelproductie, is te zien op woensdag 27 januari, zondag 7 februari en zondag 28 februari, telkens om 14.30 uur, in het Sirkeltheater, Putstraat, te Sittard.

roman

TEMPELEUTERS

Ziezo. Zevenentachtig zit er óók weer op. Ik heb mijzelf voorgenomen niet langer meer te eten tot ik plof. U moet weten -ik heb dit altijd angstvallig geheim gehouden, maar intimi zien het op één of andere manier aan mij... - dat ik een afschuwelijke vreetmachine ben. Zit ik bijvoorbeeld aan de kaasfondue, dan kan ik het niet, niet laten op tot mijzelf te spreken: "Ach wat zielig, ligt er zomaar nog een half stokbrood in dat mandje te verpieteren; dat verdient toch een béter plaatsje in deze wereld...? Wat dacht jij ervan om in mijn maagje te komen?"

En ja hoor, spoedig verhuist het baksel, omhuld door zuivelprut, in mijn mond. Niet zelden, dan ook, moet mijn vriendin na het eten van onze eettafelklapstoeltjes afduwen. Dat moet met enige kracht, want dan hebben we nog wel eens het geluk dat ik gewoon tot het bankstel doorrol en met een weinig subtiele stuitering op de zitting beland. Daar moet ik met Rennies en koffie weer op de been gebracht worden. Laat in de avond vervoeg ik mij dan nog wel eens bij een lokale horecagelegenheid voor een alcoholische versnapering. Dat zet aan! Niet voor niets heb ik een beetje genoeg van deze omvangrijke manoeuvres. Dat gerol over dat buikje, bah! Wat ik mij nu maar heb voorgenomen is het volgende: ik zuip me voortaan de godganse dag op het werk zódanig te pletter aan cafeïnehoudende dranken dat ik 's avonds niet meer hóef. Dat ik dus zit te puffen en te zuchten voor het eten vanwege al het overtollig maagzuur dat door mijn ingewanden bruist. Dat lijkt mij nu werkelijk een ideale afslankkuur. Daar tipt geen Weight Watcher aan! Laat die meiden maar ergens anders wat weight gaan watchen, maar in achten-tachtig niet het mijne.

Een andere zaak is, dat ik dit jaar weer eens leuke dingen ga lezen. Ik laat mij altijd maar meeslepen door de boekenstukjes in Vrij Nederland en Volkskrant. Maar dat heeft in het verleden vaak genoeg geleid tot desastruuse gordiaanse knopen in mijn hersenpan. Wat een intellectuele troep weet men toch altijd weer aan de mens te brengen...! Van die boeken waarbij je wordt gedwongen om ná te denken. Ga maar eens na waarmee wij in het verleden zijn opgezadeld: die flauwekul van de heer Hofstadter ('Gödel, Escher, Bach' en nog verder geavanceerde rommel op het snijvlak van tachtig verschillende hyper-disciplines!), het geteem van de mannetjes Zukav en Capra, en niet te vergeten die malloot van dat motoronderhoud, Pietje Pirsig. Dan nog onze éigen pseudo- en semi-lectuelen, als men daar heeft een Kellendonk (blaaah!). En, och ja, die types die door wereldproblemen waden als was het door een badkuip tubifex: Habermas, Adorno en al die andere knakkers die woorden van minder dan acht lettergrepen en met minder dan twintig letters overbodig simplisme achten om de revolutie te prediken. Weg ermee! Leve de simpelheid van Maarten 't Hart, Henk van der Meijden en de Amerikaanse pseudoniemen-dametjes die iedere week een Boeket-reeks-werkje uit de tekstgenerator wurmen. Hoezee, leve het hersenloos denken!

Wat een prachtige voornemens, niet? En volkómen vetvrij!

Eva

En toch had het mooi kunnen zijn. Een stuk van een echte Hollander in de infokrant van de Tempeleers, over carnaval uiteraard. Een vriendelijk verzoek van Karl Dittrich, onlangs toegetreden tot dit Maastrichtse walhalla, om een bijdrage te leveren heb ik na ampel beraad even vriendelijk met ja beantwoord. Op één kleine voorwaarde: ik moest wel alles kunnen schrijven. Want ik ben dan wel Hollander, maar toch ook niet helemaal gek; de reputatie van het herengezelschap is niet erg revo, zoveel was wel tot me doorgedrongen. De keersveerse Tempeleer Dittrich aarzde echter seconde: alles kon. Zoveel verheugende en vooral onverwachte glasnost deed mijn laatste reserve smelten, en nog juist voor de sluitingsdatum leverde ik het stukje in. Ook toen werd me opnieuw bezworen dat geen woord geschrapt zou worden. Maar wolven in lammicoats ogen dan wel modieus, het blijven wolven. En vooral onder de oudere leden van de roedel rees onrust. Een bijdrage in HUN krant, waarin voor de zoveelste keer de uitspraken van Bèr Essers over de geringe kans op prinsdom van vrouwen, alleenstaanden, homo's en noem maar op werden opgerakeld, vond men niet erg opportuun. Of meneer Bos dat niet wat kon veranderen. Dat van die vrouwen was niet zo'n punt, maar die homo's, daar hadden ze vorig jaar, toen dat beruchte interview verscheen, toch al zo'n last mee gehad. Maar, vroeg ik, was het standpunt van de Tempeleers dan veranderd? Konden nu ineens homo's wel prins carnaval worden? Nou nee, dat niet. Een manifeste flikker maakt nog steeds weinig kans. Homo's mogen wel, als ze maar getrouwd zijn en verder niemand het weet. Kortom, duidelijke taal, en geen reden om de teneur van het stuk te wijzigen. Omgekeerd was dat voor de Tempeleers voldoende reden om het, zij het onder duizend excuses, te weigeren. Voor de progressieve sociaal-democraat Dittrich was de zaak extra pijnlijk, en hij trok dan ook grootmoedig het boetekleed aan. Hij had de verhoudingen binnen zijn nieuwe vriendenkring nog niet helemaal in de peiling, gaf hij toe. Nu dus wel, mogen we hopen.

Hoe dan ook, om het voor totale vergetelheid te behoeden volgt hier de integrale versie van "Een Hollander viert carnaval", de gemankeerde bijdrage voor de infokrant van de Tempeleers.

bericht uit Maastricht

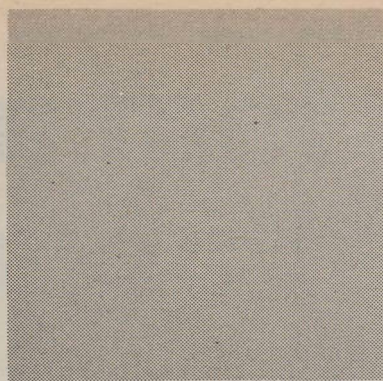
Dat had echt niemand verwacht. "Jij, heb JIJ meegedaan met carnaval? Doe niet zo idioot; beetje aan de kant gestaan zeker, maar verder toch niks?" Jawel, nog veel meer, me verkleed, oorlogskleuren op het gezicht, meegehopst in de optocht, blaren aan mijn voeten gelopen, onverstaanbare liedjes meegebruld, op een tot trommel omgebouwde waspoederton gempt, kortom; me als een malloot gedragen. Dat wou er allemaal niet vlot in bij de Amsterdamse vrienden, en nog minder bij de Haagse familie. Mijn reputatie was tamelijk solide: een tikje vergeestelijkt, beetje anti-paaps, geen kroegtijger, al dronken met vier pilsjes, en ook geen vrouwenversierder. En dat zijn toch de zaken die tellen bij carnaval, daarvan was ikzelf nog wel het meeste overtuigd.

Slechts bij toeval werd ik voor het eerst geconfronteerd met de Maastrichtse variant van dit boven de rivieren beruchte volksfeest. Een vriendin van Maastrichtse herkomst begon zo rond februari altijd wat bizarre neigingen te vertonen, zoals het inzamelen van grote hoeveelheden plastic bloemen, oude vitrages en plastic uitlekbakken. Dat, zo vertelde ze, was allemaal nodig voor het "pekske". Meewarig sloeg ik die groeiende koorts gade, en soms vroeg ik voorzichtig of dit zolangzamerhand niet wat regressief was. Ze woonde nu toch al enige jaren in Amsterdam, had dus kunnen proeven van echte cultuur en beschaafd vermaak. Maar ze was onstuitbaar, verdween naar het diepe zuiden om een paar dagen later terug te keren met een asgrauwe teint en zonder stem. Hoe het geweest was kon ze alleen nog maar in gebarentaal vertellen.

"Ga eens een keer mee", klonk het als ze weer bij stem en zinnen was, "dan kun je het zelf zien. Ach nee, laat ook maar, dat is ook eigenlijk niks voor jou". En dat kon ik volmondig beamen. Ik geloofde het maar half, dat de liedjes in Maastricht niet over preien op dijen of borsten gingen, of dat de complete stad niet drie dagen zuipend en kotsend in elkaars billen stond te knijpen.

Toen kwam de verhuizing. Werkloos in Amsterdam of een baan in Maastricht: het was wel ver weg, maar de keus was toch snel gemaakt. Maar dat betekende nog niet dat ik nou ook met carnaval mee ging doen. Want wat zie je op de TV? Taferelen van monsterlijke koppen op gigantische wagens, wier grijnslach zich honderdvoudig weerspiegelt in de gezichten van als boertjes of verlopen clowns verklede halve garen. De liedjes zijn vergeven met de ranzige seksuele toespelingen van de losgeslagen burgerman die eindelijk eens naar andermans vrouw durft te kijken en, wie weet, als de avond vordert er ook nog aan mag zitten. Voor mij werd het gewoon wonen in Maastricht, maar niks te carnavaallen.

Niettemin, er zaaide zich wat twijfel. Een onvervalst Maastrichtse collega bezwoer mij dat mijn schildering van het (of is het "de"?) carnaval zeer bezijden de waarheid was. Dat van die praalwagens, dat doen ze in Den

De heren van fatsoen (foto Paul Mellaart)

Bosch, zei hij met een stem vol minachting. "Hier gaat dat anders". Tja, en wat doe je als je nieuwsgierig van aard bent, het dan eindelijk zover is en de stoet ook nog eens bijna voor je voordeur vertrekt? Dan ga je dus kijken, met vrouw en kinderen. En wat blijkt? Geen praalwagens, of bijna niet. Dat was dus al een pluspunt. Wel van die wagens waarop grote speakers heel veel lawaai maken, maar gelukkig gaan ook die voorbij. Dan een aangeklede vrachtwagen waarop Heren staan, met steken op het hoofd en nette jassen. Dat scheen de Raad van Elf te zijn, die wat danspases maakte en verder voornamelijk minzaam en gewichtig deed. Daar had ik nou altijd zo de pest aan: de dikdoenerij van die mannen die zich een paar dagen kopen mogen wanen om daarna weer gewoon speklappen te verkopen of formulieren af te stempelen. Maar ze staan op een vrachtwagen en met een beetje geluk rijdt die snel weer door.

Als dan eindelijk alle reclamewagens zich door de nauwe straten geperst hebben, ja, dan begint het pas. Dan neemt de vriendelijke anarchie het over. In onbeschrijflijke uitmonsteringen huppelt een onafzienbare menigte voort, op de tonen van soms goed, soms goed vals spelende harmonieën. Jan en alleman doet mee, groepen en enkelingen: een democratisch, maar vooral ook aanstekelijk spektakel.

Na zo'n optocht hoefde onze Maastrichts/Amsterdamse vriendin nog maar weinig zendingsarbeid te verrichten: die avond gingen we mee, verkleed en al. We lieten ons geduldig de teksten van de liedjes uitleggen, kwamen er achter dat die heel wat braver zijn dan buitenstaanders denken, en dat over het algemeen het gedrag verre van liederlijk is. Men heeft lol. Bovendien, geen stad die zich zo leent om tot een zinderende heksenketel uit te groeien als Maastricht, met zijn halfdonkere middeleeuwse straatjes. En dan de muziek. In Den Haag noemen we dat: een godvergeten teringherrie. Prachtig. Het jaar daarop heb ik meteen een echte trommel gekocht, om een substantiële bijdrage te kunnen leveren. Maar dan wel liefst ongeorganiseerd. free lance om zo te zeggen, gewoon met een klein groepje ergens in de optocht duiken, of meespelen met deze of gene harmonie.

Dat nu schijnt evenwel niet echt te mogen. Althans, niet van het organiserende gezelschap heren dat de carnaval altijd "fijn" wil houden. Zo hoorde ik dat er wel meer niet mag. Geen al te kritische uitbeeldingen bijvoorbeeld. Wat lag er nu meer voor de hand na het pausbezoek dan een stoet vol carnavalspauzen, maar ho maar: geeneen. Zelfcensuur, of uit de optocht geweerd? Het moet gezegd, de kritische ondertonen in de stoet, die juist de functie van carnaval zouden moeten bevestigen, zijn meestal van het mildste soort. Daar valt niemand zich een buil aan. Omgekeerd wil de buitenwacht nog wel eens vallen over uitspraken van de crème de la crème der lokale carnavalscultuur als een Bèr Essers. Over wie er prins mag worden bijvoorbeeld. Hij moet Maastrichts spreken, daar kan ik inkomen. Hij mag geen vrouw zijn; dat klinkt al heel wat benepener. En: hij mag vooral geen homosexueel zijn. Kijk, daar wordt een fatsoenlijk mens niet goed van. Als het carnaval niet zo leuk was zou je er hierom een afkeer van krijgen.

Maar carnaval is van de gewone mensen, en wat de heren daarboven debiteren moet maar zo snel mogelijk vergeten worden. Ik stem voor een lesbische prinses volgende keer.

Wammes Bos

Deetma
knipka
63
VOC
Hoe zo
worden
gelopen
duidelijk
tal knipp
wang van
(het aan
taal- of i
de prent
student
-bij ve
druppelc
HOOP
binnen.
universit
ter op k
deren, o
zitten o
was al t
geldt oo
diepunte
diefinan
legejaar
stookt w
te zijn.
Maar ui
stel daa
De prent
dent bij
jaar- die
krijgt. o
steden.
paar jaa
nieuw is
een univ
pen, in
met de
Een du
universi
dan een
ma-doct
Een zw
rigns.
jaar gel
als Stud
tiende l
ken op
puntens
van per
gelijk t
doen aa
dertigst
te const
man be
langer
jeugd
koppeli
Nieuw i
ondersc
numeru
marktge
xus op
dingsca
xus' kri
juist m
toeloop